

GORENJSKI GLAS

CENA 4.500 DIN — Leto XLII — št. 53

Kranj, petek, 14. julija 1989

Franček Rudolf

**Svoboda,
enakost, bratstvo**

Odprite strani

Slavko Gaber

**Francoska revolucija kot
nekaj, kar si je treba
prisvojiti.**

Temeljna banka Gorenjske

Iljubljanska banka
GORENJC IN **BANKA PRIHRANKA**

Rdeča knjiga

V Rdeči knjigi so med izjemno uspešnimi tudi tri gorenjske organizacije. Med najboljšimi je seveda že vrsto let kranjska tekstilna tovarna IBI, na seznam se je letos s prodajo na drobno ponovno vrstil kranjski trgovec Merkur, v elitni družini, ki ima 29 članov pa je z Gorenjske še LIP-ova lesna tovarna v Bohinju, v isti sapi pa velja dodati, da ima blejski LIP med pridnimi še tovarni na Rečici in v Mojsstrani.

Namen Rdeče knjige, ki so jo tokrat prvič v celoti sestavili v slovenski gospodarski zbornici, je predvsem opozarjanje slabih (zaostajajočih), teh pa je veliko več kot pridnih (nadpovprečnih). Pridnih je letos na Gorenjskem 28, poleg omenjenih treh najboljših najdemo standardno dobre, kot so begunjski Elan, kranjski Ikon, kranjski Exoterm itd. Seznam slabih pa ima letos 86 imen, tudi na njem imajo nekatere že kar domovinsko pravico, naslovnih je v Sloveniji značilno, da ključni del zaostajajočih ostaja že leta nespremenjen. Kot zanimivo spremembu velja omeniti, da so letos med slabimi znašle vse gorenjske tekstilne tovarne, izjema je le najboljši IBI in Gorenjska predilnica iz Škofje Loke, ki je uspela obstati med povprečnimi. Zato pa so

se naprej prernili trgovci, ki so dolgo vrsto let krpali poslovne rezultate, zdaj pa jih je kar sedem med pridnimi.

Vprašali boste, čemu dajemo tolikšen poudarek Rdeči knjigi. Razloga sta vsaj dva. Prvi tiči v nenehnih spremembah in ovinkih obračunskega sistema, kar onemogoča dobre primerjave, v Rdeči knjigi pa je uporabljena metoda primerjanja v enakih ali sorodnih dejavnostih, kar ob enakih pogojih gospodarjenja vendarne pokaže, kdo je boljši in kdo slabši. Drugi razlog pa je medsebojna obvezčenost, saj so napočili časi, ko je zelo dobro vedeti, kako trden je poslovni partner oziroma kako tvegan je s kom splepati posle. Vsak izmed petindvajsetih kazalnikov nekaj pove, navsezadnje veliko tudi, kakšna je kadrovska sestava zaposlenih in koliko let so se v povprečju šolali, kar so v Rdeči knjigi vključili zadnji dve leti. V zbornicu naj jo torej napravijo le še dostopno. Baza podatkov je letos prvič v zbornični službi, zajetno knjigo številka pa seveda kaže kar najhitreje spremeniti v računalniško obliko in jo tako z računalniško podprtijem informacijskim sistemom, ki ga v zbornici že uvajajo, napraviti dostopno vsem in vsak trenutek.

M. Volčjak

Obisk iz Stuttgartta - Župan mesta Stuttgart-West Günter Stegmaier je v začetku tedna prišel na obisk v Slovenijo. Do obiska je prišlo na pobudo Kluba Triglav v Stuttgartu, katerega predsednica je Ana Stuhel, pokroviteljstvo nad klubom pa ima občina Kranj. Tako je bil župan Günter Stegmaier v torek in sredo, po srečanju s predsednico mesta Ljubljana Nušo Kerševanovo in podpredsedniki kom republikevšega sveta Janezom Bohoričem, na obisku v kranjski občini, kjer je obiskal obe Iskri, zasebnika-mizarija Šenka in Ovsenika v Gorenjskem tisku (na sliki), kjer ga je spremljal med drugim tudi predsednik izvršnega sveta Kranj Henrik Peterrelj, si je ogledal tehnološko razvito in kakovostno proizvodnjo, seznanili pa so ga tudi s poslovno in izvozno naravnostjo. - A. Ž. - Foto: F. Perdan

Včeraj odprli festivalno dvorano

Bled, 14. julija — Včeraj so na Bledu odprli obnovljeno in povečano festivalno dvorano, v kateri bo v času svetovnega veslaškega prvenstva sprejemni center pa tudi kongres svetovne veslaške zveze. Osrednja dvorana je nekoliko manjša kot prej, pomembna pridobitev pa so tri nove dvorane, ki bodo koristne predvsem za kongresni turizem. Vrednost naložbe je okrog 20 milijard dinarjev.

C. Z.

GORENJSKI GLAS
VEČ KOT ČASOPIS

Ljudje varčujejo že pri hrani

Koliko lukanj ima pas?

Kranj, 12. julija - Ko so tudi prvi politiki priznali, da ne gre samo za potitovske težave, ampak da družba in njen gospodarstvo "drvita" v globoko krizo, je bilo moderno reči, da bo treba zategniti pas za nekaj lukanj. Vsi smo tedaj vedeli, da politika nima v mislih hlačnega pasu, temveč "pas", ki je obetal slabše čase, skromnejše zasluzke, večjo draginjo...

Slutnje se uresničujejo v vseh razsežnostih. Dno družbene in gospodarske krize se še ne vidi prav tako ne konec negativne krivulje standarda in razvoja. Ljudje, že siti oblub, če "zategnite še eno lukanjo na pasu, potem pa bo bolje", hočejo vedeti, koliko lukanj ima pas, katera je zadnja. Ceprav osebni dohodki realno padajo že sedmo leto zapored, se je "zategovanje pasu" pri porabi hrane začelo šele pred tremi, štirimi leti. Podatek ne preseneča: skromnosti navajeno ljudstvo se je najprej odreklo dobrinam, ki niso bile živilensko

nujne; zadnja leta, ko velikih rezerv ni več, varčujejo tudi pri hrani. Ni se nam treba "opirati" le na suhoparne statistične podatke, veliko bridkih spoznanj o razsežnostih kriznega časa povedo že mesarji in trgovci. Navedimo samo nekaj "krutih resnic" o lukanjih in pasu! V Žitovi pekarni v Naklem prodajo v plačilnih dneh 10 do 20 odstotkov več kruha, kot v sushnih dneh pred izpačilom osebnih dohodkov. Prvazredno in dražje meso ostaja na kavljih, medtem ko je vse večje povpraševanje po slabših vrstah. Če so gospodinje

C. Zaplotnik

Dobra kranjskogorska sezona - Že nekaj let ima Kranjska gora obe sezon, zimsko in poletno, zelo dobro zasedeno. Tudi letos v hotelih in v zasebnih turističnih sobah beležijo zadovoljiv obisk, večina agencijskih gostov, med njimi je največ Angležev. Vsako leto pa kranjskogorsko turistično društvo poskrbi za nekaj novosti, s številnimi novimi kulturnimi in zabavnimi prireditvami ter za lepo urejeno okolico. Med drugim so poskrbeli za simpatičen nasad rož pri hotelu Kompas, ob vhodni cesti v Kranjsko goro. Zasaditev so zasnovali tako, da je že od daleč razviden napis KOMPAS... Foto: F. Perdan

Po sprejemnih izpitih v srednjih šolah

Nadštevilni so odpadli

Kranj, 13. julija - Slika bodočih prvih letnikov v gorenjskih srednjih šolah je več ali manj že čista. V peterici šoli so se po sprejemnih izpitih nadštevilni kandidati usuli, poskrbali so jih deficitarni programi (v Kranju zlasti tekstilni in obutveni ter mlekarški). Na videz pa torej septembra vse v redu.

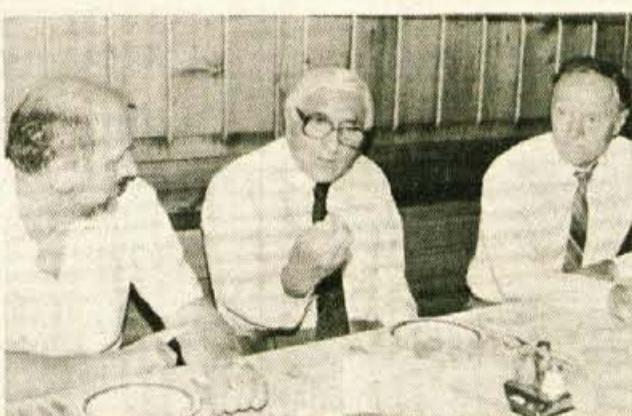
Na videz, kajti odpadli učenci, prijavljeni v kranjski in škofjeloški srednji šoli pa v ekonomski, trgovski in celo gostinsko šoli, kjer jih je bilo v posameznih programih preveč, so morali že na pragu srednje šole sprejeti kompromis. Samo v tekstilni in obutveni šoli, denimo, so po sprejemnih izpitih novano vpisali 35 učencev, ki

so prišli večinoma iz ekonomike in trgovske šole.

Sicer pa so učenci, ki jih je čakal sprejemni izpit, v glavnem izkoristili priložnost tako imenovanih treh dni: tri dni pred izpitom so se namreč lahko prijavili za izpit tudi v drugi šoli, torej hkrati v družboslovni in naravoslovni, denimo, ali

naravoslovni in ekonomski. Od tod sprva tudi nekaj zmede, ko je bil učenec, na primer, hkrati sprejet v dve šoli, odločil se je za eno, umika iz druge pa ni sporočil. Tako so v škofjeloški družboslovni šoli lahko naknadno sprejeli še štiri učence. Sicer pa so tu moralni odkloniti 32 učencev. V ekonomski šoli so jih napotili drugam 16, v trgovski 33.

H. Jelovčan

KOMPAS JUGOSLAVIJA

KOMPAS KRANJ

Vaš turistični servis
V GLOBUSU - II.
nadstropje
Tel.: 28-472,
28-473, 21-892

SE PRIPOROČAMO!

Kranjska gora, 12. julija — Artur Takač v Kranjski gori — Strokovni sodelavec komiteja MOK in osebni svetovalec predsednika MOK Juana Antonia Samarancha, Artur Takač, je te dni obiskal Slovenijo. Sprejel ga je tudi predsednik izvršnega sveta skupštine SR Slovenije Dušan Šinigoj. Gost je bil tudi v občini Jesenice. V Kranjski gori sta ga sprejela sekretar za pravosodje in upravo ter predsednik SZ Slovenije Janez Zajc in predsednik občine Jesenice Jakob Medja. Tu so se pogovarjali o kandidaturi Slovenije, Koroške in Furlanije — Julisce Krajine za organizacijo zimskih olimpijskih iger. Artur Takač je za kandidaturo za zimske olimpijske igre Treh dežel, skupnosti Alpe — Jadran. Od leve proti desni — Predsednik SZ Slovenije Janez Zajc, Artur Takač, predsednik občine Jesenice Jakob Medja.

(DH) — Foto: G. Šinik

GORENJSKI GLAS
GRAFIČNE STORITVE

VINE BEŠTER
NOTRANJE POLITIČNI KOMENTAR

Grozi razpad opozicije?

Tudi sam bi se v celoti strinjal s trditvijo, ki jo je bilo v zadnjem času moč kar nekajkrat v bolj ali manj prikriti obliki prebrati v različnih sredstvih javnega obveščanja, da se že pričenja sezona predvolilnih bojev. Ravnolik, kolikor je vse skupaj še vedno na meji popolne abstrakcije, gre tako v posameznih govorih politikov kot posameznih "družbenih projektih" čutiti dokajšnjo mero povsem konkretnih aktivnosti. Če takrat zanemarimo misel, ali se je Partija (že) odločila, kaj bo naredila s predstoječimi volitvami, je nekaj več kot očitno. Čeprav bodo oblaščni mlini morda (zoper) izigrali narod in si na sebi lasten način priedili pravila tako predvolilne kot seveda predvsem volilne igre, ne bo mogoče tako preprosto kot doslej priti (ostati) na prestol-u.

Od omenjenih potez bo seveda v veliki meri odvisna tudi vloga novih ali dela politike, ki bi ji pogojno lahko rekli celo opozicija. Le-ta je prav v zadnjem času doživel ka nekaj močno vsebinskih pretresov. Bolj ko gre zares, kot pravijo nekateri, bolj postajajo stvari tudi na področju alternativne politike po eni strani smejejo in po drugi strani diferencirane. Pozornemu bralcu notranje-političnih rubrik zanesljivo niso ušle zadnje izjave in akcije vsaj dela politične alternative. Posamezni primeri povsem nedvoumno kažejo, da začenja prihajati do povsem odkritih nasprotovanj znotraj te politične grupacije, in da se vse boj kaže velika razdrobljenost. Zaprisezeni obstoječe (samozvane) politične oblasti bodo ob tem seveda strumno pokimali z glavo, češ vedeli smo, da to ne more nikamor pripeljati ("politika je namreč sila občutljiva in naporna stvar, ki je dodeljena le izbrancem"). Našli se bodo tako takšni, ki v razdrževanju alternative vidijo toliko večjo možnost za uradno politiko kot takšni, ki vam bodo prisegli, da je vse skupaj dobro premišljena kazulna igrica.

Nimam namena opraviti Sizifovega dela iskanja edine resnice, ampak zgolj opozoriti, da je povsem neživljenjsko pričakovati, da se bodo neke politične organizacije, ki jih združuje oznaka alternativa, ujemale prav v vseh stališčih in načinih. Mar ni povsem zadosti, da najdejo samo nekaj temeljnih stičnih točk in gredo naprej po svojih načrtih in zmožnostih? Resda pri nas z demokracijo še ne znamo barantati, kajti v domači hiši je bila dolga leta popoln tuje, a zato, vsaj zaenkrat, niti najmanj ne gre izgubljati vsega upanja.

Kot je bilo rečeno na nedavnjem kongresu SDZ - ali bodo volitve prihodnje leto resnično svobodne, ali pa jih ne bo, vsaj za slovensko svobodnomislečo javnost ne. To pa je hkrati tudi ena od prej omenjenih točk koalicije, kjer kot kaže med alternativo ni bistvenih razlik. Pa naj bo to "linija" SDZ, SDZS, SKZ... ali pa RK ZSMS, Debatnega kluba 89, Skupine 88...

Gorenjska pomaga prizadetim ob poplavah

Kranj, 15. julija - Vsi občinski odbori Rdečega križa na Gorenjskem so se takoj vključili v akcijo pomoći za prizadete prebivalce Haloz, ki jim je hudo neurje uničevalo premoženje in ves letošnji pridelek. Pri občinskih odborih Rdečega križa pravijo, da se oglašajo posamezniki, ki bi radi pomagali bodisi s prispevkom poštnejne, gospodinjske posode ali nakazali denarni prispevek. Denarne prispevke lahko nakažete na žiro račun Rdečega križa Slovenije številka 50101 - 678 - 515709 - prispevek za prizadete v poplavah v Halozah. Posteljino in gospodinjske pripomočke pa lahko oddate pri vseh občinskih odborih Rdečega križa.

Zanjimivo pri tej akciji pa je - ugotavljajo nekateri sekretarji občinskih odborov Rdečega križa, da se javlja vedno več posameznikov, ki na noben način nočejo biti imenovani kot darovalci. Verjetno posledica tega, ker so darovali za ruderje v Starem trgu na Kosovu, nato pa so se iz Srbije začele pojavljati zahteve, da se objavijo priimki in imena darovalcev.

D.Sedej

GORENSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Tržiča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Baydek

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Jože Košček (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Len Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedilo, Jesenice), Danica Dolenc (tradicije NOB, naši kraji, za dom in družino), Stojan Saje (družbene organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Danica Zavrl-Zlebir (socialna politika, Tržič), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šimnik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Nada Prevc in Uroš Bizjak (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje). Današnjo številko Gorenjskega glasa uredil Andrej Žalar.

Naročnina za III. trimesterje 97.000 din.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomsko propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-172.

uredništvo tel. 21860

NOVICE IN DOGODKI

Zadrege kmetijsko zemljiške skupnosti

Kako do denarja za odkup zemljišč

Škofja Loka, 12. julija - Dvoma, ali je kmetijsko zemljiška skupnost potrebna ali ne, po vsebinski plati ni, če pa pogledamo, kakšen denar ima na voljo za svoji prvenstveni nalogi, to je odkup in izboljšavo kmetijske zemlje, pa vprašanje o smiselnosti obstoja, vendorne ni tako neumestno. Škofjeloška skupnost, denimo, bo z letosnjim prilivom denarja komaj obdržala sama sebe.

Vir denarja za kmetijsko zemljiško skupnost je prispevek od spremembne namembnosti kmetijskih zemljišč, ki pa zadnja leta inflacije ne lovi niti za rep. Ko je Škofjeloški izvršni svet pred časom obravnaval zadrege kmetijsko zemljiške skupnosti, je v republiko poslal apel, naj bi se ta prispevek, enotno za vso Slovenijo, sproti

valoriziral, obračunavati pa bi ga tudi kazalo od vseh površin (ceste, funkcionalna zemljišča, prizidi in podobno).

Medtem ko v Škofjeloški kmetijsko zemljiški skupnosti z dobrimi programi uspejo dobiti vsaj lepo vsoto denarja iz republike za izboljšave kmetijskih zemljišč, pa so njihovi nameni, da bi uveljavljali pred-

kupno pravico za kmetijska zemljišča, že vnaprej obojeni na propad. Prvič je takšnih zemljišč sploh malo na ponudbo, drugič pa še za tista, ki so, skupnost ne more spraviti skupaj denarja. Trenutno en takšen povprečen kos zemlje stane 200 milijonov dinarjev; toliko denarja se letos od spremembne namembnosti niti ne bo natekel v blagajno skupnosti.

V kmetijsko zemljiški skupnosti vidijo nekaj več možnosti za odkup kmetijskih površin, nujno potrebnih za nadomestila kmetom za razlaščena zemljišča (lep primer je v Retečah,

kjer so kmetje pripravljeni odstopiti svoje njive in gozdrov Tehniku za gramoznico le, če v zameno dobijo enako kakovostno družbeno zemljo v bližini), edino v sodelovanju skladu stavbnih zemljišč.

V zvezi s kmetijskimi zemljišči je občinski izvršni svet tudi priporočil, naj bo čimprej izdelana evidenca skladu zemljišč ter od premožensko pravne službe terjal poročilo o kmetijskih zemljiščih, katerih lastnica je občina, vendor so v zakupu in od njih praktično nima nicaesar.

H. Jelovčan

Čudna (neso)razmerja v srednješolskih predmetnikih

Domovinski "verouk" obsežnejši od računalništva

Kranj, 12. julija - Iz svojih srednješolskih let se spominjam, da so bili predmeti ustava, zakonodaja pa temelji družbenopolitične ureditve SFRJ med najmanj priljubljenimi, če že ne ravno osovraženimi. Tudi raziskava o priljubljenosti predmeta samoupravljanje s temelji marksizma, ki so jo opravili pred nekaj leti, je pokazala podoben rezultat. Vzrok: predmet je kljub sodobni preobleki in strokovnim učiteljem ostal več ali manj papirnat, drugačen od stvarnosti, ki se v šoli meri predvsem po stopnji (ne)demokratičnih odnosov med učitelji in učenci...

Sklepam, da se je prav zaradi "nezrelosti" učencev predmet STM preselil iz prvih v višje letnike usmerjenega izobraževanja. Lahko podvomim, da je njegova priljubljenost s preskomkom bistveno porasla? A pustimo tokrat (ne)priljubljenost in vzroke zanje ob strani. V oči namreč zbere tudi neka druga primerjava: v večini srednješolskih programov ima predmet samoupravljanje s temelji marksizma v vseh štirih letnikih skupaj 140 ur oziroma v drugeh letnikih po dve uri na teden. Računalništvo in informatika je odmerjenih

vsega 70 ur...

Med temeljne sestavine splošne razgledanosti, torej tudi med temeljne šolske predmete, poleg matematike, domačega in tujega jezika vsekakor sodi tudi poznavanje lastne domovine, njene ureditve. Menim, da nam teh znanj večini celo manjka. Zato 140 ur v štirih gimnazijskih letnikih najbrž ni preveč, čeprav je nasproti "tabor" prepričan, da bi vsebino predmeta STM lahko brez posebne škode vgradili v druge predmete, denimo, v pouk dokaj obsežne zgodovine, ki v srednji šoli tako

ali tako začenja le na novo obravnavati iste dobe in dogodke, kot jih je nekoliko manj "zrelo" že v osnovni šoli.

Enako kot domovinski "verouk" pa med temeljna znanja srednješolcev sodi naj bi tudi računalništvo in informatika (če že govorimo o približevanju Evropi 1992 in pragu drugega tisočletja). Eno šolsko leto po dve uri na teden računalniškega opismenjevanja je posmeh vsem ploham besedam o naši sijajni prihodnosti, do katere nas bo popeljalo le znanje, ustvarjalnost, podjetnost...

Ne rečem, da bi se računalniški pouk moral povečati na račun pouka samoupravljanja, rečem pa, da v srednješolskih predmetnih zasluži vsaj toliko, če ne večjo, pozornost. Tudi na to velja misli ob vsebinskem preoblikovanju šolskih programov.

H. Jelovčan

Letna seja Občinskega sveta Zveze sindikatov Tržič

Podpora prenovi sindikata

Tržič — V Tržiču je bila pred kratkim seja Občinskega sveta Zveze sindikatov, ki so se je poleg predstavnikov osnovnih organizacij sindikata iz tržiških delovnih organizacij, udeležili tudi predstavniki medobčinske zveze za Gorenjsko in republiške zveze. Kljub maloštevilni udeležbi, ki je komaj zadostovala za sklepnočnost seje, pa je bilo v razpravi izrečenih precej tehtnih besed.

Predsednica Občinskega sveta Vera Umek je podala poročilo o uresničevanju programskega nalog v minulem obdobju in poudarila, da so sicer vložili veliko naporov, rezultatov pa praktično ni. Nekateri

organji in komisije delajo dobro, še več pa jih ne deluje in v praksi niso zaživeli, zato jih bo potrebno iz programa črtati. Veliko nejasnosti in ovir je tudi v večini dilemi, ali naj se sindikati povezujejo po panogah ali teritorialno.

Eden od razpravljalcev je dejal, da je pokazatelj aktivnosti sindikata tudi udeležba na seji, ki se niso udeležili predstavniki Bombažne predilnice in tkalnice, ki bi najbrž imeli veliko povedati o položaju v svoji delovni organizaciji. Še vedno smo priča samu dogovorom, ki jih potem ne uresničujemo. Edina rešitev je v programu prenovi sindikata, ki naj bi

po novem delal samo tisto, kar je delavcu potrebno. Sindikat takšen, kakšen je, nima moči, ker ne uživa zaupanja delavcev.

Na seji je prišlo do ugotovitve, da po večini osnovnih organizacij sindikata niso podrobnejše razpravljali o poročilu o uresničevanju nalog in o programu prenove, ki ju je dal v razpravo Občinski svet. Interes delavcev je, naj bi bil sindikat s svojim delovanjem navzoč ravno v osnovnih organizacijah. Če se sindikat ne bo hitro v kvalitetno prenobil, ne bo mogel več ostati delavska organizacija, saj se bo sicer pojavi več novih sindikatov.

V razpravo se je vključila tudi družbena pravobranilka samoupravljanja v Tržiču, Breza Milič, ki je dejala, da bo moral sindikat hkrati s spremembami družbenoekonomskega odnosov pokazati večjo prizadovost, strokovnost in odgovornost, ter hkrati postati enakopraven partner poslovodnim strukturam. Sindikat bo moral imeti odločilen vpliv pri določanju pravic delavcev in poodblastil samoupravnih organov, hkrati pa se bo moral vključiti v vse zadeve, kjer bo prišlo do kršenja teh pravic.

Nekako tako so se glasile razprave predstavnikov republike in medobčinske zveze sindikatov. Poudarili so, da gre pri področju prenove sindikata za slabo informiranost, saj si nekateri prizadevajo, da bi si ohranili svoj položaj in se na prej ostali pri starem načinu dela. V preteklosti se je sindikat ukvarjal s kopico stalih stvari, po novem pa naj bi se posvetil le opredeljevanju meritil za ceno dela, zaščito delovnih mest, pogojem dela, socialni politiki in razmerah tržnega gospodarstva in zaščiti sindikalnih aktivistov, te naloge pa naj bi opravljaj bolj dosledno. Gre torej za nov koncept, kakšna naj bo organiziranost prenovljenega sindikata, pa naj odloča članstvo. Ali naj bo povzročanje regijsko ali panočno, prav tako ostaja stvar dogovora. Potem se tudi ne bo več potreboval ukvarjati z nemočnostjo sindikata.

V Tržiču so program prenove sindikata že predlagali. Vsebuje vse temeljne omenjene naloge, po katerih naj bi sindikat zopet postal prava delavska organizacija. Kako pa bo program prenove zaživel v praksi, se bo pokazalo, ko bodo znani učinki ukrepov nove gospodarske politike.

M. Gregorić

Sodelovanje Radovljica - Štrpce

Dvojni "ne" - za dom in konferenco

Radovljica, 12. julija - Ob obtožbah, ki sta jih pred nedavnim na račun Slovenije in Slovencev izrekla Mihail Kertes (na tribuni v Crni gori) in Redžep Hodža (na seji zveznega predsedstva ZSMJ), in ob tem, da je srbsko predsedstvo zavrnilo pripravljenost slovenskega za skupni pogovor, so tudi v radovljški občini premislili, ali je smiseln pristati na vsiljeno dolgoročno sodelovanje med Radovljico in novoustanovljeno kosovsko občino Štrpce in že začetek na podlagi razdelilnika Stalne konference mest in občin Jugoslavije prispetati za dograditev kulturnega doma 24 milijonov dinarjev.

Izvršni svet je ocenil, da se politika v skladu s programom zvezne vlade ne sme viti v gospodarstvo in da tudi ne bi smelo biti ovir za vzpostavljanje sodelovanja med radovljškimi in štrpskimi organizacijami, če bi le bil interes in obojestranska korist. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je sklenilo, da zaradi zaostrenih političnih odnosov s Srbijo in Kosovim prekinja vsako sodelovanje z občino Štrpcem in da ne daje soglasja za prispevek h gradnji kulturnega doma; predlagalo pa je tudi, da naj rad

V kranjski Savi (obrat IV) narede vse več ekoloških izdelkov

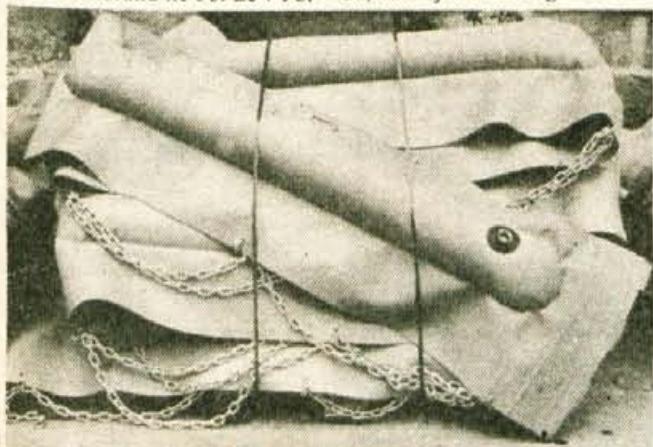
Gumijaste zavese proti neprijetnim algam

Kranj, 7. julija - Z morja prihajajo poročila, da se spet množje neprijetne alge, ki jemljejo veselje do kopanja, turističnim delavcem pa povzročajo sive lase. Prave zaščite ne pozna, saj strokovnjaki ne vedo natančno, zakaj do cvetenja morja sploh prihaja, nihče pa seveda še ni ovrgel trditve, da temu botruje onesnaženo morje. V kranjski Savi, natančneje v vjeni Tovarni tehničnih in kemičnih izdelkov, ki ji pravijo tudi obrat IV., izdelujejo gumijaste zavese, ki plavajo na vodi in ščitijo kopališča pred algami, meduzami in drugo nesnago. V Poreču so jih letos že uporabili, dodatno pošiljko so naročili v zadnjem trenutku. Sicer pa so v Savi gumijaste zavese razvili za zaščito morja pred izpusti naftne in olj, s pridom jih že uporabljajo v reški rafineriji.

Pred leti meduze, zdaj pa alge. Pojavile so se lani, letos so še bolj pohitite in že na začetku julija povzročajo nevšečnosti predvsem v Kvarnerju in v Istri. Na italijanski strani je huje, saj razmišljajo celo o preprečiti kopanja. Neprijetno cvečenje morja je hud udarec za obmorski turizem.

Malokje so se pripravili na zaščitno, večina se je vdajala upanju, da neprijetne sluzi, ki jo povzročajo odmrle alge, letos ob Jadranu ne bo. Le v Por-

položitvi jih napihnejo in pri morski izvedbi obtežijo z verigo na spodnji zunanjji strani. Ekološke zavese seveda poznajo tudi drugod po svetu, navsezadnje so v rafinerijah predpisane, pri različnih naftah iz tankerjev pa neobhodno potrebne. Verjetno ste že zdaj na televizijskih posnetkih videli, kako zaves položijo, razlitje zajaimejo in nato stiskajo obroc in končno razlito nato odstranijo. Bistveno je, pravi Vid Gazvoda, razvojni tehnolog v Savini

Nova pošiljka gumijastih zaves, ki jih bodo uporabili za zaščito pred algami. Foto: G. Šnik

torožu so na hitro zgradili nekaj bazenov, v Poreču so potegnili ekološke zavese.

Eколоške zavese so razvili za zaščito v rafinerijah

Z izdelavo zaščitnih zaves, antiplucijskih, kakor jim strokovno pravijo, se v kranjski Savi ukvarjajo štiri leta. Razvili so jih za zaščito pri razlitju naftne in olj v rafinerijah, s pridom jih že uporabljajo v reški rafineriji, v Kostreni pri raztovarjanju tankerjev. Predpisi namreč zahtevajo, da okoli terminalov potegnjejo plavajoče zaves, ki prestrežejo morebitno razlitje naftne in nato omogočajo odstranitev naftnih madežev na morju.

S plavajočo zaveso je seveda moč ogroditi tudi kopališča, zalive, jo položiti po jezeru, čez reko itd. Sestavljena je iz poljubnega števila členov, ki so izdelani iz gume in tekstila, pri

Tovarni tehničnih in kemičnih izdelkov, da razlita nafta ne pride na obalo, kjer je praktično ni moč povsem odstraniti in v Franciji imajo zaradi strahu pred morebitno ekološko nesrečo kilometre ekoloških zaves, da lahko zaščitijo celotno sredozemsko, zlasti Azurno obalo.

Položili so jih v poreški Zeleni laguni

Čez zimo, ko bi imeli za izdelavo dovolj časa, za naše ekološke zaves zanimanja ni bilo veliko, pravi direktor Savine Tovarne tehničnih in kemičnih izdelkov Rudi Lopatič, mnogi prihajajo še zdaj, v zadnjem trenutku. Deloma je to razumljivo, saj stvar ni počeni, meter zaves velja milijon dinarjev in pri večjih razdaljah je naložba dokajšnja. Vendor pa v Savi pravijo, da so njihove zaves za 10 dolarjev pri metru

Rdeča knjiga pohvali dobre in opozori slabe

Izjemno dobri so na Gorenjskem trije

Kranj, 11. julija - V Rdeči knjigi, ki jo že osmo leto pripravlja Gospodarska zbornica Slovenije, so se med izjemno dobre uvrstile tri gorenjske organizacije, sploh pa je več pridnih kot lani, več pa jih tudi zaostaja. Javna objava naj bo naš prispevek k pohvali pridnim.

V Rdeči knjigi je uporabljenih petindvajset meril, pet kazalnikov pa je izločilnih: dohodek na zaposlenega, dohodek na povprečno uporabljena poslovna sredstva, del čistega dohodka namenjenega za osebne dohodke in skupno porabo, neto akumulacija na delavca in neto akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva. Kdor je bil lani nadpovprečen po teh petih kazalnikih, se je uvrstil na listo najboljših, na listo organizacij, ki so imele izjemno dober poslovni uspeh. Na Gorenjskem so trije takšni: LIP Bled - tozd Lesna predelava Tomaž Godec Bohinj, IBI Kranj in Merkur Kranj - tozd Prodaja na drobno.

V Rdeči knjigi je seveda moč razbrati, kdo odstopa, navzgor in navzdol, prvi zaslužio pohvalo, drugi je to opozorilo, da zaostajajo za povprečjem. Pridružimo se torej pohvali in poglejmo, kdo je bil na Gorenjskem lani priden.

V jeseniški občini je na seznamu pridnih pet organizacij, nobena z lanskega, vse so nove: Kovinska oprema KOOP Mojstrana, LIP Bled - tozd Lesna predelava Mojstrana, Golica Jesenice -

tozd Rožca, Atelje za prostorsko projektiranje Jesenice in Služba pravne pomoči Jesenice.

V kranjski občini je bilo lani šest pridnih, letos jih je devet, izmed lanskih so na seznamu ostali Ikon Kranj, Exoterm Kranj, IBI Kranj, Sava - Tovarna avtopnevmatike Sava Semperit Kranj in Merkur - tozd prodaja na drobno Kranj. Novinci na tem seznamu pa so Mercator-KŽK Gorenjske - tozd Agromehanika Kranj, Elita Kranj, Živila - tozd Veleprodaja Kranj in Dimnikarsko podjetje Kranj.

V radovljški občini je bilo lani pridni štirje, letos jih je sedem, izmed lanskih sta to Elan Begunje in Ključavnica Rastvorilica, novi pa so LIP Bled - tozd Tomaž Godec Bohinj, LIP Bled - tozd Rečica, Špererija Bled - tozd Veleprodaja, HTP Bled - tozd Igralnica in Salon Nada Radovljica.

V škojeloški je bilo lani sedem pridnih, letos jih je šest. Že lani so bili prav tako pohvaljeni Termika - tozd Proizvodnja Škofova Loka, LTH - tozd Orodjarna Škofova Loka in Knjižnica Ivana Tavčarja, novinci na seznamu pa sta dva tozda ABC Pomurka Loka Škofova Loka in sicer Peks in Prodaja na debelo, pohvaljen pa je še Poliks Žiri - tozd Kovinarstvo.

V Tržiču pa je pohvaljen le Rog Ljubljana - tozd Cevarna Tržič.

Dva obraza

Zataknilo se je pri proračunu in kliringu in z drugega obraza je padla tančica.

Rudi Lopatič, direktor Savine tovarne tehničnih in kemičnih izdelkov. Foto: G. Šnik

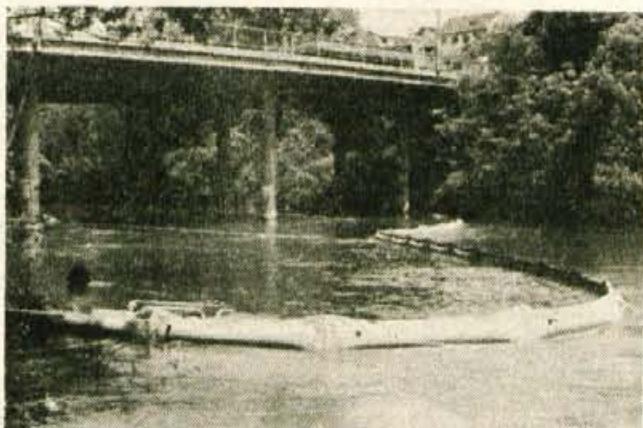
cenejše od uvoženih, kvalitetno pa nič slabše, saj v devetih letih, od kar izdelujejo ekološke izdelke, pri čemer imajo največ izkušenj z gumijastimi jezovi, z okvarami problemov niso imeli.

Počasni pa so bili verjetno tudi zato, ker zavese doslej zaščito pred algami in meduzami niso bile preizkušene. Obstaja namreč dvom, ali odmrle alge prinesajo k obali in s tem v kopališča morski tokovi in vetrovi ali pa nastajajo in odmirajo vsepošvad, torej tudi ob obali. V tem primeru namreč zaves povsem ne pomagajo. Letošnje izkušenje bodo zato zelo dobrodoše.

Deloma so jih namreč že položili v poreški Zeleni laguni, turistična organizacija Plava laguna iz Poreča je že spomladis naročila 260 metrov zaščitnih zaves, ki so jih položili maj, kmalu zatem pa se 600 metrov, ki jih bodo kmalu položili in takoj začeli popolnoma pregraditi položili 90 metrov zaves, prihajajo pa nova naročila.

V Savi so v zadnjih štirih letih izdelali približno štiri kilometre zaves, doslej v glavnem za rafinerije, pristanišča, elektrarne in tovarne, upajmo, da se bodo obnesli tudi proti neprijetnim algam.

M. Volčjak

Gumijaste zaves so jeseni predstavili tudi v Savskem logu.

Načelna podpora, ki je na trnovo pot pospremila Markovičev vladu, se že razbija na četrti krutega vsakdanja, kar je bilo seveda moč pričakovati. Načelno smo v Jugoslaviji vsi za tržno gospodarstvo in uveljavitev ekonomskih zakonitosti, kar bi bilo vse povsod nemara sprejemljivo, če bi lahko začeli z ničle. Toda, žal je start marsikje globoko rdeč, sestava gospodarstva pa za hitro uveljavitev trga neprimerna, navsezadnje tudi zagnanost ljudi in delovne navade niso povsod enake, v Jugoslaviji celo zelo, zelo različne.

Načelnost je že zamenjala konkretnost, zataknilo se je pri zveznem proračunu in kliringu. Prvi obraz, vzhodnjaško negiben, na katerem ne trze niti mísica, se je zasukal v drugega, živčno nestrepane in surove realnega. Pajčolan je postal zelo prosojen, če ni tančica že kar padla. Načelnost se je prelila v boj za denar, denar pa je navsezadnje oblast.

Prav kliring je odlična ilustracija, kako je moč načelnost zatakniti za klobuk in se tepti za denar in oblast. Nova vladu se je odločila, da korenito poreže peruti inflacijskemu financiranju, načelno so v Jugoslaviji vsi za boj proti inflaciji, nekateri vladci mečejo pod noge polena, češ da nima protinflacijskega programa. Ko pa gre zares, ko izračunajo, da denar ne bo več tako zlahka pritekal, so proti, pozabljena je vsa protinflacijska vnema. Še zdaleč namreč ni res, kakor kriče v Srbiji, da bodo zaradi zbijanja klirinškega preseča, kar navsezadnje zahteva tudi sovjetska stran, najbolj udarjeni prav tam. Veliki klirinški izvozniki so tudi na Hrvaškem, v Sloveniji, v Bosni in Hercegovini, prav v Srbiji so letos dobave na Vzhod zmanjšale, drugod pa so se povecale.

Zdrava pamet pri tem torej ne pomaga več, pri dveh obrazih je preprosto odveč in dvomimo torej lahko v vse in si resnicu stavljam s podrobnostmi kot mozaik. Srbski vodja Milošević je denimo znan po tem, da ne daje intervjujev, tudi tujim novinarjem ne, zdaj pa je kar naenkrat spregovoril in to za pariški Le Monde, v trenutku, ko se v Parizu ob 200-letnici francoske revolucije zbirajo voditelji sveta in imajo na jeziku njeni geslo ter s tem človekove pravice.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Gosti ocenjujejo natakarje

V Tivtu natakarjem plače določajo gosti, tako so se odločili v delovni organizaciji Primorje, ki vključuje hotele Plavi horizont, Palma in Tivat. V hotelih so uvedli posebne vprašalnice, gostje odgovarjajo na vprašanja, kako so zadovoljni s hranilo, postrežbo, prijaznostjo receptorja, s sobarico itd. Od njihovih pripomb je na koncu meseca odvisna plača posameznega delavca. Gostje so očitno zadovoljni, saj so hoteli trenutno polni, dobro poslujejo, tudi plače so dobre. Kdove kaj bi se zgodilo, če bi si takšne vprašalnice privoščili v slabih hotelih, morda bi kdo ostal celo brez plače.

Vodnik po slovenskih turističnih kmetijah

Na Ljubljanskem gradu so minuto nedeljo predstavili turistični vodnik po slovenskih turističnih kmetijah v italijansčini. Vodnik je plod sodelovanja med Italijo in Slovenijo v okviru delovne skupnosti Alpe-Jadran, konferenčno kmetov iz Rima, kmečko zvezo iz Trsta in zadružno zvezo Slovenije ter zborničnega centra za turistično propagando. Vodnik opisuje turistične kmetije ter druge naravne in kulturnozgodovinske znamenitosti Slovenije. Turistične kmetije si torej lahko obetajo več gostov iz Italije, ki so znani kot dobrí gostje, predvsem kot dobrí jedci, na naših kmetijah pa domačih dobrot seveda ne manjka.

V E S T I

Osemplastno tiskano vezje

Strokovnjaki podjetja Iskra TIV, ki je organizirano v okviru združenega podjetja Iskra Telekom v Kranju, so napravili nov korak v osvajaju tehnologije zelo zahtevnih plošč tiskanega vezja - izdelali so osemplastne plošče, ki jih bo uporabljalo podjetje Iskra JTS.

Proizvodnja tiskanih vezij poteka v Kranju petnajst let, proizvodnja enostavnjih tiskanih vezij je stekla leta 1973, ko so osvajali telefonske centrale Metaconta, kasneje pa so začeli izdelovati tudi večplastne plošče tiskanega vezja, k čemur jih je vodilo tudi sodelovanje s tujimi partnerji.

Strokovnjaki sodijo, da plošče tiskanega vezja na svojstven način odražajo razvitost elektronike v določenem okolju. Povprečno tehnološko raven danes predstavljajo štiri- in šest-slojne plošče z različnimi površinskimi obdelavami, za visoko-profesionalne izdelke pa v svetu uporabljajo pretežno osem- in dvanajstplastne plošče. Japonci so uspeli izdelati celo 42-plastno, ki je seveda ozko specializirana.

Osemplastne plošče tiskanega vezja so torej za Iskra TIV pomemben korak naprej, v načrtu pa imajo tudi izdelavo dvanajstplastne. Pri osemplastni so kontrolni postopki že dali dobre rezultate, vzbudili so zanimanje strokovnjakov razvojnih oddelkov in nova naročila že prihajajo. Pri najnovejšem dosežku velja omeniti najbolj zaslужne: Marjan Čufar je bil nosilec nagrade, Janez Rakelj je poskrbel za izdelavo postopka za stiskanje, Peter Gorjanc za filmsko dokumentacijo, Slavka Mežan za izvedbo testov in Tomo Ficko za fotostik.

ureja MARIJA VOLČJAK

Cesta dolga šest let - Prebivalci krajevne skupnosti Besnica v kranjski občini si bodo, kot kaže, letos oddahnili. Leta 1983 začeta postopna rekonstrukcija ceste Kranj-Besnica naj bi bila letos gotova. Tako ne bo uresničena le dolgoletna želja, pač pa bo konec tudi vsakoletnih težav zaradi občasnih zapor, ki so jim kot svojevrstna »tlaka« na trenutke načenjale živce. Kar pa zadeva program obnove oziroma ureditve te ceste, pa le-ta še vedno ne bo v celoti uresničen. Po ureditvi do železniškega podvoza na Gorenji Savi bo namreč še vedno ostal nedokončan odsek na zgornjem koncu do Nemilj. Na slike: Te dni potekajo precej zahtevna dela na odseku pri Rakovici. - A. Ž.

Bled praznuje

Bled - V spomin na 17. julij 1941, ko se je okupator soočil v zgodnjih jutrišnjih urah z organiziranim odporom prebivalcev Bleda, v tej radovljiski krajevni skupnosti prebivalci skupaj z združenim delom vsko leto praznujejo. Letošnje praznovanje krajevnega praznika Bleda na svojstven način obeležujejo prav gotovo številne spremembe in pričakovanje novosti, kar zadeva bodoči zunanj izgled in nekatere pridobitve tako s področja infrastrukture kot boljše turistične in splošne ponudbe v kraju. Bled se namreč v teh dneh na različne (gradbene) načine pripravlja na septembarsko svetovno prvenstvo v veslanju. Sicer pa bodo krajevni prazniki tudi letos proslavili podobno kot prejšnja leta s številnimi prireditvami. Osrednja bo že drevi (danesh) ob 20. uri, ko bo v sinoči slovensko odprtji novo zgrajeni Festivalni dvorani na Bledu slavnostna seja skupščine krajevne skupnosti, na kateri bodo poleg kulturnega programa podelili tudi odlikovanja in priznanja. V nedeljo, 16. julija, ob 17. uri bo v Zdraviliškem parku promenadni koncert pihalnega orkestra iz Kranja, v ponedeljek, 17. julija, ob 20. uri pa večer komorne glasbe v cerkvi na otoku. Festivalna dvorana bo v torek, 18. julija, ob 21. uri prizorišče večera jugoslovanske folklore, v katerem bo nastopila folklorna skupina France Marolt iz Ljubljane. Podoben večer v Festivalni dvorani pa bo tudi v četrtek, 20. julija, ob 21. uri, ko se bo predstavila folklorna skupina Koleda iz Velenja. Prihodnjo soboto, 22. julija, se bo ob 20. uri na Bledu začela tradicionalna Blejska noč, za katero prireditelji napovedujejo glasbo, osvetljeno jezero in ognjemet. Nedelja, 23. julija, pa bo v znamenju praznovanja domačih gasilcev. Gasilsko društvo Mlino-Bled bo ob 16. uri z vrtno veselico, na kateri bo igral ansambel Karavanke, proslavilo 75-letnico obstoja.

A. Ž.

Pobratenje KS Zbilje in Druškovec

Na prvo letošnjo poletno soboto sta predsednika skupščine krajevnih skupnosti Zbilje in Druškovec v hrvatskem Zagorju, Stane Zorman in Ivan Čerjan, podpisala listino o bratstvu in prijateljstvu. Krajanji teh dveh krajevnih skupnosti, ki štejeta po 500 in 1800 občanov, so tako tudi uradno potrdili in utrdili nekajteve, športna in družabna srečanja, skupne in posamečne obiske.

Letos je prišlo v Zbilje 50 krajanov Druškoveca in ostalih treh naselij te krajevne skupnosti: Čerje Nebojša, Koškovec in Novaki v občini Ivanovec. Dan je bil za goste in gostitelje do kaj pester, saj so se pomerili v nogometu, namiznem tenisu, veslanju, vlečenju vrvi in šahu, obisk pa so končali z družabnim srečanjem. Na slednjem so v slovenščini in hrvaščini prebrali listino o bratstvu in prijateljstvu ter izročili, tokrat gostom, predhodni pokal. Obenem so se dogovorili, da bosta ti dve krajevni skupnosti, ki sta gospodarsko manj razviti, sodelovali tudi na drugih področjih in da bosta v ta srečanja in sodelovanje pritegnili več krajanov, še zlasti mladih.

Ernest Kobolt

Razširjena ponudba

Bled - Zanimiva novost v letošnji gostinsko-glasbeni ponudbi na Bledu je Restavracija Blegoš, kjer je Andrej Šumi poskrbel, da bo v tem lokalnu tudi domača narodnozabavna glasba. Kuhinjo je posestrel z domačimi jedili in postrežbo z osmimi vrstami piva. Domača narodnozabavna glasba pa bodo vsak dan izvajali ansambl Rž, Gašperji, Ivana Ruparja in Lipa. (dp)

Konferanca in piknik

Podnart - Prejšnjo soboto je bila v Podnartu programska konferanca društva upokojencev, po njej pa je bil že tradicionalni piknik. Od 233 članov se je tokrat tovrstnega srečanja upokojencev udeležilo 125 članic in članov. Društvo je v zadnjem letu organiziralo po en enodnevni in tridnevni izlet. Obiskali so vse nad 80 let stare upokojence na domu in v domu Janka Benedika v Radovljici. Upokojence so imeli enkrat na teden telovadbo. Vsako leto pa organizirajo tudi kolesarjenje z gesлом: vsi na kolo za zdravo telo. Z vsemi naštetimi aktivnostmi bodo jeseni nadaljevali in organizirali še en izlet. (cr)

Pomoč bolnišnici

Bled - Na Bledu je bila konec junija prva seja novoizvoljenega sveta delovne organizacije Gozdnega gospodarstva Bled. Za predsednika so izvolili Bojana Lavriha. Na prvi seji pa so tudi sklenili, da jeseniški bolnišnici dodelijo 50 milijonov dinarjev za sofinanciranje diagnostičnih aparativov in 35 milijonov dinarjev za gradnjo telefonskega omrežja v Bohinju. Obravnavali so tudi vloge za zemljiške zadeve in potrdili cenik za uporabo gozdarskih koč v Vratih, Krmi, Naklovi glavi, Stari Fužini in Mrzlem studencu ter v stavbah na Mežaklji in v Radovni za počitniške namene. (cr)

ureja ANDREJ ŽALAR

V krajevni skupnosti Selca praznujejo

Boljša povezanost in varovanje okolja

Selca, 14. julija - Druga največja krajevna skupnost v Selški dolini so Selca v Škofjeloški občini. 1300 prebivalcev šteje, živijo pa v sedmih vasih (Selca, Dolenja vas, Kališe, Lajše, Golica, Topolje, Zabrekve) na 20 kvadratnih kilometrih. Vsako leto 14. julija imajo krajevni praznik v spomin na leto 1943, ko je bilo ustreljenih 19 talcev. Tudi tokrat bodo jutri (sobota) na slavnostni seji, ki bo ob 20. uri v kulturnem domu v Selcih v prazničnem razpoloženju ocenili uresničevanje programa, ki so si ga zadali v krajevni skupnosti. Ob kulturnem programu pa bodo podelili tudi priznanja krajevne skupnosti in konference SZDL ter državno odlikovanje.

Dobil sem vtič, da so dogovor s predsednikom sveta krajevne skupnosti Marjanom Kalanom, da se pred praznikom dobimo in pogovorimo, ocenili kot poseben, pomemben dogodek. S kolegico iz Radia Žiri sva se nameč v začetku tedna, ko so sredi Selca ravnokar obnavljali znamenje, za katerega obnovno oziroma ureditev se je odločili že lep čas, pogovarjala o delu in življenju v krajevni skupnosti s predsednikom sveta Marjanom Kalanom, predsednikom krajevne konference SZDL Albinom Šavljem, predsednikom vaškega odbora Dolenje vasi Albinom Lavtarjem, sodelovali pa so tudi predstavniki športnega in turističnega društva France Rant, Brane Bertoncelj in Lado Nastran ter tajnica Jana Pajfar.

Ob ugotovitvi predsednika sveta krajevne skupnosti Marjan Kalan, da jim inflacija in nenehno naraščanje stroškov pri uresničevanju programa v krajevni skupnosti povzročata veliko težav, je bilo potem naštevanje, kaj vse so lani oziroma v zadnjem času naredili, pravo presenečenje.

Marjan Kalan

»Glavna akcija je bila lani v krajevni skupnosti asfaltiranje hribovskih cest v vasih Lajše, Golica, Topolje, Kališe, Selca in Dolenja vas; skupaj okrog 8 kilometrov. Delali smo na razširitev telefonskega omrežja, zgradili v Dolenji vasi požarni bazen do tretje faze, dve avtobusni postajališči, obnavljali javno razsvetljavo v Dolenji vasi in odbojno ograjo ob cesti za Lajše ter oporni zid ob Selnicu, obnovili kužno znamenje, zgradili 60 me-

trov kanalizacije, rekonstruirali cesto v Kališe, urejali igrišče Rovn, porušili Jakelnovo hišo... To je le nekaj večjih akcij, pri čemer pa se pripravljamo tudi na razširitev pokopališča...«

Vsega tega seveda ne bi bilo, če se ne bi v krajevni skupnosti že 1985. leta odločili za uresničevanje takšnega programa z zbiranjem denarja s samoprivzem. Ta je danes tudi pomembna podlaga za, pridobitev denarja iz občinske cestnokomunalne skupnosti za njihov program. Seveda pa pri uresničevanju programa v krajevni skupnosti povzročata veliko težav, je bilo potem naštevanje, kaj vse so lani oziroma v zadnjem času naredili, pravo presenečenje.

Letošnji program je značilno nadaljevanje lanskega tako na cestah kot tudi pri nekaterih drugih akcijah. »Uspeli smo položiti 850 metrov asfalta od Spodnjih do Zgornjih Lajš, kjer so krajani pred tem pravili cestišče,« je nadaljeval predsednik krajevne konference SZDL Albin Šavlj. »Podobna akcija, kjer pravkar zbiramo denar, nas čaka na cesti za Kališe. Dokončati nameravamo tudi požarni bazen, kjer nam je med drugim pomagala tudi Zavarovalna skupnost Triglav. Dočakali smo tudi obnavljanje znamenja v Selcih, kljub različnim mnenjem in ocenam je zdaj na istem mestu kot prej. Pomembna za vodstvo krajevne skupnosti pa je bila tudi anketa, ki smo jo organizirali in z njo dobili prenekatera mnena, ocene, želje...«

Albin Šavlj

Eva Š. Maurer - edina Jugoslovanska diplomantka cirkuske šole v Moskvi

CIRKUS KOT UMETNOST

Pravzaprav lahko v dogajanju na Loškem održu v teh pooldanskih urah čutimo tudi veliko mero simbolike. Simpatična Eva Š. Maurer, ki se je pred dobrima dvema tednoma vrnila iz Sovjetske zveze, s svojim delom na najbolj primeren način prikazuje, kam pravzaprav cirkusantstvo sodi. Ne v področje, kamor ga pri nas praviloma vključujemo - v krog predvsem lahkon sprostite in otročarji, pač pa zgolj in predvsem v trdo delo, ki ima vse pretenje pogleda v razlike smeri umetnosti. V tem smislu je sededa kulturni prostor, ki so ji ga, kot je zadovoljna povedala, prijazno brezplačno odstropili loški kulturniki, samo potrditev tega.

Tvoj za naše razmere verjetno izredno atraktivni poklic je imel v svojih prvih korakih prav zanimive stopinje?

"Kar se spomnim, sem bila praktično v vseh cirkusih, ki so prišli v Jugoslavijo, želja po cirkusantstvu pa se je začela resneje graditi, ko je pri nas gostoval Moskovski cirkus, eden od artistov mi je namreč posredoval naslov svetovno znane

russke cirkuske šole. Potem je sledilo še dve leti srednje pomorske šole in ker se je v tem času uredilo z vpisom v Moskvi, sem končno odpotovala tja."

Ob vseh potrebnih pismih zanesljivo ni šlo tudi brez ustrezne denarja?

"Seveda. Dobila sem štipendijo Slovenske kulturne skupnosti, mislim, da vzrok temu tiči v (tih) želji nekaterih odgovornih v slovenski kulturi, da bi v naši državi spet dobili stalni državni cirkus. Bolj zanimala je bila pot do štipendije, kajti skorajda ni bilo človeka, ki bi že kdaj slišal za kakšno posebno cirkusko šolo..."

Dobila si štipendijo in se kmalu znašla v Moskvi?

"Najprej sem bila za pol leta sprejeta samo pogojno. Kot ena izmed sicer zelo redkih tujcev, ki jim odprejo vrata Državne srednje specialne šole cirkuske in estradne umetnosti, sem imela na začetku predvsem obilo dela z učenjem jezikov. Skratka uspelo mi je priti v

redno izobraževanje in tako sem se štiri leta učila za klovna."

Če se ne motim, so to šolo obiskovali tudi nekateri kasnejno svetovno znani umetniki?

"Pravzaprav jih je cel kup. Zanesljivo pa osrednja russka estradna umetnica Ala Pugačova in klovni Oleg Popov znano tudi tistim, ki ne poznavajo preveč umetnikov iz Sovjetske zveze. Skozi to solanje so šli praviloma vsi, ki so ali še danes pomenijo tako na estradnem kot cirkuskiem področju v Sovjetski zvezni in širše veliko."

Po cele dneve se verjetno (tudi v Rusiji) ne da študirati?

"Res je, da je bilo v šoli kar veliko dela, ki je bilo časovno zelo raztegnjeno, pa vendar sem imela tudi dovolj časa, da sem si dodobra ogledala glavno mesto Sovjetske zvezne. V prostem času sem počela marsikaj - prevajala posamezne projekte za Slovenijales, jahala na hipodromu, se vozila z metrojem, obiskovala kinodvorane, gledališke predstave..."

Ciganski ples

Eva bo do 28. avgusta, ko se vrača nazaj v Sovjetsko zvezzo, nastopila pri nas in v sedanji Avstriji na mnogih različnih prireditvah. Glede na prvenstveno pokrivanje geografskega prostora pričujega časopisa omenimo, da bo med drugim sodelovala tudi na prireditvi, ki jo pripravljajo to nedeljo v Poljanah nad Škofjo Loko.

Po štirih letih dela si si končno uspela zagotoviti tudi diplomo. Sedaj si študentka sicer petletne Leningrajske šole za cirkusko režijo, ki je obenem tudi končni možni šolski vrh v svojem poklicu?

"V Leningradu je študij po pričakovanju še bolj obvezujč in zahteven, pa vendar hkrati tudi izredno zanimiv, na primer učenje enega od predmetov poteča kar v Zimskem dvorcu, kar je seveda za vseh dvanajst študentov, kolikor nas je v razredu, sila privlačna zadeva."

Čeprav si pravzaprav še na pol poti - kaj boš po prejemu druge diplome, ostajaš v Sovjetski zvezni, greš v svet, prideš nazaj?

"Vsakokor pridem domov, čeprav ob širšem pogledu verjetno ne bi manjkalo možnosti tudi za delo kje drugje. Kaj bom delala, ko se vrnem, je še povsem odprt vprašanje. Idej je veliko, katera pa bo tudi obveljala... Mogoče delo na Akademiji pa hkrati ljubiteljsko kakšno delo v teatru, na ulici... Odvisno, kaj bodo ljudje takrat potrebovali. Če gledam sedanost, se mi zdi, da si predvsem želijo sprostite, neobremenjujočih šal, smeha."

Vine Bešter

Eva med "Ciganskim plesom", svojo diplomsko nalogu

Praznovanje Linhartovih jubilejov

RADOVLJICA ŠE NI LINHARTOVO MESTO

Radovljica, 12. julija - V Radovljici, rojstnem mestu Antona Tomaža Linharta, se že nekaj časa pripravlja na praznovanje Linhartovih jubilejov. Letos namreč mineva dvesto let od prve uprizoritve slovenske ljudske komedije Županova Micka, prihodnje leto bo dvestoletnica izida njegovega najboljšega dramatskega dela Ta veseli dan ali Matiček se ženi, leta 1992 bosta pretekli dve stoletji od zasnovanja slovenskega ljudskega založništva, leta 1995 pa dvesto let od njegove prezgodne smrti.

Okvirni program praznovanja, ki ga je pred nedavnim potrdila tudi občinska skupščina, predvideva, da bi bile nekatere prireditve enkratne, druge pa naj bi postale stalni del kulturnega življenja mesta in občine. Vrhuncem prizidevje naj bi bil v

Ker je bila Linhartova rojstna hiša v slabem stanju, zlasti streha in fasada, sta jo njena lastnika začela letos s soglasjem in nadzorstvom kranjskega zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine obnavljati. Večino dela sta opravila sama, del pa strokovnjaki zavoda, ki so reljefi očistili, jih površinsko zavarovali in nanovo oblikovali odpadle dele. Ker je stavba razglašena za kulturni spomenik in ker so dela pri obnovi fasade presegla okvir normalnega vzdrževanja, je spomeniška služba zaprosila občinski izvršni svet, da zagotovi denar za plačilo strokovnih del. Izvršni svet je na zadnji seji odobil pomoč v znesku osem milijonov dinarjev.

V galeriji Mozaik (Almira grad Grimšče) so obiskovalcem v teh dneh na ogled dela akademskoga slikarja Milana Batiste. Naslovi so v teh dneh kulturni utrip v radovljški občini v porastu - aktivno delo galerij, prenovljena Festivalna dvorana, pričetek posebnih poletnih kulturnih prireditv... Pa vendar se očitno v tej občini tudi zatika - problematika gradu, o kateri pa bomo več pisali v torkovi številki.

(V. B.) Foto: Gorazd Šink

leta 1995, ki naj bi ga v slovenski kulturi razglasili za Linhartovega. Jubilej naj bi počastili z več prireditvami, med katerimi velja omeniti festival uprizoritev Županove Micke in ostalih Linhartovih del, razstave o dosedanjih uprizoritvah njegovih del, strokovna posvetovanja o Linhartu kot drama-

tiku, zgodovinarju in organizatorju šolstva, mednarodno poletno akademijo za staro glasbo, natečaj za izvirno slovensko komedijo (razglasitev bi bila na vsakoletnem Linhartovem prazniku), izdajo radovljškega zbornika in odprtje obnovljenih prostorov knjižnice Antonia Tomaža Linharta (čitalnica, mali oder).

V Radovljici so že imenovali častni in organizacijski odbor za praznovanje Linhartovih jubilejov. Častnega bo vodil dr. Matjaž Kmecl, organizacijskega pa predsednika radovljške občinske skupščine Marko Bezjak.

C. Zaplotnik

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše se predstavlja akad. slikarka Marianne Bähr iz Celovca. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava sodobnega tunizijskega slikarstva.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine razstavlja Veno Dolenc. V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava slik Franceta Berceta.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše razstavlja Marina Bohane. V fotogaleriji Pasaža v graščini je možnost ogleda fotografija Jaka Bregarja.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je na ogled razstava likovnih del članov Združenja umetnikov Škofja Loka. V osnovni šoli Poljane razstavlja akad. slikarka Jana Dolenc.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je na ogled razstava Poskus etnografske topografije naselij pod Dobrčo. V paviljonu NOB razstavlja Franci Zagoričnik.

BLED - V galeriji Mozaik (Almira grad Grimšče) razstavlja akad. slikar Milan Batista.

KAMNIŠKA BISTRICA - V soboto, 15. julija, bo ob 14. uri srečanje rojakov. Pripravljen je bogat kulturni program.

POLETNI UTRIP

Danes, v petek, 14. julija, bo v Škofji Loki, kot poroča Mare Črtalič, izvedena prva prireditve v sklopu letosnjih loških poletnih večerov. Gre za recital Vite Mavrič, ki bo potekal v atriju SDK na Mestnem trgu s pričetkom ob 20.30.

Podobna akcija pa se jutri, v soboto, 15. julija, pričenja tudi v Radovljici. Ob 20.30 bo namreč na prostoru pred knjižnico Večer s sremskimi predicami (obuditev ljudskih šeg in navad s pesmijo, plesom in šalamami).

VINILNE NOVOSTI

Ljubljanska Založba kaset in plošč je pred kratkim poslala na tržišče zajeten kup novitet. Iz domačih logov boste lahko v prodajalnah zasedli skupino Gerila in LP z naslovom Kralj ulice ter mariborska Čudežna polja. Na področju licenčnih izdaj zasledimo Mirage in Royal Mix 89 za ljubitelje lahkonjških zvokov in uspešnic z lestvic v non stop verziji. Novo ploščo ima pravata Sabrina, ki svojim oboževalcem ponuja tudi poseben poster, na 33 in še nekaj obratov boste lahko poslušali tudi Rhythm King Bumper Issue in House Music.

Posebej pa velja omeniti tri izdane licenčne albole: dvojni koncertni album (Modena 1985) tenorista Luciana Pavarotija, dvojni koncertni album (Pasadena Rose Bowl 1988) Depeche Mode in seveda izredno dobro prodajanega Richarda Claydermana ter njegovih dvajset Chansons D Amour. V. B.

Utrinek iz galerije Aysenik v Begunjah. Foto: G. Šink

Poziv slovenski javnosti

POSTANITE MECEN

Predsednik Odbora za proslavitev 300 - letnice Valvasorjeve Slave vojvodine Kranjske dr. Matjaž Kmecl:

Janez Vajkard Valvasor je razprodal ves imetak, bogenski graščino in ljubljansko hišo, da je lahko leta 1689 natisnil svojo znamenito Slavo vojvodine Kranjske: "zaradi časti in slave ljubljene domovine, pa tudi zaradi sporočila zanemarem." Natanko pred 300 leti smo tako dobili prvi sistematičen popis svoje zgodovine, ozemlja in načina življenja — vsaj za osrednjo Slovenijo. Bil je redko znamenit dogodek, začetek našega urejenega in celostnega zgodovinskega spomina: komaj mu znamo izmeriti vso njegovo tehtnost.

Zato se ga letos spominjam z vrsto prireditvev: osrednji slovenski odbor pripravlja mednarodni kolokvij o njem, v prenovljenem Narodnem muzeju veliko razstavo, predvsem pa prvi prevod celotne Slave. — In zdaj išče, cesar Valvasor ni našel, tako da je moral celo svojo knjižnico in grafično zbirko prodati v Zagreb: mecene. Želimo, da bi nas bilo čim več. Ne gre samo za takoj banalen razlog, da iz prispevkov samoupravnih skupnosti, ki so se ta čas povrhu vsega znašle še v izjemnih težavah, ne bo mogoče poravnati vseh stroškov. Vsaj toliko gre tudi za to, da Valvasorje delo posvojimo, kdar le more, kar kar in kolikor more. Noben prispevek ne more biti premajhen, prav vsak bo vsaj simboličen doprinesek slovenski notranji zdržljivosti v istem zgodovinskem spominu. — Ali, kot je rekel Janez Vajkard, stotnik duha in slave: "Zakaj prav ista narava, ki nam je vsadila ljubezen do domovine, nam je naklonila tudi najrazličnejše možnosti za pospeševanje njene slave ter nam naložila dolžnost, da ji z vsemi močmi služimo."

Račun, ki smo ga v ta namen odprli, je: 50100-646-70013 z oznako "Valvasor 300 let Slave".
Prispevajmo vanj!

ureja VINE BEŠTER

ODMEVI**NASAJENA OBČINSKA VLADA**

Izjavljam, da je tov. Jelovčanov v svojem članku dne 14. 6. 1989 pod naslovom »Nasajena občinska vlada« napisala veliko neresničnost, za katere pa na žalost ugotavljam, da ji kot dobiti novinarki niso v odliko.

Kot prvo: Gradil sem ribarnico v Škofji Loki na novi tržnici in kot dopolnilno ponudbo, ki sodi na vsako tržnico tudi ribo okrepevalnico - ne bife, kajti še vedno se dobijo ribe jedi po jednem listu v gostinskem delu lokal. Če sem 70 % objekta prilagodil prodaji rib, to torej ne more biti »fasada« za bife, kot navaja tov. Jelovčanov.

Kot drugo: Nikoli nisem izrekkel laži, klj. omenja tov. Jelovčanov, da nočem ribarice, kajti za vso hladilno opremo ter finančno konstrukcijo te opreme, kakor tudi za izvedbo montaže sem skrbel le jaz, Delamaris iz Izole je le podpisoval dokumentacijo.

Kot tretje: Ribarnico sem bil primoran zapreti zaradi nespo-

števanja dogovora med mano in Delamarisom, ki je oskrboval le svojo ambulantno prodajo s kvalitetnimi ribami, medtem ko se je do mene obnašal mačehovsko gledje dobave ribe. Dobival sem večinoma zamrznjene in drugo-kvalitetne ribe. Ribarnico sem jim ponudil v najem, kljub spoznemu, za vsoto 2,5 milijona din, ki jih navaja tov. Jelovčanov »kot strašne« na mesec in ne »na dan«.

Kot četrto: Če je kdo »nasajen«, smo potem v prvi vrsti občani, ker smo iz sredstev samoprispevka plačevali za izgradnjo nove tržnice in bili prepricani, da bo nova tržnica v Škofji Loki zavila v svoji pravi funkciji, zato sem bil prepricán da bom pripomogel k pozitivni nove tržnici. Tako mi je bilo objavljeno ob izdaji gradbenega dovoljenja s strani »občinske vlade«.

Za zaključek bi želel, da se tov. Jelovčanov o navedenem prepricá, ter da me tudi obišče, da bi v bodoče lahko pisala bolj objektivno o ribarnici v Škofji Loki.

Tone Šestanović

PREJELI SMO**ZVEZA ZELENIH SLOVENIJE – EKOLOŠKI ZBOR V KOČEVSKEM ROGU**

V Kočevskem Rogu je potekal dan Ekološkega zborna, Zveze Zelenih na slovenskem, udeleženci, ki so prišli v Rog iz vseh

smeri, iz Ljubljane in z Dolenjske, so zasedli področje pri Stari žagi. Sto trideset najbolj vztrajnih med njimi pa je odšlo v Rajhenavski pragozd ter na druga področja, kjer so si ogledali krajico Roga in polažili cvetje pri partizanski bolnici in si nabrali zdravilnih zelišč. Pripravili so tudi brezplačno kosilo za vse udeležence. Za kulinariko je poskrbel I. Maršič. Pohod je vodil Stanislav Erjavec, poleg central-

nega sekretariata ekološkega zborna pa sta bila soorganizatorja še Društvo zeliščarjev Ljubljana in Društvo za zdravo življenje Ljubljana.

Na manifestaciji je sprengovil predsedujoči Zveze Zelenih na Slovenskem, dr. Marek Lernardi, ki je napovedal nastop ZZS na prihodnjih volitvah ter novo manifestacijo oz. demonstracijo v Ljubljani v zvezi s karavanškim predorom in prestrukturiranjem prometa v Sloveniji.

Udeleženci so prejeli tudi program Ekološkega zborna ZZS, v katerem se zveza zavzema oz. se bo na prihodnjih volitvah zavzele za:

zdravo pitno vodo, čist zrak, gozdove. Zavzema se za preprečevanje nasilja nad naravo in ljudmi, za razvoj in napredok družbe s pomočjo okolju prijaznih tehnologij in alternativnih energij. Prizadeva si za prestrukturiranje gospodarstva in prometa. Zahteva, da se krizo napade tudi z izgradnjo infrastrukture: pošta, telefon, toplovođi, itd., železniški prevoz tovornjakov na dolge razdalje, izboljšati blagostanje z novimi majnimi podjetji. Dalje pomoč družini: na področju financ, pomoč šoloobveznim otrokom, povečanje živiljenjske dobe ljudi. Zahteva svobodo in standard mladih, enakopravnost vseh ter konec uravnivočki. Ekološki zbor se zavzema za to, da bi finančne položaje od občin do federacije prevezemali samo najbolj strokovnjaki ne glede na članstvo v organizacijah. Ekološki zbor nasprotuje netoleranci in radikalizaciji, revščini, ki je grožnja miru. Zahteva drugačno zaposlovalno politiko s kvalitetnejšo in večjo zaposlenostjo, je za več tolerance in demokracije, za večje plače oz. dohodek, večji ugled dežele, proti lokalnim nedemokracijam in lokalnim vojnam, proti onemogočanju Slovencev na Slovenskem, za pospeševanje iniciativ posameznika in spoštovanje le tega. Ekološki

zbor zahteva, da živijo naši državljanji tudi jutri in to v zdravem okolju.

Na programu tega dne je bil tudi ogled destilarne v Kočevju ter družabno srečanje v Bazi 20. Udeleženci so se odpravili proti večeru nazaj v dveh smereh, preko Dolenskih toplic in preko Kočevja.

Ekološki zbor, Zveza Zelenih na Slovenskem, ki je bila prva tovrstna politična zveza v Sloveniji, ne sodeluje z drugo takšno novoustanovljeno zvezo, tako imenovanim gibanjem »Zeleni Slovenije« pod okriljem ZSMS. Nič ne je tako imenovano ZDVS.

Prihodnje leto nameravajo pochod v Kočevski Rog ponoviti, sodelovalo pa naj bi 1.600 pripadnikov Ekološkega zborna, Zveze Zelenih na Slovenskem.

Ekološki zbor Zveze Zelenih na Slovenskem Ljubljana

KAKO SE ZOPERSTAVITI NOVINARSKEMU TROJANSKEMU KONJU!

Verjetno članek, ki ga berete, ne bo toliko pomemben, da bi se znašel na prvi strani GLAS-a, a vseeno upamo, da bo odmenen. Očitno imate v GLAS-u novinarje, ki bi glede na način poročanja ene resnice, ignoriranja argumentov, nepriznavanja demokracije bili zelo primerni za poročanje o čem drugem, kje drugje. Kako si lahko drugače razlagamo pisanje H. Jelovčan v zvezi z najnovješo cestno problematiko preboja v Poljansko dolino (25. novembra 1988, 9. junija 1989, 20. junija 1989).

V članku »Ne načinu postopanja in strokovni rešitvi, z dne 20. 6. 1989, je zanemarila vrsto pomembnih pripomb s strani kranjanov, ki so bile izrecene na zboru kranjanov v Puštalju in sicer:

– obravnavani »idejni projekt« je bil izdelan že pred prvo sejo komisije, kar govori o tem, da komisija ni naredila nobene variante in je niti ni pravila.

– Sten je v svoji notranjosti votel, jemljemo ga lahko za naravnih koridor, zato bi bilo potrebno, da si ga strokovnjaki vsaj enkrat pobliže ogledajo. Strokovnjaki iz Ljubljane so leta 1980 izračunali razmerje med temu dvema variantama v razmerju predor pod Stenom (9. varianta): Puštal Kondor (5. varianta) 3 : 2;

– strokovnjak iz Kranja pa je ocenil, da je 3.2 x dražji. Katerim strokovnjakom naj verjamemo?

– za posege na objektih je spomeničko varstvo v Puštalju zelo natančno, saj je občan, katerega hiša naj bi se s predvideno varianto rušila, moral vsaj 20 krat na Zavod za spomeničko varstvo v Ljubljani, preden je dobil soglasje, da lahko adaptira.

Zavestno zapostavljanje argumentov kranjanov in izpostavljanje finančne problematike kot edine zveličavne, ki ima za posledico izbiro nove trase, je oblikovali novinarske propagande, ki skušajo pomagati političnim oblastnikom pripeljati akcijo do

zaželenega cilja. Novinarka gre celo tako daleč, da odobrava zavestno početje predsednika občinske skupščine, ki namenoma ignorira delegatski sistem in demokratičnost za doseg dobro-namerenega cilja. Kranjan Puštal se pojavi v njenih komentarjih vseskozi kot tisti, ki bodisi vsako strokovno odločitev hčemo spremeniti zaradi zasebnih interesov, bodisi da se bomo sedaj lahko »kregali«, ne pa na podlagi strokovnih odločitev.

Za novinarko niso pomembni sklepi, ki jih je oblikovala skupščina 1980 ob sprejetju variante pod Stenom in o njeni prednosti, ni pomembna niti pogodba med EGS in RSC o financiranju celotne trase Jepreca - Todraž vključno s škofjeloško obvoznicijo, ki se mora sfinansirati v razmerju 50 % EGS 50 % RSC.

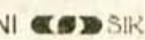
Za nas pa je pomembno mnogo več, tudi to, da Puštalci vidimo, ker ste nas, sicer tudi predsednika skupščine občine imenovali trojanskega konja prav v novinarskem neobjektivnem in enostranskem komentiraju »trojanskega konja«, proti kateremu se je verjetno najtežje zoperstaviti.

Člani delovne skupine imenovani na zboru kranjanov v Puštalju dne 18. 6. 1989

sitotisk **cchner**

VABIMO VAS V NOVO PRODAJALNO V ŠENČURJU - PIPANOVA 22

- PORCELAN IN KERAMIKA PO UGODNIH CENAH
- DEKORACIJA PO NAROČILU
- EKSKLUZIVNA DARILA
- ARANŽIRANJE
- MOŽNOST OBROČNEGA PLAČILA

PRIČAKUJEMO VAS V PRODAJALNI

Na vseh bančnih okencih, kjer izdajamo čekovne blankete, boste prejeli pismo zaupanja, na katerem označite:

– število čekovnih blanketov,

– število vašega tekočega računa

– in naslov, na katerega želite prejeti blankete.

Izpolnjeno pismo zaupanja vložite v ovojnico in jo oddajte v najbližji poštni nabiralnik brez plačila poštnine, saj bo le-to poravnala banka.

V NEKAJ DNEH VAM BO VAŠ PISMONOŠA DOSTAVIL ŽELENE ČEKOVNE BLANKETE

ljubljanska banka

IZOGNITE SE VRSTAM!!!

Temeljna banka Gorenjske

bej o tem, kaj je on sam govoril v svojem poslednjem nastopu.

Tedaj, na zasedanju prezidija je oče rekel, da se ne bo bojaval za oblast, ker meni, da ni mogoče nasprotovati mnenju večine. Govoril je o vlogi partije in o nujnosti ohranitve enotnosti v njenih vrstah, kar bi bilo nemogoče v razmerah boju v najvišjem vodstvu. Opravičil se je za morebitne grobe izraze in ravnanje v odnosu do ostalih članov prezidija in sekretariata CK.

Rekel je, da se med delom lahko marsikaj zgodidi, a da se noče izogniti krivdi za napake, ki jih nje storil. Odločno pa je odbil poglavitve obtožbe na svoj račun. Svojim nekdajnjam sobojevnikom je očital pomanjkanje hrabrosti — nihče od njih ni nikoli poskusil pripraviti očeta do tega, da se kritično ozre na svoje postopke in odločitve. Vsi so mu prehiteljajoč eden drugega, samo pritrjevali in v vsem soglašali z njegovimi predlogi. V takih okoliščinah je izredno težko očuvati neobhodno mero kritičnosti. A ti argumenti niso nikogar zanimali.

Očetu so resno očitali tudi zaradi nekaterih njegovih ravnanj v zunanjosti politiki, še zlasti v karibski krizi, v dogajanjih na Suezu in v odnosih s Kitajsko. Oče je na to odgovoril, da je povsem sodeč nekatere zapustil spomin, ker so v zvezi z naštetim vse odločitve sprejemali kolektivno, v večino glasov. Sedaj pa si prizadeva, da bi vso krivdo za te ali druge napake zvali nanj.

Oče na plenumu ni nastopil in razprave ni bilo, kolikor mi je sedaj znano je niti niso dovolj, ker so se bali možnih presenečenj.

Glede na položaj, ki sta ga zasedala v parti, bi na plenumu moral nastopiti Brežnev ali v skrajnem primeru Podgorni. A od tega sta oba odstopila. Očito sta za to imela moralne razloge, saj sta v dolgem časovnem razdoblju delala z ramo ob rami skupaj z očetom. Sporo-

čilo plenumu so tedaj poverili Suslovu, kot glavnemu ideologu. Ta, mimogrede rečeno, kačor se je govorilo, ni nič vedel o skorajnjem prevratu, ko pa je zvedel, je bil strašno prestrašen. A tudi tokrat je nekako obvladal položaj, saj je očetu v Picundo telefoniral prav Suslov.

Zelim pa spomniti še na tole epizodo.

Kot je sama pripovedovala, je sekretarka CK KP Ukrajine Olga Iljinčična Ivachsenko v začetku oktobra zvedela za dogodek, ki so se pravljali in poskušala telefonirati Hruščovu s posebnim telefonom VC. Ni ji uspelo dobiti zveze. Hruščov je bil zanesljivo blokirana. Na plenum je niso pustili, kot tudi ne drugega člena CK — Zinovija Timojejeviča Serduka. Balo se, da bi se lahko kaj zgodilo.

Kmalu so oba razrešili funkcij, ki sta jih opravljala in ju upokojili.

...Vračam se k temu oktobrskemu dnevu.

Po konsilu se je oče šel sprehajat. Vse je bilo čudno in nenavadno tega dne — ta sprehod med delovnim časom in njegov cilj, natančneje — brezčilnost. Prej se je sprehajal eno uro po delu, da bi se znebil utrujenosti, ki se je nabrala v njem čez dan in bi se potem spločil lotil večerne pošte. Ta čas je bil strogo odmerjen, ne manj ne več.

Tokrat so spisi — nekakšni materiali za redno zasedanje prezidija CK — ostali v torbi. Usojeno jim je bilo, da tam obležijo neodprtih in pozabljenih vse do očetove smrti. Nikoli več ni pogledal v to torbo...

Cas današnjega sprehoda ni bil z ničimer omejen, enostavno je bilo potrebno ubiti čas in se vsaj malo sprostiti od živčne napetosti zadnjih dni.

Sergej Nikitič Hruščov

UPOKOJENEC ZVEZNEGA RAZREDA

Prevedla S. P. in E. T.

Čez dan običajno nikoli ni prihajal domov, ampak je, da bi bolje izkoristil čas, kobil v Kremlju. Pri vhodu seem naletel na njegov avto.

Oče mi je potisnil v roke svojo črno torbo in ni rekел, pač pa zavzidnil:

»Končano je... Upokojen sem...«

Po kratkem premolku je dodal:

»Nisem postal na konsil s njimi.«

(Praviloma so člani prezidija konsili skupaj. To je postal svojevrsta tradicija. V času teh skupnih obdelov so bile pogosto sprejete pomebne odločitve, razpravljali so o vsakdanjih problemih v življenju države.)

Vse to se je končalo. Začelo se je novo obdeluje življenja. Kaj bo prinesla prihodnost ni nihče vedel. Jasno je bilo samo to, da ni nič odvisno od nas in da nam ostane samo čakanje.

»Napisal sem izjava s prošnjo, naj me razrešijo iz zdravstvenih razlogov, sedaj je to treba potrditi z odločitvijo plenuma. Rekel sem, da se podrejam disciplini in da bom izpolnil vse sklepne, ki jih bo sprejal centralni komite. Tudi to sem rekел, da bom živel tam, kjer mi bo odredili: v Moskvi, ali

TV SPORED

PETEK

14. julija
 16.25 Video strani
 17.55 Poletna noč, ponovitev
 18.00 EP Video strani
 18.05 TV Dnevnik 1
 18.10 Spored za otroke in mla-
 de
 18.10 Nevarni zaliv, angl. — av-
 stral. nadaljevanka, 8/13
 18.40 S poletnega festivala:
 Večer kolumbijske fol-
 klore
 19.05 EP Video strani
 19.10 Risanka
 19.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.25 TV Okno
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.55 Vreme
 19.58 EPP
 20.05 Naše akcije
 20.15 Svet nenavadnih sil Art-
 hurja Clarka, angl. do-
 kum. serija, 1/12
 20.55 EPP
 21.00 Kriminalna zgodba,
 ameriška nadalj., 5/20
 21.45 TV Dnevnik 3
 22.00 Vreme
 22.05 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.10 Poletna noč, Schwarz-
 waldska klinika, nemška
 nadaljevanka, 41/46
 24.00 V imenu ljudstva, ameri-
 ški film
 1.30 Video strani
 2. program TV Ljubljana
 17.30 Satelitski programi —
 poskusni prenos
 19.00 Alpsički večer, ponovitev
 4. oddaje
 19.30 TV Dnevnik
 19.55 Premeor
 20.05 Žarišče
 20.35 Mednarodno glasbeno
 tekmovanje v ZRN
 21.35 Skupščinska kronika
 21.55 Proslava ob 200. letnici
 francoske revolucije,
 posnetek iz Pariza
 22.55 Satelitski programi —
 poskusni prensi (do
 01.30)
 1. program TV Zagreb
 8.20 TV Koledar
 8.30 Otroški program
 9.00 Poletni program
 15.00 Izobraževalna oddaja
 15.40 Program Plus, ponovitev
 17.45 Poročila
 17.55 TV Koledar
 18.05 Številke in črke
 18.25 Narodna glasba
 18.10 Vreme
 19.13 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.18 Risanka
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.45 Ljubljana

- 21.00 Zabavnoglasbena odda-
 ja
 21.30 TV Dnevnik 3
 21.50 Kulturni magazin
 22.50 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.55 Program plus
 0.55 Poročila

SOBOTA

15. julija
 17.05 Tednik, ponovitev
 17.55 EP Video strani
 18.00 TV Dnevnik 1
 18.05 Poslovne informacije
 18.10 Spored za otroke in mla-
 de
 18.10 Robin in Rozi: Konjiček,
 ponovitev
 18.20 Bendji, ponovitev 8. dela
 18.50 Zlatarjevo zlato, ponovi-
 tev 1. dela
 19.05 EP Video strani
 19.10 Risanka
 19.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.25 TV Okno
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.55 Vreme
 20.05 EPP
 20.20 Žrebanje 3x3
 20.30 Slavolok zmage, ameri-
 ški film
 22.00 EPP
 22.05 TV Dnevnik 3
 22.20 Vreme
 22.25 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.30 Poletna noč: Schwarz-
 waldska klinika, nemška
 nadaljevanka, 42/46, Sa-
 mo bedaki in konji, an-
 gleška nanizanka, 6/13
 2. program TV Ljubljana
 14.55 Berlin: Vaterpolo, polfi-
 nale
 16.30 Kako biti skupaj
 17.00 Športno popoldne
 19.30 TV Dnevnik
 20.10 Premor
 20.15 Glasbeni večer
 21.45 Poročila
 21.50 Številjan
 22.20 Športna sobota
 22.40 Slike časa, kulturni ma-
 gazin
 23.25 Satelitski programi —
 poskusni prenos (do
 01.00)
 1. program TV Zagreb
 9.20 TV Koledar
 9.30 Dopoldanski program
 10.55 Program plus, ponovitev
 12.55 Zabavni program
 14.15 TV Razstava
 14.25 Zdravoteka
 14.30 Jonathan in lisica, nizo-
 žemski film
 15.40 Sedem TV dni
 16.25 Poročila
 16.40 Narodna glasba
 17.10 Dubrovniška trilogija,

- ponovitev TV nadaljevanke, zadnji del
 18.30 Dokumentarna oddaja
 19.15 Vreme
 19.18 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.15 Igrani program
 22.00 TV Dnevnik 3
 22.14 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.20 Program plus
 0.20 Poročila

NEDELJA

16. julija
 9.00 Video strani
 9.10 Otroška matineja
 9.10 Živ žav, 29. oddaja
 10.00 Nevarni zaliv, angl. — av-
 stral. nadaljevanka, po-
 novitev 8. dela
 10.30 Siniša Pavić: Boljše ži-
 viljenje, nadaljevanja,
 6/14
 11.30 Domači ansambl: An-
 sambel Braneta Klavžer-
 ja
 12.00 Kmetijska oddaja TV Za-
 greb
 13.00 San Remo '89, zabavno
 glasbena oddaja
 13.45 Video strani
 15.00 Marjanca, 2. del zabav-
 noglasbene priedrete
 15.55 M. Zinnerova: Zapisani
 šoli, češkoslovaška na-
 daljevanka, 6/13
 16.55 EP Video strani
 17.00 TV Dnevnik 1
 17.05 Poslovne informacije
 17.10 Opičje norčice, ameriški
 film (ČB)
 19.10 EP Video strani
 19.15 Risanka
 19.25 TV okno
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.55 Vreme
 20.05 Zrcalo tedna
 20.15 EPP
 20.20 Miodrag Karadić: Djek-
 na še ni umrla, kdaj bo,
 ne vemo, nadaljevanka,
 4. del
 21.20 EPP
 21.25 Zdravo (vmes Poročila)
 22.55 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 23.00 Video strani
 2. program TV Ljubljana
 15.00 Športno popoldne
 19.30 TV Dnevnik
 20.00 Premor
 20.05 Bellamy na vrhu sveta,
 dokumentarna serija,
 2/3
 20.50 Poezija
 21.25 Prvenstvo jug. v avto-
 mobilizmu, športna re-
 portaža
 21.55 Športni pregled (do
 22.35)
 1. program TV Zagreb
 9.20 Poročila
 9.30 Nedeljsko dopoldne za
 otroke
 11.00 Kmetijska oddaja
 12.00 Izobraževalni program

- 13.00 Rosowski, serijski film,
 6/6
 14.00 Nedeljsko popoldne
 16.30 Potopis
 17.05 Igrani film
 18.45 Risana serija
 19.30 TV Dnevnik
 20.00 Kako se je kalilo jeklo,
 drama
 21.00 Ana, nizozemski film
 22.30 TV Dnevnik
 22.50 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.55 Program plus
 0.55 Poročila

PONEDELJEK

17. julija
 16.05 Video strani
 16.20 Poletna noč, ponovitev
 17.40 Mozaik: Zrcalo tedna
 17.55 EP Video strani
 18.00 TV Dnevnik 1
 18.05 Poslovne informacije
 18.10 Mozaik: Utrip
 18.25 Spored za otroke in mla-
 de
 18.30 Radovedni Taček: Ogenj
 18.45 Zlatarjevo zlato, lutko-
 vna igrica, 2/6
 19.05 EP Video strani
 19.10 Risanka
 19.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.25 TV Okno
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.55 Vreme
 20.05 C. Barma: Klan, franc.
 nadalj., 4/6
 21.05 Omizje
 22.50 TV Dnevnik 3
 23.05 Vreme
 23.10 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 23.15 Poletna noč: Schwarz-
 waldska klinika, nem.
 nadalj., 44/46, Nenadav-
 ne zgodbe, angl. nani-
 zanka, 7/10
 1.15 Video strani
 2. program TV Ljubljana
 18.00 Beografski TV program
 19.00 Hanča, Janko in Lucija,
 češkoslovaška otroška
 folklor
 19.30 TV Dnevnik
 20.05 Žarišče
 20.35 Žrebanje lota
 20.50 Dokumentarna serija,
 3/3
 21.35 Zabavni torek (do 22.55)
 1. program TV Zagreb
 8.20 TV Koledar
 8.30 Otroški program
 9.00 Poletni program
 14.00 Resna glasba
 15.00 Izobraževalna oddaja
 15.30 Poročila
 15.40 Program Plus, ponovitev
 17.45 Poročila
 18.05 Številke in črke
 18.25 Dokumentarni program

- 19.10 Vreme
 19.13 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.18 Risanka
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.00 Dramski spored
 21.05 Resna glasba
 21.50 TV Dnevnik 3
 22.10 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.15 Program plus
 0.15 Poročila

TOREK

18. julija
 17.55 EP Video strani
 18.00 TV Dnevnik 1
 18.05 Poslovne informacije
 18.10 Mozaik: Da ne bi bolelo:
 Bronhialna astma
 18.30 Spored za otroke in mla-
 de
 18.30 M. Čanak: Čirule — ča-
 rule: Čarobne skrivnosti
 18.35 Rad bi, da bi me imeli
 radi
 19.05 EP Video strani
 19.10 Risanka
 19.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.25 TV Okno
 19.30 TV Dnevnik 2
 19.55 Vreme
 20.05 C. Barma: Klan, franc.
 nadalj., 4/6
 21.05 Omizje
 22.50 TV Dnevnik 3
 23.05 Vreme
 23.10 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.00 Filmski večer: Igrani film
 22.35 TV Dnevnik 3
 23.00 Program plus
 1.00 Poročila

SREDA

19. julija
 16.25 Video strani
 16.35 Poletna noč, ponovitev
 18.00 TV Dnevnik 1
 18.10 Mozaik: Slovenci v za-
 mejstvu
 18.40 Spored za otroke: Ro-
 bin in Rozi: Glasbenika
 18.50 Ringa, ringa, raja
 19.10 Risanka
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.05 Film tedna: Ciguli — Mi-
 guli, jugos. film
 22.00 TV Dnevnik 3
 22.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 22.25 Poletna noč: Schwarz-
 waldska klinika, 45/46,
 Hooperman, ameriška
 nanizanka, 7/13
 1.25 Video strani
 2. program TV Ljubljana
 17.30 Satelitski programi —
 poskusni prenos
 19.30 TV Dnevnik
 20.00 Pescara: GP v atletiki,
 prenos
 22.45 Svet poroča (do 23.45)
 1. program TV Zagreb
 15.40 Program plus, ponovitev
 17.45 Poročila
 18.25 Dokumentarni program
 19.13 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.00 Filmski večer: Igrani film
 22.35 TV Dnevnik 3
 23.00 Program plus
 1.00 Poročila

ČETRTEK

20. julija
 16.35 Poletna noč, ponovitev
 18.00 TV Dnevnik 1
 18.10 Mozaik: Po sledeh na-
 predka
 18.40 Spored za otroke in mla-
 de: Bendji, ameriška na-
 dalj., 7/13
 19.10 Risanka
 19.20 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.05 C. Dickens: Povest o
 dveh mestih, angl. — franc.
 nadalj., 3/4
 21.00 Tednik
 21.50 TV Dnevnik 3
 22.10 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 Schwarzwaldska klinika, zadnji
 del nemške nadaljevan-
 ke, Leteči cirkus Mont-
 hy Pythona, angl. nani-
 zanka, 7/13
 1.15 Video strani
 2. program TV Ljubljana
 18.00 Beografski TV program
 19.00 Hanča, Janko in Lucija,
 češkoslovaška otroška
 folklor
 19.30 TV Dnevnik
 20.05 Žarišče
 20.35 Žrebanje lota
 20.50 Dokumentarna serija,
 3/3
 21.35 Zabavni torek (do 22.55)
 1. program TV Zagreb
 8.20 TV Koledar
 8.30 Otroški program
 8.45 Otroški program
 9.00 Poletni program
 14.00 Resna glasba
 15.00 Izobraževalna oddaja
 15.30 Poročila
 15.40 Program Plus, ponovitev
 17.45 Poročila
 18.05 Številke in črke
 18.25 Znanost
 19.13 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 19.30 TV Dnevnik 2
 20.00 Žrebanje lota
 20.50 Igrani film
 21.40 TV Dnevnik 3
 22.00 Kontaktini magazin
 23.00 Informativna oddaja za
 goste iz tujine
 23.00 Program plus
 1.00 Poročila

Torek, 18. julija:

- 16.00 — Obvestila, 16.30 —
 Domače novice, 17.00 — Rekli
 so, 18.00 — Čestitke posluša-
 cev in EP, 18.35 — Zanimivosti
 iz zabavne glasbe, 18.55 —
 Pregled dogodkov jutrišnjega
 dne in zaključek programa.
 Sreda, 19. julija:
 16.00 — Obvestila, 16.30 —
 Domače novice, 17.00 — Aktual-
 no, 18.00 — Čestitke posluša-
 cev in EP, 18.35 — novice iz
 narodnozabavne glasbe, 18.55 —
 Pregled dogodkov jutrišnjega
 dne in zaključek programa.
 Četrtek, 20. julija:
 16.00 Obvestila, 16.30 —
 Domače novice, 17.00 — Aktual-
 no, 17.45 — Obvestila, 18.00 —
 Čestitke poslušačev in EP,
 18.15 — Športni pregled, 18.35 —
 Minute za resno glasbo,
 18.55 — Pregled dogodkov ju-
 trišnjega dne in zaključek pro-
 grama.

LAZE

14. julija amer. akcij. film
 AMERIŠKA NINJA II. ob 20.
 uri

- PT radio triglav jesenice

Petak, 14. julija:

- 16.00 — Pričetek programa,
 16.05 — Pregled kulturnih in
 športnih dogodkov ob koncu
 tedna, 16.30 — Domače novice,
 17.00 — Kamen spotike: Zakaj na Petrovoči
 na Cesti Železarjev na Jesenicah
 ne prodajajo navadnega ben-
 cina?, 17.45 — Obvestila, 18.00 —
 Čestitke poslušačev in EP,
 18.40 — Povabljeni ste, 18.55 —
 Zaključek programa.

Sobota, 15. julija:

- 16.00 — Obvestila, 16.30 —
 Domače novice, 16.45 — Zaba-
 vno glasbena oddaja, 17.45 —
 Obvestila, 18.00 — Čestitke

- poslušačev in EP, 19.55 — Za-
 ključek programa.

Nedelja

Posvet o reformi stanovanjskega gospodarstva

Ne gre samo za stanarino

Ljubljana, 12. julija - Bodo družbeni stanovanja znova prevzeli v svoje odločanje in pristojnost njihovi lastniki, torej delovne organizacije, je samo eno od vprašanj, na katerega je poskušala odgovoriti razprava o prenovi stanovanjskega gospodarstva, ki jo je v sredo pripravila republiška skupščina.

Kot kažejo prvi "obrisi" nove stanovanjske reforme, naj bi se lastniki samo pogodili s stanovalci o višini stanarine, vloga družbe pa naj bi bila pri tem le toljkna, da bi preprečila oderuške najemnine. Stanarina naj bi lastniku povrnila denar, ki ga je vložil v naložbo, in mu tudi omogočila poravnavo stroškov, ki nastajajo z uporabo stanovanj. Še zdaleč pa ne gre samo za vprašanje ekonomske ali normalne stanarine (kakorkoli jo že imenujemo), ampak tudi za uveljavitev tržnih zakonitosti (ob določeni pomoči socialne politike) na vseh stanovanjskih področjih - od gradnje, ki bi opravila z (občinskim) monopolom, do smotrov uporabe stanovanj in njihovega vzdrževanja. Drugo vprašanje, za katero se zdi, da ga načrtovana stanovanjska reforma vsaj za zdaj preveč zanemarja, zadeva mlade, katerim bo prav tako treba omogočiti, da bodo lahko prišli do stanovanj. Podatek, da je pri nas samo še desetina ljudi, ki toliko zasluži, da si lahko privošči nakup stanovanja ali zidavo hiše, namreč zaskrbljuje: še toliko bolj, ker je tudi večina podjetij precej suha in nima (dost) denarja za nakup stanovanj in za stanovanjska posojila. Sicer pa: stanovanjska reforma, ki jo zdaj v Sloveniji pripravljajo, naj bi bila po drugi svetovni vojni že sedma ali osma, tako da nekateri, ki dvomijo v učinkovitost nove reforme, pravijo le - ko bi stanovanjske reforme gradile stanovanja...

C. Zaplotnik

Od 1. julija

Višje stanarine, dražje ogrevanje

Kranj, 13. julija - Ta mesec bodo stanovalci v kranjski občini morali odšteti precej več kot junija za stanarine in ogrevanje. Odbor za prenovi in gospodarjenje s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lasti pri Samoupravnem stanovanjskem skupnosti Kranj je namreč obravnaval in sprejel republiško usmeritev glede oblikovanja stanarin za letos.

Glavna posebnost sprejete usmeritev je, da bodo stanarine poslej »lovile inflacijo«, ki naj bi po ocenah naraščala s 30 odstotki na mesec. Temu mesečnemu povišanju pa bo treba mesečno pristeti še 12 odstotkov, da bi na ta način čez čas dosegli ekonomske stanarine, za katere velja opredelitev, da bi z njimi morali pokriti vsaj enostavno reproducijo osiromašenega stanovanjskega sklada. Ker pa se maja in junija stanarine v občini niso povečale, je odbor pri samopravnem stanovanjskem skupnosti sklenil, da se z julijem stanarine povečajo za 72 odstotkov.

Dražje pa bo ta mesec tudi ogrevanje oziroma akontacija zanjo. Pravzaprav gre za novost v letošnjem planu in sicer naj bi se akontacije spremnjevale vsak mesec oziroma glede na porast stroškov. Tako bodo ta mesec akontacije v primerjavi z zadnjimi tremi meseci precej večje: Planina (ogrevanje) 63 odstotkov, (topla voda) 64, Vodovodni stolp za 76, JLA 6 za 87, H 8 za 78, Zlato polje za 43, Mlakarjeva za 147, Cerkle za 48, Preddvor za 75, Golinik 53, Maistrov trg 16 in Savska cesta 2 za 153 odstotkov.

A. Z.

GORENJSKI GLAS več kot časopis

OBLAČILA
Novost
64290 TRŽIČ

Delavski svet razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA

Poleg splošnih in z zakonom določenih zahtev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

- da ima višjo ali srednjo izobrazbo pravne, ekonomske, tehnične ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj od tega najmanj 3 leta na odgovornih delih
- aktivno znanje tujega jezika
- da izpolnjuje zahteve po določilih družbenega dogovora o uredniščevanju kadrovske politike v občini Tržič.

Kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naslovite v 8 dneh od dneva razpisa na naslov: Oblačila Novost, Trg Svobode 33, s pripisom »za razpisno komisijo«.

O odločbi bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

Delovne počitnice

Za petnajstletnike ni dela

Kranj, 12. julija - Gospodarska kriza pušča sledove prav na vseh koncih. Odslikava se tudi na počitniškem delu srednjegolcev in študentov. Na eni strani je iz leta v leto več mladih, ki želijo enega od dveh mesecev oddihova od šole preživeti nekje na delu in si z zaslужkom polepšati drugi mesec, če ga že ne namenijo za nove šolske knjige, na drugi strani pa vse številčnejša podjetja pred solarji zapirajo vrata, saj imajo težave celo z zaposlitvijo svojih delavcev. V počitniškem delu torej prihaja do precejšnjega razkoraka med ponudbo in povpraševanjem. Vloga posrednika je zaupana mladiščkim servisom, ki pa to še zdaleč niso.

Razkorak se namreč pojavlja tudi drugje. Namesto da bi bil mladinski servis dejansko "borza dela", vez med podjetjem, ki išče delavca, in študentom oziroma srednjegolcem, ki išče delo, se v večini podjetij še drže stare prakse, ko so sama skrbela za počitniški delavski naročaj. Mimo grede: včasih je bilo takšno delo kronano ne le z denarno nagrado, ampak tudi z vpisom delovne dobe v delavsko knjižico.

Podjetja torej večinoma ostajajo pri starem. Če že imajo kaj ponuditi, potem najprej ponudijo otrokom svojih delavcev in štipendistom.

Sicer pa smo o možnostih dela za mlade med počitnicami vprašali v mladinskih servisih po gorenjskih občinah oziroma občinskih konferencah zvezne mladine, kjer večinoma opravljajo to poslanstvo.

Največ izkušenj na tem področju imajo vsekakor v kranjskem mladinskem servisu, kjer smo od Petra Betona zvedeli tole: »Najbolj problematični so petnajstletniki. Zanje domala ni

nikakršnega dela. Za starejše se kar da dobiti; trenutno imamo odprtih nekaj mest v Donitu Medvede in Prevozniku Gorenjske, nekaj je tudi strojepisnega dela. Plačilo je različno, od 18 do 20 tisočakov na uro.«

Darko Mlakar je posrednik med šolarji in podjetji v radovaljski ter jesenski občini. »V tovarnah ukinjajo delovna mesta, zato tudi ponudba dela med počitnicami ni več tako bogata kot prejšnja leta. Tudi na našem koncu Gorenjske najprej zapošljijo otroke svojih delavcev in štipendiste. Največ sprašujejo za delo mladi, ki so končali osnovno šolo. Ravno zanje ga je najmanj, saj se jih v tovarnah še otepajo, jim ne zaupajo. Sicer pa se prek nas najlaže dobi enostavno delo v gostinstvu, turizmu, trgovini, precej vabljeve so bile ponudbe za zaposlitev v tovarniških počitniških domovih ob morju. Imamo pa tudi nekaj sestih izjem, denimo, Iskro in Elan, kjer ne iščejo samo fizičnih delavcev, ampak zaposljujejo tudi fante s fakultet za zahodne strokovno delo. Zanj je

urna postavka razumljivo višja kot za večino, za katero znaša trenutno povprečje 15 tisočakov. Največji naval na počitniško delo je julija, avgusta mladi hodijo na dopust.«

Pri škofjeloških občinskih konferencah obstaja mladinski servis leto dni. Tanja Lazar je povedala, da imajo že nad 1200 članov. »Ustaljuje se predvsem ta praksa, da mladi prihajajo k nam po napotnice za delo, ki si ga preskrbijo že sami, žal torej nismo mi tisti, na katerega bi se podjetja obračala s ponudbam. Opozam, da med letošnjimi počitnicami podjetja zaposljujejo manj kot včasih, da raje dajejo nadurno delo svojim delavcem.«

V tržiških občinah nam je besed o počitniškem delu povedala Joža Laharnar. »Izdali smo precej napotnic za delo, ki so si

H. Jelovčan

70 let čebelarske družine Antona Janše

Mladi nadaljujejo čebelarsko tradicijo

Žirovnica, 13. julija - Z uspeho razstavo na osnovni šoli v Žirovnici so čebelarji brezniške čebelarske družine proslavili svoj delovni jubilej. Žirovniški čebelarji so bili vedno delavni, mladi pa bodo nadaljevali tradicijo.

Ob letošnjem krajevnem prazniku v Žirovnici, je pomemben jubilej. 70-letnico, lepo proslavila Čebelarska družina Antona Janše iz Breznice. Člani družine, danes jih je okoli 30, so skupaj s prizadevnimi delavci zabrezniske osnovne šole in čebelarskim krožkom na šoli ter ob finančni podpori nekaterih delovnih organizacij, pripravili čebelarsko razstavo. Ogledalo si jo je precej ljudi, saj so razstavili zanimive čebelarske pripomočke in gradivo. Zadovoljiv obisk pa tudi kaže, da se ljudje zanimajo za čebelarstvo in da je v teh krajih še vedno živa čebelarska tradicija.

Dolgoletni predsednik čebelarske družine Antona Janše na Breznici je čebelar Anton Špendau, ki nam je o družini takole pripovedoval:

»Čebelarstvo ima na Slovenskem tisočletno tradicijo, saj so ohranjeni zapiski, ki so stari tisoč let. Za današnje razmere je bilo nekdaj čebelarstvo primitivno, saj so imeli panje kar v votlinah drevesnih debel, kasneje so prišli panji iz desk. Prelomnica pa je nastala z uvedbo premičnega satja v panju. Nekako v tem času je bil na Breznici rojen veliki slovenski čebelar Anton Janša, ki je na Dunaju poučeval v prvi čebelarski šoli nasprost. Naša družina na Breznici pa je bila ustanovljena leta 1919 in že tedaj so bili-kakor je razvidno iz zapiskov - čebelarji silno delavni. Pritejali so predavanja in se združevali zato, da so lahko skupaj nabavljali čebelarska orodja in si medsebojno

pomagali. Ob 200-letnici rojstva Janše je bila na Breznici v njegov spomin odkrita spominska plošča, že prej pa tudi plošča na njegovo rojstni hiši. Leta 1959 je družina dobila ime po slavnem vzorniku in rojaku. Leta 1965 je bil obnovljen Janšev čebelnjak, leta 1973, ob 200-letnici njegove smrti pa je bila na Breznici in na Dunaju velika proslava v njegov spomin. In ne nazadje: pred devetimi leti je bil odkrit doprsni Janšev spomenik pred osnovno šolo v Žirovnici.«

Danes čebelarjem nikakor ni lahko, saj se z uporabo umetnih gnojil in z zgodnjeno košnjo ustvarja manj možnosti za čebelarstvo kot pridobitno dejavnost in vse več je čebelarjev, ki imajo panje le zaradi ljubiteljstva. Varooza, bolezni, za katero še ni zdravila, je napravila veliko škodo.

Brezniški čebelarji pa smo predvsem zavoljni zato, ker imajo na šoli izredno prizadelen čebelarski krožek. Mladi imajo za šolo AŽ panje, radi so med čebelami, tako da se tradicija nadaljuje. tudi in predvsem zaradi prizadevnega mentorja na šoli Stančka Noča.«

D. Sedej

Obnova ceste v Radovno

Makadamski odsek do Zgornje Radovne

Mojstrana, 13. julija - Cestno podjetje Kranj nadaljuje z deli rekonstrukcije regionalne ceste v Radovno. V prihodnjih letih še odsek do Mlačice in most.

Med večimi cestnimi gradbenimi deli v jesenski občini je v tem času vsekakor modernizacija in rekonstrukcija ceste v Zgornjo Radovno, odsek proti Mojstrani proti Radovni.

V prejšnjih letih so cesto, ki je znana po tem, da je makadamska in zelo ozka (za planince in turiste vsekakor prijetna, domaćinom, ki živijo v Radovni, pa pozimi povzroča nemalo težav), na najbolj kritičnih odsekih že razširili in asfaltirali. V začetku letošnjega poletja pa so z deli nadaljevali in danes delavci Cestnega podjetja Kranj delajo po ves dan.

Cesta je tako podnevi zaprta, saj razširjajo odsek od Mlačice do Kosmačevega prevala, od-

sek, ki je dolg 1.300 metrov. Podreti so morali vsa drevesa ob cesti, delavci Cestnega podjetja pa pravijo, da terenska dela niti niso bila tako zahtevna, nekaj več težav je bilo le zaradi nenosilnega terena z obilno vodo.

Dela po planu financira jesenska komunalna skupnost za ceste, ki bo letos za cesto dala toliko denarja, kot je predvideno. Žal denarja ni dovolj, da bi na razširjeno cesto položili še asfalt in bo tako ostala makadamska - najbrž vse do naslednjega leta.

V prihodnje pa bo treba poleg asfaltiranja zgraditi še most v Mlačici, kjer naj bi bila povezava z Mojstrane. Zdaj prehod

Bledom bo za Mojstrano in prebivalce Radovno nedvomno velika pridobitev. Z novo in sodobnejšo cesto pa se ti lepi kraji odpirajo tudi turizmu. Pokrajina do Mojstrane do Radovne namreč že leži v Triglavskem narodnem parku.

D. Sedej

Deklaracija o pravicah človeka in državljanega

Slovita Deklaracija o pravicah človeka in državljanega (La déclaration des droits de l'homme et du citoyen) je sprejela francoska narodna skupščina 26. avgusta 1789.

Deklaracija o pravicah človeka in državljanega (1789)

Predstavniki francoskega ljudstva, konstituirani v narodno skupščino, so — upoštevajoč, da so nepoznavanje, pozabljanje ali preziranje človekovih pravic edini vzroki javnih nesreč in korupcije vlad — sklenili, da v svečani deklaraciji razglasijo naravne, neodstojljive in svete človekove pravice, zato da bi jih ta deklaracija vselej pred očmi vseh članov družbenega telesa, nenehno opozarjala na njihove pravice in dolžnosti, zato da bi — zaradi možnosti njihovega stalnega primerjanja s vsemi vsake politične ustanove — bolj spodbujali akte zakonodajne in izvršilne oblasti, zato da bi bile pritožbe državljanov, utemeljene poslej na preprostih in nespornih načelih, vselej usmerjene k ohranjanju ustawe in k sreči vseh ljudi. Zaradi vsega tega, v navzočnosti in pod zaščito najvišjega Birja, narodna skupščina priznava in razglaša naslednje pravice človeka in državljanega.

1. člen

Ijudje se rodijo in živijo svobodni ter enaki v pravicah. Družbene razlike smejo temeljiti samo na splošnem interesu.

2. člen

Cilj vsakega političnega združevanja je ohranitev naravnih in nezastarljivih človekovev pravic. Te pravice so svoboda, lastnina, varnost in upor proti zatiranju.

3. člen

Načelo vse suverenosti izvira predvsem iz naroda. Nobeno telo, noben posameznik ne more izvrševati oblasti, ki ne izhaja neposredno iz naroda.

4. člen

Svoboda je v tem, da lahko storis vse, kar ne škodi drugemu. Izvrševanje naravnih pravic vsakega človeka tedaj nima drugih omejitev kot onih, ki zagotavljajo drugim članom družbe, da učinkujejo enake pravice. Te meje sme določiti samo zakon.

5. člen

Zakon sme prepovedati samo družbeno škodljiva dejanja. Vse, kar z zakonom ni prepovedano, je dovoljeno, in nikogar ni mogoče prisiliti k nečemu, kar z zakonom ni zapovedano.

6. člen

Zakon je izraz splošne volje. Vsi državljanji imajo pravico osebno ali prek svojih predstavnikov sodelovati pri njegovem sprejemaju. Biti mora enak za vse, pa naj varuje ali kaznuje. Ker so vsi državljanji pred zakonom enaki, so jim enako dostopne vse časti, mesta in javne zaposlitve, v skladu z njihovimi sposobnostmi, brez vsakih drugih razlikovanj, razen onih, ki se tičajo njihovih vrlin in sposobnosti.

7. člen

Nikogar ni mogoče obtožiti, pripreti ali zapreti, ra-

zen v primerih in po postopku, ki jih določa zakon. Vse, ki spodbujajo, pospešujejo, izvršujejo ali omogočajo izvrševanje samovoljnih ukazov, je treba kaznovati, toda vsak državljan, ki ga pozovejo ali privedejo na podlagi zakona, mora takoj ubogati. Vsako upiranje je kaznivo.

8. člen

Zakon sme predpisovati samo strogo in očitno nujne kazni, kaznovati pa je mogoče samo na podlagi zakona, ki je bil sprejet in proglašen pred kaznivim dejanjem ter zakonito uporabljen.

9. člen

Vsakdo velja za nedolžnega, dokler se ne ugotovi njegova krivda. Če je nujno, da ga priprejo, je treba vsako strogost, ki ne bi bila potrebna za zagotovitev njegove navzočnosti, strogo preprečiti z zakonom.

10. člen

Nihče ne sme biti vznemirjen zaradi svojega prepričanja, tudi verskega ne, pod pogojem, da njegovo izražanje ne moti javnega reda, ki ga določa zakon.

11. člen

Svobodna izmenjava misijenja in misli je ena najdragocenjših človekovev pravic; vsak državljan sme torej govoriti, pisati, tiskati svobodno in odgovarjajo za zlorabo te svobode v primerih, ki jih določa zakon.

12. člen

Za zagotavljanje pravic človeka in državljanega je potrebna javna oblast; ta oblast je zato postavljena v korist vsem, ne pa v posebno korist tistim, ki jim je zaupana.

13. člen

Za vzdrževanje javne oblasti in za stroške uprave je nujno skupno prispevanje, ki mora biti enakomerne porazdeljeno med vse, ob upoštevanju njihovih možnosti.

14. člen

Državljanji imajo pravico, da sami ali po svojih predstavnikih ugotavljajo potrebnost javnih dajatev, da vanje svobodno privolijo, da nadzorujejo njihovo uporabo, da določijo višino, način obdavanja in pobiranja ter čas trajanja teh dajatev.

15. člen

Družba ima pravico zahtevati obračun dela od vsakega javnega uslužbenca.

16. člen

Družba, v kateri nista zajamčeni varstvo pravice in delitev oblasti, nima ustawe.

17. člen

Ker je lasmina nedotakljiva in sveta pravica, je ni mogoče nikomur odvetiti, razen če obstoji očima, z zakonom določena javna potreba, in to ob predhodni in pravični odškodnosti.

(Iz francoščine prevedel Anton Perenč)

Odprte strani

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani smo namenili razmišljanjem ob 200 — letnici francoske revolucije. 14. julija 1789 je padla Bastilja in se je začela meščanska revolucija, katere sporočila pa so aktualna še v današnjem času. Namesto uvodnika objavljamo Deklaracijo o pravicah človeka in državljanega, ki je bila sprejeta mesec dni kasneje, publicisti Franček Rudolf, Slavko Gaber in Miha Naglič pa so tedanje dogodke postavili pod lupo današnjih dni.

Naslednje Odprte strani bodo izšle konec julija. Vabimo k sodelovanju.

Leopoldina Bogataj

FRANČEK RUDOLF

Svoboda, enakost, bratstvo

Ko sem nekje okoli leta petinpetdeset našel v knjižni omari nekaj različnih knjig o francoski revoluciji, me je v njih presenetilo, kako malo so se ukvarjale z vojnami, z obglavljanji političnih nasprotnikov in kako mnogo z zunanjimi dolgovji države, z notranjimi dolgovji države, z izdatki za vojsko, upravo, z znatenitimi asignati, s ceno žita in ceno kruha, z zlatim in s papirnatim denarjem, z inflacijo.

Francosko revolucijo so začeli Denis Diderot in ostali enciklopedisti tako, da so začeli izdajati znamenito Enciklopedijo. Ta se je razlikovala od prejšnjih podobnih knjig pač zato, ker so v njej bile podrobno opisane obrtne dejavnosti, tako delavnice, stroji, kot tudi delovni postopki; in seveda kmetijstvo, lepo od gojenja pojdelskih kulturnih do vinogradništva, gozdarstva, živinoreje, mlekarstva in predelovanja mleka.

Leta petinpetdeset sem bil star enajst let in živel sem v svetu, kjer so se vsi ljudje, kar sem jih poznal, neprestano ukvarjali s politiko, ne samo da so prebirali časopise, ostro in jedko so razpravljali o političnih ukrepih, o spremembah v zakonodaji, o prihodnosti, ki bo svetla in sijajna.

Od takrat je minilo trideset let in skoraj do predvčerajšnjim se časopisi niso spraševali po vsem tistem, česar so polne zgodovinske knjige o francoski revoluciji. Bralciv ni zanimalo. Bojan Štih, eden najznamenitejših Slovencev zadnjih desetletij, je nekoč zapisal, da bodo Slovenci kot narod propadli, če se ne bodo čimprej začeli zanimati za kvalitetno kislega zelja. Pa ni bilo sprememb, ker, kot kaže, ni nikogar prepirčal.

Danes, ko so se cene mleka in žita že prebile na naslovne stra-

(leta 1933) »Tudi marksistični delavec so spoznali, da je naša revolucija edina prava revolucija!«

Ker revolucije morajo biti prave revolucije, so tudi revolucionarji razdeljeni na prave in nepravne, na revolucionarje in kontrarevolucionarje.

Na kongresu SDZ v Mariboru je padel izredno pronicav predlog: naj se zveza zavzame za trajno prepoved besede kontrarevolucija. Predlog ni bil sprejet, če da se ni mogoče bosti s slovarjem.

Vseeno se ne morem ubraniti vta, da so najnevarnejša orozja poskrita ravno v slovarju.

Ne, morem prepričati samega sebe, da ni ravno beseda »revolucija«, povezana z besedami »kontrarevolucija«, revolucionar in kontrarevolucionar, isto orozje, ki največkrat spregevori in ki zadaja najhujše rane. Primer se ponuja že takoj iz same francoske revolucije:

Znameniti Lavoisier, utemeljitelj moderne kemije, se je pred revolucionarnim sodiščem zavgorjal, da je sicer res davčni zakupnik in plemič, da pa je pomemben znanstvenik. Bil je poslan na giljotino z utemeljitvijo, da revolucija znanstvenikov ne potrebuje.

In še povsem res je.

Do revolucije je pripeljala želja po razumni ureditvi sveta: vendar, kakšen pomen bi imeli revolucionarji in revolucionarje, če bi svet bil umno urejen? Bi potem še odločala revolucija in v njejem imenu revolucionarji, ki imajo pravico razkrivavati in obglavljati?

Pravijo (in tudi na televiziji smo videli), če bi Ludvik Šestnajsti bil previdnejši in manj pod vplivom svoje prevzetne žene, bi do revolucije sploh ne prišlo. Tudi Napoleon bi končno lahko bil malo zmernejši (kot smo velikokrat brali) in potem tudi ne bi prišlo do zmagajočih reakcij. Končno, če bi Hitler ne napadel Jugoslavije in Sovjetske zveze, bi imeli potem še vedno parlamentarni večstrankarski sistem?

Ko svet in Francija proslavljata dvesteto obletnico padca Bastilje, trenutka, ki je sprožil kolesje zgodovine, ni noben problem našteti kopico prednosti, ki jih je prinesel padec fevdalnega sistema. Vprašanje pa je, seveda, ali te vrednote pomenijo Slovencem isto kot prebivalcem Evrope. Ali pa so nam dandanes samo rahlo nadzorne, saj nas motijo pri navadah, ki smo si jih pridobili v zadnjih desetletjih.

Demokracijo pomeni, da tisk deluje po svoje. Tiskana beseda, pa naj bo to knjiga ali časopis, je prvi množični, se pravi prvi industrijski izdelek. Prav časopis je bil tisti proizvod, ki je spremenil svet. Ludvik Šestnajsti je moral podkupovati pariške časopise, da ga niso preveč zmerjali. Ko se je stvar razkrila, je bilo še hujše. Kakšen kralj je bil to, ki ni mogel prepovedovati časopisov in zamenjavati urednikov? Ali vsaj zahtevali od njih nekaj strankarske discipline?

Ludvik Šestnajsti je namenjal sedemdeset odstotkov državnega proračuna svojim oboroženim silam, večino seveda za plače in penzije oficirjem (ki so bili obvezno vsi plemiči). O dolgovih v inozemstvu in o slovenskih prirreditvah ni da bi govoril. Vendar Ludvik je doživel, da je ljudstvo prekipelo in ga je začelo zmerjati. Ni pa doživel tega, da si je ljudstvo za njim izbiralo prav podobne domiselnosti. Med drugim tudi take, ki so skušali osvojiti ves svet in so pri tem spravili na oni svet primerno število domačih prebivalcev.

K sreči je dandanes pri nas povsem drugače. Res se nihče več kaj prida ne spominja Marata, Dantona, Robespierre — ti junaki, revolucionarji, so nam nekako odkorakali v pozabovo. Stotine in tisoče imen gorečih govornikov iz tistega časa je ostalo pozabljenih v debelih zgodovinah.

Danes imamo svoje govornike in pisce zgornjih članakov: vendar z revolucionari imamo Slovence tako bogate izkušnje, da smo postali previdni in konzervativni. Znam preročovati iz kave, z dlani, iz kart in kock, znam deloma po potrebi tudi čarati, vendar na kraljestvo razuha ne prisegam. Znanstvenec sicer dognal, da Slavoj Žižek ne bo postal slovenski M. lošević. Pa da Slovenci potrebujemo veliko in še več kraljeja, pa naj bodo to dolenski ali generjenki kralji. Vendar ne več.

Zakaj z logiko nad miroljubem in delavem narod?

Zakaj s proslavljanjem dogodkov, ki so že pred dvesto leti postavili vprašanja, ki si jih miše danes nočemo?

SLAVKO GABER

Boj za prisvojitev revolucije v času revolucije; boj za ideološko hegemonijo časa

I.
V poljih naivne zgodovine bi se zdelo dejstvo, da najodmevnješa kontroverza o vprašanju, "kaj je francoska revolucija resnično bila", datira v letih neposredno po revoluciji, dokaj nenavadno. Zgodba o zgodovinem pa je ne glede na želje naivnih zgodovinarjev nastajala tako rekoč sproti. Zgodeno je, rečeno, kolikor je mogoče natančno, zgodeno sploh že oz. sele skozi zgodbo - storijo.

Revolucija je torej postala predmet velike kontroverze takoj po svojem izbruhu.

Polemika okrog nje, predvsem polemika med Thomasom Paineom in Edmundom Burkom je označila začetek boja za pridobitev naklonjenosti javnega mnenja. Revolucija je bila dogodek, ki ni pustil dvomov o tem, da je prevelik in preveč odmeven, da bi si ga lahko kdorkoli privoščil pustiti ob strani in dopustiti, da si ga prisvoji kdo drug. Prisvojitev je bila eminentno politično vprašanje. Revolucijo si je bilo potrebno prisvojiti ali tako, da jo sprejmeš in participiraš na sprejetju, ali pa tako, da jo zavrnesh in participiraš na zavrnitvi. Paine in Burke, oba veča politična gvorca in pisca, sta to dokaj uspešno storila vsak s svoje strani.

Kljub temu da so ju napadali, da je njun jezik barbarski, po-kvarjen in ne zadost dosten, sta oba, kolikor sta le zmogla in kolikor je prenesel zamik v času, govorila politično.

vse te strašne stvari sploh potrebne?"

Paine mu z enako mero odgovarja: "Med nesramnostmi, s katerimi nacije in posamezniki izzivajo in dražijo drug druge, je pamlet gospoda Burka o francoski revoluciji izjemem primer. ... Vse, kar je lahko smerjalo sovraštvo, predsodki, znanje in neznanje, se je v obilnem besu zlilo na skoraj štiristo straneh. ... Večje absurdnosti, kot je tista, ki jo svojim bralcem ponuja gospod Burke, človeku ni mogoče dočarati".

III. Toliko obo na začetku. Po-vsem očitno je, da Burke v francoski revoluciji ne vidi nikakršne pridobitve. Niti v njej pa tudi ob njej, kot npr. Kant, ne najde nikakršnega "zgodovinskega znaka", ki bi govoril v prid napredovanju človeštva. Gre torej za dva povsem drugačna pogleda. Za nas je pri tem pomembno, da za oba velja, da ju niti ne zanima prav preveč točnost njunih navedb oz. argumentov. Mnogo pomembnejše je prepričati. Prisvojitev sodobnosti tako poteka v mediju mita. Revolucija postaja mit še v času trajanja. Izvedba argumentacije - jasnost besede, ki v očeh bralca spravi nasprotnika na kolena, to je tisto, za kar gre. To bo zgradilo sliko o francoski revoluciji. Prav retorično dobra, prepričljiva pa sta oba. Nič ne de, da Burke v svoji ostri kritiki enega od zagovornikov revolucije v Franciji potvori njegovo argumentacijo, pomembno je, da prepriča.

Price, ki mu Burke v delu knjige pripisuje, da je v dogodkih 6. oktobra videl "un beau jour", sam opozarja, da je to odvrata dezinterpretacija in grožnja. Dogodki na katere

Francoska revolucija kot nico (Misliti o francoski revoluciji)

"Zgodovina je predmet konstrukcije, katere mesto ne tvorijo

Walter Benjamin nas opozarja, da zgodovina ni tu kar tako, niti ni pred nami takšna, kot se je v "resnici zgodila", temveč nastopa vedno kot "teleskopiranje preteklosti skozi sedanost".

Če si je francoska revolucija na vsak način prizadevala prisvojiti Rim, njegovo republikanstvo, tako, da se je dobesedno preoblačila v Rimljane, potem je očitno, da daje dvestoletnica več kot priložnost za najrazličnejše spoprijeme, ki imajo za cilj prisvojiti si francosko revolucijo. Najsi bo pozitivno ali pa negativno.

Francoska revolucija je, vzeto strogo resno, nekaj, česar ni bilo. Ko so se danes odločili praznovati njen obletnico, so se odločili narediti jo. Seveda pa so tudi ti poskusi kot vsi dosedanjih in prihodnjih, obsojeni na isto usodo. Brezstevilne upodobitve, ki te dni preplavljajo svet, so obso-

jene na to, da bodo le novi in novi poskusi prisvojiti si preteklost. Korak daje lahko napravijo le refleksije, ki jim je prezentno, da ne govorijo kaj več kot določeno videnie in tako nimajo pretenzij po resnici revolucije. Ne zanima jih, kaj je revolucija resnično bila. Revolucije resnično namreč ni bilo.

Sami bomo poskusili v nekaj točkah opozoriti na neulovljivost slavljenca in predvsem na nehnih prizadevanja prisvojiti si revolucijo. Opozorili bomo na različne, nasprotuječe si interpretacije, ki jim bo skupno to, da bodo, upamo, zadosti prepričljive. Priznati moramo, da bomo obletnico izkoristili za demonstracijo logike prisvajanja dogodkov splosh oz. tudi teh v naši navzočnosti. Ko se danes podobno kot takrat davno, sese da neka paradigma, je preten-

dentov za resnico veliko. Veliki potem je tistih, ki so že od vsega začeli ka vedeli, pa so bili nemočni in tudi onih, ki lahko pokažejo, da se so vseskozi zavzemali za nečesar kaj povsem drugega, kot je tisti, kar smo živeli in živimo tudi danes. Politično gledano so danes veliko prepričljivejši tisti, ki jih smo v preteklosti, kolikor jih je v moči, stran od oblasti, tistih, ki lahko rečejo, da so bili nekaj poraženi ali pa, da jih "takrali" še nikjer ni bilo. Pravice, ki jih prisvajanja sedanjosti je, tako dolj zdi, v njihovih rokah. Zdi pa dolj, da imajo predvsem tako imenovanji poraženci velik kredit pri pravljaju preteklosti. Pri trgu se naenkrat pojavi na skupje črno-bele literature, ki pravljajo zgodovino na novo. Če smo dočekali slej poslušali zgodovino zmagov, valcev, ki se je izkazala oz. se je nekaterih točkah vse bolj razkrila in zuje/razgalja kot mitologijapljan

sem se skliceval, so bili samo tisti 14. julija in v dnevh, ki so sledili". Podobno Paine, ko napada Burke ne moti, da brižira v prazno.

IV. Poglejmo si to na primeru vprašanja pravice starih, da postavljajo zakone še nerojenim. Burke v delu teksta govori o vprašanju pravice ljudstva, da izbira svoje vladarje, da je načela svoje vladarje. Po njegovem mnenju naj bi bilo bistvo nastopa dr. Price, ki je govoril v prid francoski revoluciji, v tem, da je hotel tudi Angležem ponuditi kot zgled, po katerem naj bi ravnali. Price naj bi bil pri tem zelo zvit in naj bi poskušal vse skupaj izvesti skozi prisvojitev glorious revolution iz leta 1688 na neki poseben način. Kako? Pridigar Price naj bi trdil, da si je angleško ljudstvo v času svoje revolucije pridobilo tri pravice:

1. da izbira lastne vladarje,
2. da jih zaradi slabega vodenja spodi,
3. da samo oblikuje svojo oblast.

Burke opozarja, da teh načel ni najti v nobeni od takrat sprejetih listin in pravil: "Če lahko sploh kje najdemo načela revolucije iz leta 1688, potem bo to v statutu, ki se imenuje Deklaracija o pravicah. V tej zelo modri in premišljeni deklaraciji... ni niti ene besede ali namiga o splošni pravici ljudstva, "da izbira lastne vladarje, da jih zaradi slabega vodenja spodi in da samo oblikuje svojo oblast".

Burke opozarja, da teh načel ni najti v nobeni od takrat sprejetih listin in pravil: "Če lahko sploh kje najdemo načela revolucije iz leta 1688, potem bo to v statutu, ki se imenuje Deklaracija o pravicah. V tej zelo modri in premišljeni deklaraciji... ni niti ene besede ali namiga o splošni pravici ljudstva, "da izbira lastne vladarje, da jih zaradi slabega vodenja spodi in da samo oblikuje svojo oblast".

1772 Diderot predloži prvi zvezek Enciklopedije

1774 Ludvik XVI. pride na prestol po Ludviku XV

1778 umreta Voltaire in Rousseau

1778 – 83 Francija sodeluje v ameriški vojni za neodvisnost proti Angliji

1781 Kant: Kritika čistega umna

1784 James Watt prijavlja patent parnega stroja

8. 8. 1788 sklep o sklicu generalnih stanov

5. 5. 1789 začetek zasedanja generalnih stanov

14. 7. padec Bastilje

12. 9. prva številka Maratovega časnika Prijatelj ljudstva

4. 9. 1790 Neckerjev odstop

21. 10. nova državna zastava Francije: tricolore (tribarvna)

18. 3. 1793 uvedba smrtne kazni za zagovornike zemljiškega zakona

6. – 13. 6. žirondinci sprožijo državljansko vojno

24. 6. sprejem jakobinske ustave

13. 7. umor Jean-a Paula Marata

30. 10. prepoved vsakršnih ženskih klubov

27. 7. 1794 9. thermidor: Robespierre zrušijo

22. 10. odprtje tehnische visoke sole

12. 11. zaprtje jakobinskega kluba

23. 9. 1795 objava direktorijske ustave

1688 ni mogoče podtakniti učinkovitih načela o izbiri lastnih vladarjev. Tega se niti dokaže. Prav tako se ne ozira načelno dejstvo, da Burke v tem delu teksta tematizira vprašanje smiselnosti voljenja kralja ted in se spoprijema z vprašanjem, kateri so omogočala Angležem načelom primerne oblike življenja in Edinom na kar se obesi, je zanesen vek, ki ga Burke, vsaj implicira, v svojem delu večkrat nekaj pojasnil ali pa, vsaj v pomenu, ki ga ponuja Paine, zanima. Burke je namreč povsem jasno, da je dednost kraljev nekaj, kar lahko zagovarja v Angliji - kjer je temeljni okvir naše skupnosti blaginje - tak, kakršen je, in za nas neprecenljivo vredno in nemoten nasledovanje, ki ne je v naših očeh porok za stabilnost in trajnost vseh drugih delov naše ureditve". Ve pa je, da se je neumno obnašali "kot da bi bilo dedno kraljevje, ne edina zakonita oblika vladanja na svetu...", in da je ne smiseln razmišljaj, po katerega ima dedna "monarhija več božjega blagoslova kakor drugi oblike vladanja in kot bi bila dedna pravica do vladanja slehernih okoliščin, za vsakogar, ki se znajde v našem delu prestola strogemu nepreklicnemu; kar seveda ne more veljati za nobeno civilno ali politično pravico". Kljub temu da Burke opozarja na vse to in da ve, da postavljanje in odstavljanje kraljev ni ravno gospodski postopek, da opozarja na to, da je mogoče obred "odstavljanja kraljev" le redkodaj ali pa sploh nikoli izpeljati nenasilno". Pa na to ne zanima. Tudi Burke je eksplicitno stališče, da, ko ne stopi sila, "to ni več stvar učinkovitih, temveč vojne. Zakonitev je ukazano, naj med rožljajem golorožja molčijo, sodišča pa Jimrušijo skupaj z mirom, ki niso mogla več vzdrževati". Pod njegovo razmišljajem ni namenjeno kakršnemu kolikor konkretnemu stanju, ampak konkretnim strukturam oblasti v Angliji, zato je Paine rabi točko, ki bo učinkovito zavrel in si pravilno polje. Najde jo. Takole je: "Nikoli ni in nikoli ne obstajal parlament, kakršnega vrsta ali generacij ljudi v terikoli dejeli na svetu, ki imela pravico ali moč obvezati ali nadzirati potomstvo "na vekov" ... Vsaka doba, vsaka generacija mora imeti možnost v vseh primerih delovati zase, tem ko, kot dobe in generacije prejnjimi. ... Tisto, za kar se je

naj, kar si je treba prisvojiti

voljno je politično dejanje)

vorogen in prazen čas, marveč čas, izpolnjen s "sedanjostjo".

eli potem smo sredi velikega zagovarja zgodovine poražencev - tako i komenovane resnične zgodovine. Če smo doslej poslušali laži, ali, ne rečemo manj poljudno, mite, potem stopa danes na oder Resonica. Tekst, ki je pred Vami, poskuša prenesti opozorilo Waltherja Benjamina, ki opozarja, da je vsaka resnična zgodovina, pa tistaj jo pišejo zmagovalci ali po porazenci, vedno že gospodstvo. Na primeru francoske revolucije poskušali pokazati, kako godeno skozi zgodbo vstopa v dolje političnega kot kapital, ki enega je potreben prisvojiti. Šteje se, da je potreben prisvojitev, ne resnica.

Npr. tem je potreben vzeti v razkup dejstvo, da bo tako naš izbor vprašanj, ki so se pojavila dokot predmet največjih kontroverz, kot tudi način zoperstavljanja, zapadel tezi o preteklosti kot teleskopiranju skozi se-gledanost.

meotna nacija odločila, da bo postala, ima pravico početi. Gospod Burke pravi - ne... gospod Burke se bori za oblast delmrtvih nad pravicami in svobodo živih.... Večje absurdnosti, tod tiste, ki jo svojim bralcem, ka predstavlja gospod Burke, človeku ni mogoče predstaviti. On nam pravi, pravi pa tudi svetu, njeni naj bi šele nastal, da je dolgina skupina ljudi, ki je obstajala pred sto leti, vzpostavila t. sl. zakon, nacija pa nima in enudi nikoli ne bo imela, ne more imeti, moči, da ga spremeni.

Kdovolili smo si daljše navedbe, kola bi Vam pričarali logiko argumentacije, ki ji, kot smo že

tomstva za vedno odpovedali". Paine: "On jim pravi, pravi pa tudi svetu, ki naj bi šele nastal, da je neka skupina, ki je živila pred sto leti, vzpostavila neki zakon, nacija pa nima in tudi nikoli ne bo imela, ne more imeti, moči, da ga spremeni". Če komparaciji dodamo še izpeljavo, ki smo si jo privoščili zgoraj, potem je, menimo, očitno, da gre za večše zainteresirano interpretiranje, prisvajanje polja političnega. Pri tem se Paine opira na bolj ali manj sprejemljivo lastno argumentacijo in s sprejemljivostjo svojih idej dokazuje nesprejemljivost idej nasprotnika. Da točka, okrog katere se vrta njegova argumentacija, ni Burkovo stališče, sploh ni pomembno. Tako Paine kot Burke pišeta pamphlet. Eminentno političen tekst. Tekst, kakršnega tudi v našem prostoru počasi, vzporedno z začetki politike, že lahko zasledimo. Ne gre pozabiti, da je takšen način pisanja političnemu imanenten. Moraliziranje ne pomaga oz. pomaga zoper samo če je vpeto v politiko in če omogoča oploditev političnega kapitala.

V. Bastilja je drugi tipičen primer spoprijema v boju za prisvojitev polja. Paine opisuje dogajanje okrog Bastilje podobno, kot govorí o tem današnji mit. "Ker je gospod Burke popolnoma zaobšel celotno dogajanje okrog Bastilje (kar mu ni v prid)... bom sam podal ... nekakšen povzetek okoliščin, ki so pripeljale do teh dogodkov. ... Z distance nastopa ta dogodek z golj kot herojsko dejanje na sebi; tesna politična povezanost, ki jo ima z revolucijo, se

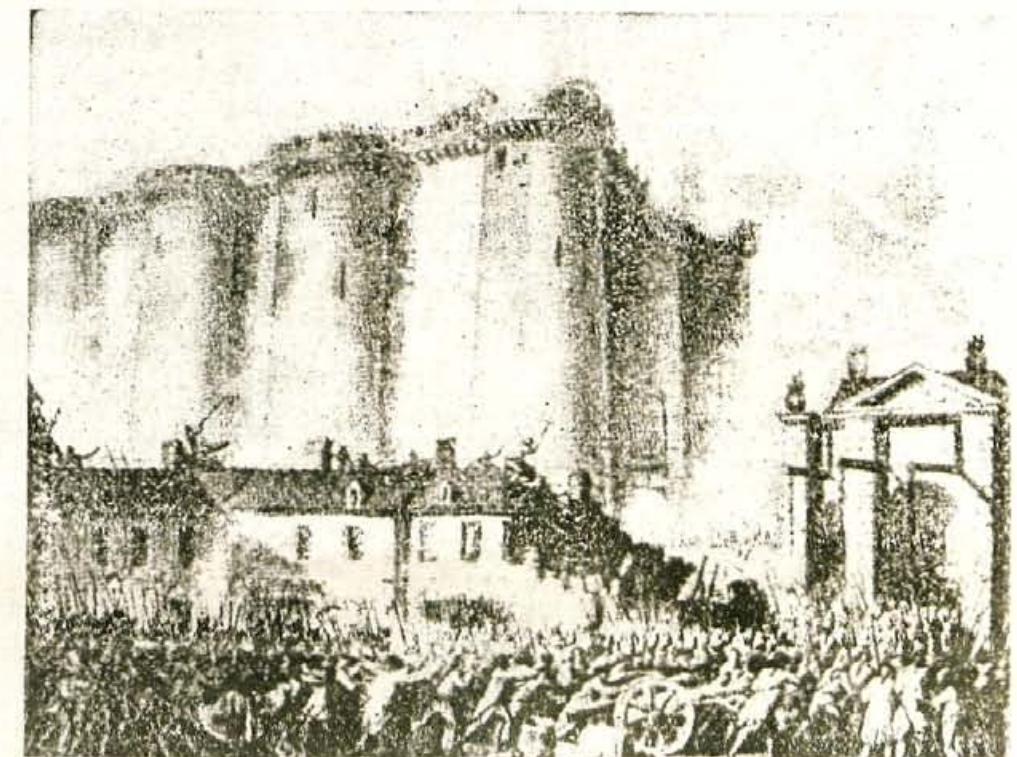
so Francozi še posebej občutljivi, se je zaslišal klic "k orožju, k orožju", ki se je v trenutku razšril po mestu... Vsak trenutek tega dne je bil izkorisčen za zbiranje orožja in usklajevanje načrtov... Vendar obramba ni bila edini cilj državljanov. Šlo je za stvar, od katere je bila odvisna njihova svoboda ali pa njihovo suženjstvo. Vsak trenutek so pričakovali, napad ali pa glasove o napadu na nacionalno skupščino. V takšnem položaju je včasih hitro ukrepanje najboljše. Cilj, ki se je ponudil, je bila Bastilja". Razkrilo se je tudi, da je župan Pariza izdal državljanom "na osnovi tega odkritja" je postal očitno, da bo Broglie okrepil Bastiljo že naslednjo noč. Nujno jo je bilo napasti tega dne; vendar je bilo potrebno še pred tem dobiti boljše orožje, kot so ga imeli. V bližini mesta v domu Invalidov je bilo veliko skladisce orožja. Državljanji so zahtevali, da se jim ga pred... Tako opremljeni so korakali proti Bastilji; ... S tem, da so Bastiljo napadli z entuziasmom heroizma, ki ga lahko navdahne z golj največja privrženost svobodi in da so jo zavzeli v nekaj urah, je svet seznanjen.

Paine je povzemal in razvijal mit Bastilje, ko je revolucija še sredi svojega poleta. Danes je znano, da je prikazana podoba vzpostavljena za nazaj. Brez epopeje se zgodba glasi veliko bolj prozaično. Francozi so se sicer res uprli plačani vojski in hoteli obraniti tako sebe kot skupščino, vendar jih na Bastilje ni gnal poseben načrt poseben srd nad trdnjavno despotizma ali pa geslo "če je ne zavzamemo mi danes, bodo jutri v njo zaprli nas". Šlo je preprosto zato, da so za boj z vojsko potrebovali ne le orožje, tega so dobili v domu Invalidov, ampak tudi smodnik - tega pa je bila polna Bastilja, v kateri v tistem času ni bilo kaj dosti jenikov, pa tudi vojakov, ki bi jo branili, ne. Tako je bil tudi boj dokaj prozaičen. Strelom iz pušk s strani ljudstva sledi kanonada iz utrdb in okrog sto mrtvih; po tej moriji pridejo ljudstvu na pomoč kanoni garde. Trije strelji, ki razbijajo vrata, prepričajo posadko, ki so jo v glavnem sestavljali invalidi, da se vda, ljudstvo je ogorčeno in ...

VI. Ko skušamo skleniti prikaz prisvajanja dogajanja v revoluciji še v času revolucije, se zdi, da je mogoče najti izjemno plodno napotilo kar pri prvem imenu med voditelji revolucije. M. Robespierre namreč maja leta 1794, le malo pred svojo smrtjo, ko razmišlja o ateizmu, žolčno napade "misionarje ateizma" (mimogrede - pri nas izjemno razširjena teza, da je fr. revolucija pometla z religijo, je seveda popularna skregana z dejstvji). Ko razmišlja o sredstvih in ciljih, pravi takole: "Ozirajte se le na blagor domovine in interes človeštva. Sprejeti je treba vsako institucijo, vsak nauk, ki teši in povzdigne duše... Kdo ti je, ti, ki se zavzema za ta sterilni nauk (misli na ateizem, G.S.) in ki se nisi nikoli razvzel za domovino, kdo ti je torej zastavil nalogo, da označiš, da božanstvo ne obstaja?" (podčrtalo G.S.).

Boj za prisvojitev sporocil revolucije kot boj za prisvojitev vpričnosti

I. Verjetno že doslej v besedilu

Bastilja, Osvajanje trdnjave 14. 7. 1789, risba J. L. Prieur, Pariz, Louvre.

nismo pustili prav dosti dvojma, da je tudi govorjenje o prisvajanju revolucije način prisvajanja tako prisvajanja, o katerem govorí, kot tudi revolucije. Oboje je prisvajanje za naš čas. Vendar je povsem očitno, da ostaja dokajšnje število področij, ki so si jih od revolucije sem že večkrat prisvajali, kazalo pa bi jih ponovno prisvojiti, zunaj našega premisleka. Zarišimo pred koncem dve od njih:

1. Vprašanje uporabe nasilja in prelivanje krvi v revoluciji in se več, vprašanje ali bi bilo mogoče tudi drugače - morda celo brez revolucije?

François Furet, danes brezvoma prvo ime zgodovinopisja na tem področju, pravi: "Skratka, če hočete moj odgovor na vprašanje, ali bi se to, kar se je zgodilo lahko zgodilo, tudi drugače, odkrito odgovorim z da. Gotovo bi se stvari lahko odvijale na drugačen način". Ko poskuša odgovoriti na vprašanje nasilja pa v dveh, dokaj "svežih", intervjujih dodaja: "Revolucija je dvakrat, prvič z Robespierrom in potem pod Bonapartejem, pokazala, da je nezdružljiva s človekovimi pravicami in svobodo".

Se več trdi, "da v demokratični revolucionarni kulturi leta 1789 obstajajo elementi nesvobode. Z drugimi besedami dinamika revolucije je potencialno despotika. Obstajajo elementi revolucionarne kulture, ki so od samega začetka, mislim na primer, na Marata in časopis, ki ga izdaja septembra 1789, nezdružljivi s politično svobodo... Za francoski revolucionarni model je značilno totalno začevanje starega režima, kar ni bilo zapisano niti v zvezdah niti v nujnosti, in potem ideja, da Francozi začenjajo novo obdobje v zgodovini..."

Kontroverza se seveda močno zaostri okrog vprašanja: Zakaj je treba kralja ubiti? in še pozneje okrog obdobja terorja. "Z začetkom terorja in s suspenzijo ustave je postal edini cilj revolucionarne vlade revolucija. Revolucija si je zadostovala". Furet dodaja: "V francoski levici učinkuje to še danes".

2. Vprašanje nacionalne suverenosti. Ko smo tematizirali Bur-

ka, smo se namenoma zaustavili pred njegovim utemeljevanjem potrebnosti kralja. V njegovi knjigi, ki se bo na trgu pojavila jeseni, boste lahko sami prebrali, kako utemelji potrebo po kralju v Angliji, za zdaj najvam ponudimo le to, da je v svoji konzervativnosti izjemno prepričljiv. No, pustimo to. Hoteli smo reči, da smo z vprašanjem suverenosti kralja trčili tudi na vprašanje suverenosti nacije. Francoska revolucija naj bi med drugim predstavljala tudi rojstno mesto nacionalne države torej točko, ki zadeva eno osrednjih vprašanj spre-

1. Besedilo namenoma ni obremenjeno z opombami. Vendar naj povemo, da smo se pri pisanju v posameznih delih naslanjali vsaj na naslednje vire:

a) Tomaž Mastnak, Dvesto let spornosti revolucije - besedilo predstavlja še neobjavljen predgovor k delu E. Burkea.

b) Edmund Burke, Razmišljanja o francoski revoluciji, - delo bo septembra izšlo pri založbi KRT.

c) Maximilien Robespierre, Izbrani spisi, - delo bo julija izšlo pri založbi KRT.

d) Thomas Paine, Rights of Man, Penguin Classics, 1985.

e) Filozofski vestnik 1/1989, Zakaj je treba kralja ubiti?

f) Walter Benjamin, Eseji, Nolit, Beograd 1974.

g) New German Critique, št. 39, Second Special Issue on Walter Benjamin.

h) Rudi Rizman, 1789: ideja in rojstvo nacionalne države, Dnevnik, 6. in 13. junij 1989.

i) François Furet, Revolucija je bila radikalna od vsega začetka, NR, 23. junij 1989.

j) François Furet, Maurice Agulhon, Teror ali svoboda, Dnevnik, 20. junij 1989.

Walter Benjamin (1892 - 1940) / predstavnik t.i. kritične teorije družbe oz. frankfurtske šole. Ena največjih imen teorije dvajsetega stoletja.

Thomas Paine (1737 - 1809) / roj. v Veliki Britaniji. Ena od osrednjih osebnosti ameriške in tudi francoske revolucije. Med drugim avtor del Pravice človeka in Zdravi razum.

Edmund Burke (1729 - 1797) / angleški politik, teoretik in filozof. Posebej znan kot teoretiček angl. konzervativizma. Avtor Razmišljanj o francoski revoluciji.

Maximilien Robespierre (1758 - 1794) / borec za dokončno zmago revolucije. Kot izjemno kontroverzna osebnost je "ne-podkupljivi", tako so ga zaradi načelnosti imenovali Parižani, revolucijo vodil v času terorja (17.000 obsojenih na smrt - največkrat brez sojenja). Sebe upravičeno smatra za sužnja svobode.

MIHA NAGLIČ

V znamenju francoske revolucije (1789 — 1989)

Je temeljni družbeni prevrat novega veka končno sklenjen?

V tem zapisu skušam osvetliti trditev, da je francoska revolucija temeljni politični prevrat nove dobe. Zgodila se je kakor potres, ki je tako temeljito pretresel ustroj francoske družbe, da je ta rabila celih sto let, preden se je spet umirila. Shema njenega poteka: prevrat — teror — termidor (1) je postala paradigm, nekakšen vzorec vseh naslednjih revolucij, še posebej tistih, ki so se v našem stoletju dogajale v boljševiški dramaturgiji, od oktobrske naprej. Francoska revolucija torej ni bila francoska, v svoj prevratniški ples je potegnila vso Evropo in nato še velik del ostalega sveta. In zdi se, da je velikanski družbeni obrat (revolutio), ki ga je začela, prav zdaj, po dvesto letih, končno na tem, da se sklene tudi v globalnem merilu in ne le v Franciji sami. Njen temeljni akt, razglasitev pravic človeka in državljanja je aktualnejši kot kdajkoli poprej in kljub krvavim odporom, se počasi uresničuje vsepovod. Stopnja uresničitve teh pravic je zanesljiv razpoznavni znak, ki loči svobodnejši in razvitejši del sveta od manj svobodnega in manj razvitega. Izjetosti v slednjem se po svoje in v mukah izvija tudi Jugoslavija.

Duhovna priprava (18. stol.)

V šoli so nas učili, da je bila francoska revolucija meščanska. Meščanstvu, nosilecu novih proizvajalnih sil, so postali fevdalni družbeni odnosi pretesni, in ko ni šlo več po starem, se je uprl, staro podrla in vse postavilo na novo, po meri svojih potreb. Bodil. A vsa ta prekučja gotovo ne bi bila mogoča, če se ne bi že celo stoletje poprej vršila duhovna priprava na to mogočno dejanje: razsvetljenska revolucija v hraveh in v mišljenju.

Med protagonisti tega vseobsegajočega, enciklopedičnega, duhovnega napora, ki je celo stoletje spodbudil in obračal stare, okostenete vzorce obnašanja in mišljenja, so za našo obravnavo posebej zanimivi trije: Montesquieu, Rousseau in Voltaire.

Prva dva sta se lotila kraljevega absolutizma, ki je vso oblast osredotočil v eni sami osebi. Ludvik XIV. je to dejstvo izrazil z besedami, ki se jih ne bi sramovala niti klasična boljševiška partija na oblasti: L' état c'est moi. Država, to sem jaz. Montesquieu se je tej monistični formul zoperstavil z angleško navdahnjeno zahtevjo po delitvi oblasti: "Družba, v kateri ni izvedena delitev oblasti, nima ustawe." Namesto ene in nedeljive oblasti, ki izdaja zakone, po njih vlada (ali pa ne) in sodi, je treba postaviti tri med seboj ločene in neodvisne oblasti, ki ena drugo nadzorujejo in držijo v šahu; zakonodajno, izvršilno in pravosodno. Prvo oblast ima ljudsko zastopstvo — parlament, drugo kralj in ministri, tretjo neodvisni sodniški stan. Odkod pa vsa ta oblast izvirja? Na to vprašanje je odgovoril Rousseau: iz ljudstva. Vsa suverenost izvira iz ljudstva, katerega oblast bi morala biti (po njegovem) nedeljniva in neposredna. Vendar to v praksi ne gre, ljudstvo mora nekoga "delegirati" v ustavodajno skupščino, itn. Ta problem se je kasneje pojavi tudi pri oblasti delovnega ljudstva; ker ni moglo vladati takot, ne posredno in v celoti, je svojo suverenost "preneslo" na revolucionarno partijo, ki vlada "v imenu" ali kar "namesto" njej.

In kaj je prispeval Voltaire? Glodal je vsevprek, prizanesel ni niti svojima sodobnikoma. Rousseau je predlagal, naj bo v svoji zahtevi po vrnitvi nazaj k naravi dosleden in najzačne hodiči po vseh štirih. Montesquieu pa je oponesel njegov poskus z ovčjim jezikom; tega je namreč položil na led, da bi videl, kakšen je vpliv mraza na zunanje tkivo, pri čemer si je umisljal, da bo na ta način pojasnil tudi boj med paščtvom in imperijem, med cerkveno in posvetno oblastjo, med belo in rdečo rozo. — Čudna in nedoumljiva so pota človeškega duha. Omenjeni stoletni spor pa ponekod še danes ni razrešen, čeprav je cerkev ločena od države.

"Prekučja" (1789 — 1794 — 1814)

Zgodovine poteka same revolucije tu ne kaže obnavljati, ker je predobro znana. Zato le nekaj besed. Ko so dozoreli družbeni pogoji in po temeljiti duhovni pripravi (vzrok) in je državni dolg, povzročen z razkošnim življenjem vladajočih slojev in preiranimi izdatki za vojsko (povod), narasel na štiri in pol milijarde frankov, se je bil kralj Ludvik XVI. prisiljen ozreti v nižave in sklicati stanovje: plemstvo, duhovščino in tretji stan — meščanstvo, ki je imelo denar. A ravno tu se je uštel: ko so bili enkrat skupaj, niso hoteli narazen pa še celo ljudstvo so potegnili za seboj. Prevratni ples se je začel, zavrel je vse in ni se ustavil vse do leta 1814.

Začelo se je v teh dneh pred dvesto leti. 20. junija si poslanici tretjega stanu prisežejo, da se ne razidejo, dokler ne dajo ljudstvu ustawe. Slednje se zdrami in na današnji dan se "zgodi": 14. julija zjutraj vdvo v Dôme des Invalides, največjo pariško vojašnico, se oborožijo in krenejo na Bastiljo, na zloglasno utrdbu, v kateri je osovražena oblast "izolirala" po prej "diferencirane" predstavnike ljudstva. V znamenitosti noči na 4. avgust se mora plemstvo odreči vseh privilegijev, duhovščina pride v tem oziru na vrsto kasneje. 26. avgusta sprejmejo veleznamenito Deklaracijo o pravicah človeka in državljanja. Vse to že v prvih mesecih prvega leta revolucije. Nato se začne dolgotrajno utrjevanje osvojenega. Jeseni 1792 razglasijo republiko. Kralj zbeži in svojo neposlušnost ljudstvu januarju 1793 plača z glavo. Žari notranjih težav (Inflacija) in številnih vojn, v katere se mlada republika zapleta z reakcijo preplašenih evropskih aristokratskih režimov, se ogroža revolucija poleti 1793 zateče v teror. "Revolucija je vojna svobode proti njenim sovražnikom", izjavlja Robespierre. Vse giljotine obratujejo s polno zmogljivostjo, a vseeno komaj sproti porečju glave "sovražnikom ljudstva". Kravni ples zahteva naposled še glave "čuvarjev revolucije" samih, nakar nastopi reakcija "treznih" glav, ki so svoje že dosegle — termidor. "V revoluciji sta le dve vrsti ljudi: tisti, ki jo izvedejo in tisti, ki se z njo okoristijo." Tako mladi SA83 Bonaparte, eden od članov termidorskega direktorija (1795), ki ga 1799. sam vrže z državnim udarom, osnuje konzulat in se naposled okliči za cesarja Napoleona I. (1804). Sledi izvoz revolucije. "Revolucija je prepričanje, oborženo z bajonetom", pravi cesar, vendar stara Evropa njevega zbadanja ne prenese, združi se v reakciji in ga po desetih letih silnih vojn prisili, da se odreče kroni (1814). Naslednje leto se sicer vrne še za dne: čeprav otok, je bila Elba preblizu, zato ga po Waterlooju odpeljejo kar na daljnjo Sv. Heleno. Sledi restavracija.

Umirjanje po potresu (19. stol.)

Revolucija je bila kakor potres. Tako temeljito je pretresla zgradbo francoske družbe, da je ta rabila celih sto let, preden se spet konsolidira. Po prvem v letu 1789 so si sledili še močni potresni sunki v letih 1830, 1848 in 1871. Revolucija je staro družbeno zgradbo podrila. Novo je sicer zastavila, a je ni utegnila dograditi. Umirjanje po potresu je minevalo v iskanju vedno novih družbenih form. V prvem stoletju po revoluciji so se zvrstile tri republike, dve cesarstvi in dve kraljestvi. (2) "Šele leta 1889., to je točno sto let po začetku revolucije, ko se je generalu Boulangemu izjalovil poizkus ustavnih diktaturo, se je pokazalo, da je Francija naposred našla primeren državni ustroj, kolikor je kajpada sploh mogoče govoriti o trdnosti političnih ustanov." (3) Poudariti je treba, da je bil tudi ta na novo ustaljeni ustroj še vedno v kontinuiteti revolucije. Po eni strani je uresničil Montesquieujevo zahtevo po ustavnih razdelitvah oblasti, za katero so se v sami revoluciji zavzemali žirondisti, po drugi pa Rousseaujevo idejo o suverenosti ljudstva, za katero so se tako zaneseno borili jakobinci.

Danes Francija, že peta republika po revoluciji, ponosno praznuje njen 200. letnico. "Veliki problem leta 1789 — kako iz družbe svobodnih in enakih, tako rekoč avtonomnih posameznikov ustvariti politično zvezo — je na institucionalni ravni Pete republike že zdavnaj rešen. Imamo ekskluzivo z velikanskim polnomočjem, predsednika, ki ga določamo na splošnih volitvah, imamo enako močno legislativno in navsezadnjem tretjo oblast, ki bedi nad ustavnostjo zakonov. Ta "kombinacija" gre vendar mnogo dlje, kakor vse, kar je bilo zasnovano leta 1789 in pozneje. To je nekaj radikalno novega. Zato sem zapisal, da je francoska revolucija končana." (4)

Ob tej samozavestni izjavi se sprašujem, kdaj bomo lahko s ponosom in olajšanjem zapisali, da je končana tudi naša revolucija. Tudi ta je bila kakor potres, ki je staro porušil, potem pa se je gradilo nanovo, pri čemer so se vrstili uspehi, pomešani z zaboljadi in vedno novimi iskanji. Naposled smo ugotovili, da smo pravzaprav spet v "kraljevin" — v deklarirani "vladavini dela", ki je izprevrgla v "birokratsko

kraljevstvo" (D. Cosič), v katerem vlada dedna dinastija Politoratov.

Vendar to še ne pomeni, da je bila naša revolucija v temelju zgrešena. Razglasila je suverenost ljudstva in postavila novo oblast. Slednje si je v svoji dolomitsko — jakobinski zanesenosti prililstila partija in od takrat je ne da iz rok. Vlada "v imenu" oziroma "namesto" večno "nezrelega" ljudstva in onemogoča delitev oblasti. Zdaj gre za to, da ljudstvo na "poštenih" volitvah potrdi svojo suverenost in izvoli svoje zastopstvo — parlament in predsednika republike. Ta dva bosta imenovala vlado in od oben neodvisno sodstvo. "Pa saj vse to že imamo," bo kdo oporekal. Že, a delegati, skoraj sami partijski, ki jih je izbrala partija, so praviloma glasovali za tisto, kar jim je servirala partija. Namesto njih potrebujemo parlament, ki omogoča suvereno izražanje pluralizma interesov v civilni družbi. Ker se ta ne sme izrodit v anarhijo, potrebujemo nadalje močno vlado, zvezzano ustavnim zakonom in odgovorno le parlamentu — ne pa izvršnih svetov, ki le izvršujejo drugod zasnovano politiko. Če pride v parlamentu oziroma v njegovih odnosih z vladom do pot pozicije, je tu še drugi reprezentant suverenosti ljudstva — predsednik republike, prav tako izvoljen na neposrednih volitvah, ki ima v ključnih zadevah pravico veta, v primeru parlamentarne krize pa le — tega razpusti in razpiše nove volitve. Naposled potrebujemo sodnike, ki od trenutka, ko jih ljudstvo predstavništvo enkrat imenuje, zavezani le še zakonom ter svoji vesti in znanju. V mislih imam seveda njihovo lastno vest. Sicer pa je od vseh treh vej oblasti našte sodstvo (izjemno vojaškega, ki očitno še vedno sodi "po narodu") se najbliže tistem, kar bi moral biti. Partija, ki je doslej s svojo vseprislužnostjo po načelu demokratičnega centralizma vse to onemogočala, mora sedaj ravno to omogočiti. (Ivan Oman) in šele nato lahko "sestopi" v arenou političnega pluralizma, kjer se v pogojih svobodne konkurence soočajo svobodni državljanji, njihova združenja in njihovi programi.

Boljševiška repriza (20. stol.)

Boljševiška revolucija se je odvijala po paradigm francoske. "Ancien régime", ki ga je bilo treba zrušiti, je bil carizem, namesto Bastilje je padel Zimski dvorec. Konflikt med zmernimi in radikalnimi, med žirondisti in jakobinci se je odigral vsaj dvakrat: prvič v razkolu med menjševiki in boljševiki (1903), drugič takrat, ko je žirondistično zmernega Kerenškega strmolaglavil jakobinec Lenin (1917). Po prevratu se je začel spopad z domačo reakcijo in z zunanjim intervencijom. Ogrožena revolucija je zašla v teror, v katerem so se tudi boljševiki prav po jakobinsko oblagljivali med seboj. Potem se je vsi skupaj izrodili v stalinistični termidor, še kasneje v izvoz revolucije in v svojevrstni sovjetski imperializmu.

Zdaj je vprašanje, ali bo sovjetska družba v času vlade Gorbačova zmogla prenoviti in utrditi samo sebe brez novih prevarov, terorjev in termidorjev?

Problem boljševiških revolucij je namreč v tem, da ne zmogejo skleniti (pre)obrata, v katerega so se zagnale. Bastilja je padla. In prav je tako. Tudi teror je bil svoj čas upravičen. Narobe je to, ker se kar naprej ponavlja in vedno znova izrojava v termidor. Začetni revolucionarni zanosi je že zdavnaj minil, od krviti opti teror, ki vsake toliko časa obleži v svinčeni sivini ter-

midorskega mačka pa še vedno traja.

Bastilja je padla, namesto nje stoji še večji bastion stalinizma. Kako tedaj skleniti revolucionarni obrat in vzpostaviti novo družbeno ravnotežje na višji ravni, v demokratično razčlenjeni suverenosti ljudstva, ob spoštovanju pravic človeka in državljanja? Boljševiške partije svojim monističnem ekskluzivizmu ne morejo odgovoriti na to vprašanje. Ali pa nečo: kajti revolucija se ne sme končati. To bi pomenilo konec njihove oblasti. Zato si izmišljajo vedno nove sovražnike in provocirajo razne "kontrarevolucije", da lahko obračunavajo z njimi in tako ohranjajo krvavi ples terorja in termidora (najnovejši primer: Kitajska).

Zveza komunistov Slovenije je pod Kučanovim vodstvom ušla iz boljševiškega začaranega kroga in obeta drugačen odgovor. Če bo v tem uspel, bo to najbolj dostojna počastitev jubileje francoske revolucije, predvsem pa dovršitev prevrata, ki ga je v naši družbi izvršila naša lastna, socialistična revolucija. Ta ima smisel le, če ponovno vzpostavi demokratično politično življenje na višji ravni, kot je bilo tisto pred njo. Gledano s tega vidika, to sploh ne bi smela biti pretežka naloga. Politična demokracija je vedno le vmesni člen med gospodarsko blaginjo in duhovnim bogastvom in vsaka od teh treh razsežnosti mora svoj pravilni smisel še v povezavi z drugimi.

"Mislim predvsem na štiri velike moderne svoboščine: na osebo no svobodo, oziroma na pravico, da nisi arbitarno arretiran in da ti sodijo po natančno določenih kazenskih in procesnih zakonih, na svobodo tiska in mnenja, na svobodo shajanja," kateri smo videli, da je bila na Tienanmenu dosežena po misli poti in potem izpodbita, in navsezadnjne na tisto, ki jo najteže doseči, to je na svobodo do druževanja, iz katere se rejevajo svobodni sindikati in svobodne stranke in z njimi pluralistična družba in brez katere ni demokracije." (6)

"Mislim predvsem na štiri velike moderne svoboščine: na osebo no svobodo, oziroma na pravico, da nisi arbitarno arretiran in da ti sodijo po natančno določenih kazenskih in procesnih zakonih, na svobodo tiska in mnenja, na svobodo shajanja," kateri smo videli, da je bila na Tienanmenu dosežena po misli poti in potem izpodbita, in navsezadnjne na tisto, ki jo najteže doseči, to je na svobodo do druževanja, iz katere se rejevajo svobodni sindikati in svobodne stranke in z njimi pluralistična družba in brez katere ni demokracije." (7)

Vprašanje torej ni: revolucija — da ali ne? Vprašanje je, kako jo pripeljati do konca, kako vzpostaviti suverenost ljudstva razčlenjeno v pluralistični delti oblasti, ob spoštovanju svojih človek in državljanja. Dvesto let po začetku temeljne ga prevrata naše dobe so nekateri v tem že uspeli, nekateri pa — upajmo — še bomo

OPOMBE

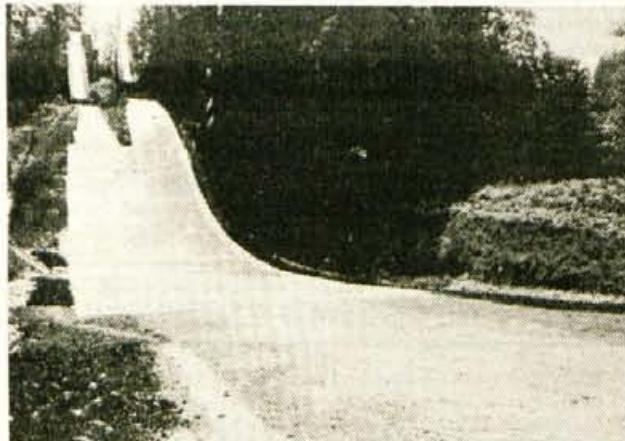
- Francoska revolucija (1789 — 94) je potekala v treh fazah, ki so se zvrstile takole:
 - prevrat (1789 — 94), ki zruši staro in postavi novo oblast. Kralja plemstvo in duhovščino spodnje tretji stan, katerega predstavniki se okličejo za narodno skupščino in kasneje, v republiko, za konvent. Po prevratu se zavrstijo vprašanja, kako in do kaj naprej. Revolucionarna stranka se ob tem vprašanju razdeli na desno krijo zmernih republikancev — žirondistov in na levo krijo zmernih neboljševikov.
 - teror (junij 1793 — julij 1794) je rezim vladavine strahu (terror = strah), ki so ga zaradi ogroženosti revolucije uvelodili jakobinci v hotenju, da bi revolucijo izpeljali do konca, da bi dosledno uvelodili neposredno in nedeljivo suverenost ljudstva, kakor jo je formuliral že Rousseau. "Teror ni nič drugega kot takojšnja, stroga in neizprosna pravica," je dejal njegov prvak Robespierre in svoj terorizem tudi sam plačal z glavo.
 - termidor (1794 — 95); ihermon (gr.) = poletna vročina je bil enajsti meseč revolucionarnega koledarja (19. 7. do 18. 8.). 9. termidora leta II (= 27. 7. 1794) so strmolaglavili Robespierri. Termidorsko obdobje trajala od tega dne do konca konventa in uvedbe direktrije v letu 1795. Gre za isto obdobje revolucije, v katerem ta po svojem višku v krvavi vročici terorja pride v stanje, ki mu danes pravimo "normalizacija" (prim. sedanja dogajanja na Kitajskem).
 - Potek revolucije bi lahko primerjali tudi s klasično kompozicijo dramskega dejanja. Razpostava ali eksponacija je vse dogajanje pred revolucijo, sprozilni moment ali začetni konflikt bi lahko razpoznavi v prisiči poslanca tretjega stanu, v padcu Bastilje in v sprejetju Deklaracije, simbolični vrh dogajanja je gotovo oblagajanje kralja, repetija (glavni preobrat) in razplet dogajanja je teror, katastrofa ali iztek dejanja pa termidor.
 - Tri

13. avgusta bo otvoritev novih skakalnic v Sebenjah

Preizkus je bil uspešen

Tržič, 12. julija - V Sebenjah so doslej že imeli 15 in 25 metrske skakalnice, pokriti s plastiko, na otvoritev pa že čakata popolnoma novi skakalnički s K - 55 in K - 35. Marsikdo se čudi, kako je mogla pesčica skakalnih zanesenjakov opraviti tako veliko delo. Zato bi bilo prav, da se v pomoč graditeljem vključi še kdo iz tržiške občine, ki je sedaj stal ob strani.

Srečo Grosar, predsednik gradbenega odbora in vodja skakalne sekcije pri Smučarskem klubu Tržič pojasnjuje rojevanje zamisli o gradnji novih skakalnic v Sebenjah in njeno uresničevanje. O posodobitvi skakalnega središča v Sebenjah so začeli razmišljati leta 1987 in sprva menili, da bi bilo najbolje popraviti stare skakalnice, vendar se graditeljem rešitev ni zdela dobra. Posebno zato, ker je tudi inž. Janez Gorišek menil, da bi se kazalo lotiti novogradnje zato, ker bi na enem hrbtišču lahko uredili doskočišči za obe skakalnički. Prej je bila na tem mestu 40 metrska skakalnica.

Aprila leta 1988 so začeli z gradbenimi deli. Zamisel je bila Goriškova, praktično pa jo je izvedel magister Bojan Jošt. Zemljišče, kjer so gradili novi skakalnički, ni bilo pretirano prijazno. Najprej ga je bilo treba izsušiti in namestiti drenažo. Prvi poseg je bil namenjen naletu, ki ga je bilo treba vkopati v hrib, prav tako pa je bilo nujno marsikaj postoriti tudi na doskočišču. Ogromno je bilo prostovoljnega dela klubskih funkcionarjev, staršev skakalcev, trenerjev, tekmovalcev in drugih ljubiteljev skakalnega športa. Glavno breme dela je slonelo na starših tekmovalcev. Skupno je bilo opravljenih od 10 do 12.000 prostovoljnih delovnih ur, okrog 700 prostovoljnih delovnih ur pa so opravili tudi vojaki iz Kranja. Pri gradbenih delih je bila še posebej dragocena pomoč Gozdnega gospodarstva Kranj in obrata v Tržiču, Splošnega gradbenega podjetja Tržič, Komunalnega podjetja Tržič in Zlita, deloma pa tudi občinske skupščine, vendar je bila prav pomoč matične občine in njene telesne kulture preskomorna. Sans za pomoč bo še dovolj, saj morajo ob skakalnicah zgraditi še dom skakalcev (GG) Kranj (je že darovalo les), sodniški stolp in še druge objekte, med njimi tudi vlečničo. Izjemna pa je bila pomoč planinskega komiteja, Smučarske zveze Slovenije in nekaterih posameznikov: Goriškovi, Jošta, Bukovniki, Konca, Tomina. Vse, kar so doslej zgradili v Sebenjah, je vredno nad 2 milijardi dinarjev, za dokončanje najnujnejših del pa bo potrebnih še okrog 5 milijonov dinarjev.

Skakalnički, ki bosta dopolnili središče za vzgojo mladih skakalcev Sebenjah (7 mladih skakalcev, ki jih vadita Peter Jošt in Viko Jekovec, je v selekciji), so 24. junija že preizkusili naši skakalci Štirn, Melin, Dolar, Korošci in mladi tržiški skakalci. Preizkus je odlično uspel, nove naprave pa so ugodno ocenili tudi predstavniki Planinske komiteje in Smučarske zveze. Vsak, ki se želi pripraviti o velikem delu tržiških skakalnih zanesenjakov, naj pride 13. avgusta v Sebenje, kjer bo mednarodna tekma, poskrbleno pa bo za družabnost in veselje.

J. Košnjek,
slika G. Šinik

Luzern obet pred Bledom

Sijajna zmaga blejskega dvojca s krmarjem

Kranj, 12. julija - Sijajan nastop blejskih veslačev na največji veslaški regati v švicarskem Luzernu na jezeru Rotsee pred 15.000 gledalci je dober obet za naš pred svetovnim prvenstvom v veslanju, ki bo od 2. do 20. septembra na Bledu. Še posebno je blestel naš dvojec s krmarjem Milan Janša, Robert Kraševč in Gorazd Slivnik. Za blejsko prvenstvo je že v Luzernu vladalo veliko zanimanje.

Bližu 200 časnikarjev, ki so spremljali veslaško regato v Luzernu, je pokazalo veliko zanimanje za blejsko prvenstvo. Njegovi organizatorji so na novinarski konferenci temeljito predstavili prireditev, od katere si jugoslovansko veslanje, z njim pa Slovenija in Bled veliko obeta.

Tokratni Luzern pa je bil za nas pomemben tudi po tekmovalni plati. In moramo reči, da so naši veslači švicarski preizkus sijajno opravili. Posebaj velja to za dvojec s krmarjem, v katerem veslata Milan Janša, Robert Kraševč, krmar pa Gorazd Slivnik. Blejski čoln je potokel Vzhodne Nemce in Italijane, čeprav za stotinko, in je še fotofiniš določil naš čoln za zmagovalca. To je bila presenetljiva zmaga. Drugi blejski čoln, dvojec brez krmarja, v katerem veslata Bojan Prešeren in Sadik Mujkič, in je v Seulu osvojil bronasto kolajno, tekmuje že vso sezono standardno dobro in tudi v Luzernu je bilo tako. Blejska veslačka sta bila tretja, za Nemško demokratično republiko in Veliko Britanijo, čeprav so nekateri pričakovali več, saj na startu ni bilo Romunov, ki so bili v Seulu zlati. Klubemu je tretje mesto izredno, tekma pa je pokazala, da sta ga Sadik in Bojan osvojila dokaj zanesljivo.

Mogoče še zanimivosti glede opreme blejskih čolnov. Mujkič in Prešeren sta veslala v opremi, ki jo je izdelal Globocnik iz Tržiča (GT sport), luzernski zmagovalci Janša, Kraševč in Slivnik pa v športni opremi, ki jo izdeluje naš nekdanji odlični smučarski tekač Ivo Čarman iz Sv. Duha 38 pri Škofji Loki. Blejci so z njo zelo zadovoljni, sicer pa jo uporablja že naš supermaratonec Dušan Mravlje.

J. Košnjek

Na Joštu obnavljajo smučarski dom

Kranj, 12. julija - Prijedno leto bodo kranjski smučarji slavili 40-letnico, odkar je bil odprt in izročen svojemu nameru Dom na Joštu, ki so ga kasneje poimenovali po predvojnem odličnem smučarju in skakalcu Borisu Ručigaju, ki je padel kot partizan med NOB. Dom so zgradili v prvih povojskih letih v glavnem kranjski smučarji sami. Prostovoljno so delali vsi člani takratnega smučarskega društva Udarnik. Na pomoč so prisločili tudi predstavniki JLA, člani raznih ustanov in organizacij, pa tudi vozniki — domačini so pokazali razumevanje za njihovo delo. Na Joštu so člani društva znošili 30.000 kosov opeke, 6 m³ desk, 1320 kg strešne opeke, cement, salonit, itd. Samo člani društva so opravili 54.000 prostovoljnih ur, ostali pa še dodatnih 6.300. Ves material je bil na vrh jošta prenesen na ramah prostovoljcev iz Pševa oziroma Javornika. Novi dom je bil dograjen do dneva republike 1. 1950, svečano pa je bil odprt in izročen svojemu namenu v nedeljo, 3. decembra 1950. Prav gotovo je bil to izreden uspeh za smučarski kolektiv, ki je te-

daj združeval v enem društvu alpske smučarje, tekače in skakalce. Iz almanaha športnega društva Triglav iz leta 1955 povzemamo naslednje: »Prav gotovo se ne more nobena druga športna organizacija v Kranju pochlitali s takim gigantskim delom kot prav smučarji. Seveda brez močne organizacije ter trdne volje posameznikov in družbenih organizacij česa takega ne bi zmogli. Tistih dni, ko so člani smučarskega društva gradili svoj dom na Joštu, ne smemo pozabiti.«

Zal se v teh štiridesetih letih tedanje želje niso povsem uresničevali. Zaradi prenosov dejavnosti alpskega smučanja v poznejših letih na Krvavec, je društvena dejavnost na Joštu nekoliko zamrla. Dom je v glavnem postal le zbirališče pohodnikov oziroma rekreativev. Tudi posamezniki »upravitelji« doma so različno skrbeli za vzdrževanje objekta. Društveni dom je precej propadal, saj so bila v vseh teh letih le skromna vzdrževalna dela. Letos pa se je SSK Iskra-Delta Triglav, ki je sedaj odgovoren za upravljanje doma (po reorganizaciji smučarskega kluba Triglav) resno in odgovorno lotil obnove smučarskega doma. Doslej so obnovili zunanj del objekta (fasado, lesene dele, žlebove, ipd.). Vsa plesarska dela je opravil bivši skakalec, obrtnik Janez Jaklič iz Stražišča (njegova obrtna dejavnost letos slavi 50-letnico), zidarska dela Jakob Plestenjak in ostala obrtniška dela še nekateri posamezniki. Tudi notranji prostori so delno že obnovljeni. Veliko dela pa še čaka investitorje, ki pa jih sami ne bodo zmogli. Zato pričakujejo pomoč širše družbe, predvsem pa ZTKO Kranj, občinski sindikalni svet, skupščina občine Kranj, razna podjetja in člani drobnega gospodarstva. Res bi bila velika zramota za Kranj, če ne bi doma rešili pred propadanjem. Zato gre vsa zahvala in priznanje smučarskemu skakalnemu klubu Iskra-Delta Triglav, ki se je lotil nujnih obnovitvenih del na domu. Klub želi, da bo ostal Jošt priljubljen na izletniška točka, in da bi prihodnje privabljala še več ljubiteljev in priateljev Jošta. J. J.

Letos pa se je SSK Iskra-

V Naklem navdušeni za šah

Za krajevni praznik ponovno tekmovanje

Naklo, 11. julija - Novoustanovljeni Šahovski klub Naklo je že pred časom organiziral prvi odprt šahovski hitropotezni turnir, ki se ga je udeležilo kar 48 šahistov od Ljubljane do Jesenic, med katerimi so bili tretje, drugo in prvokategorniki, 14 mojstrskih kandidatov in en mojster FIDE. Turnir je vodila sodniška trojka Franc Čeh iz Šahovskega kluba Primskovo, ki je računalniško vodil turnir, določal pare in beležil rezultate. Bogdan Drinovec in Živko Kladnik. Zmagal je Leon Mazič iz ŠK Iskra Ljubljana, mojster Fide z 8.5 točkami, drugi je bil Matjaž Šlibar (MK) iz Šahovske sekcije Tomo Zupan iz Kranja, ki je zbral 8 točk, tretji pa je Evald Ule iz ŠD Kranj, ki je prav tako zbral 8 točk. Pokrovitelj prvega tekmovanja je bila krajevna skupnost Naklo, šahisti pa so čakale bogate nagrade, ki so jih prispevali slikarji in zasebniki.

Silvo Fajfar, predsednik kluba je povedal, da bo ta turnir postal tradicionalen pred praznikom dela, enakega pa načrtujejo tudi pred dnevnem republike. Šahovski klub Naklo ima že 98 članov in 26 pionirjev, med katerimi sta dva mojstrska kandidata, 16 drugokategornikov in 12 tretjekategornikov. Priredili so že en klubski turnir ter dva turnirja začetnikov za pridobitev 4. kategorije. Klub izdaja glasilo ŠAH MAT. Za krajevni praznik, 26. julija, pa načrtujejo naklanski šahisti simulanto na košarkarskem igrišču v Naklem. Na njem naj bi mojstrski kandidat Dušan Jokovič igral s 30 šahisti.

D. Papler

Končan spomladanski del balinarskih lig

Pomlad najavlja obetavno jesen

Kranj, 9. julija - Spomladanski del v balinarskih ligah je končan. Jesenski del se bo začel 2. septembra. Gorenjsko balinjanje dobro stoji in so realne možnosti, da dobi prvič predstavnika v prvi zvezni ligi, zastopstvo v medrepubliški ligi pa se lahko poveča.

V medrepubliški balinarski ligi sever ima gorenjsko balinjanje tri predstavnike in vsi se izvrstno držijo. Radovljica je prva. Trata iz Škofje Loke tretja (drugo je Brdo iz Ljubljane). Primskovo pa je četrto, kar je za moštvo, ki drugo leto tekmuje v tej ligi, lep uspeh. V lanškem tekmovanju so bili Primskovljani deveti. V republiški balinarski ligi ima gorenjsko balinjanje več predstavnikov: Loka 1000, Huje, Črče, Center, 26. avgust Tržič in Lesce. Huje in Črče imata realne možnosti za zmago in za uvrstitev v medrepubliško balinarsko ligo sever.

Na Gorenjskem sta organizirani dve balinarski ligi: I. in II. gorenjska liga. V I., zadnjem spomladanskem kolu, so bili doseženi naslednji izidi: Gorenja vas : Alpetour 13 : 2, Zarica : Žiri 11 : 4, Jesenice : Borec 9 : 6, Kres Železniki : Kres Javornik 15 : 0 in Kokra : Rogovila 9 : 6. Vrstni red po spomladanskem delu: 1. Jesenice 12 (+ 28), 2. Kokra 12 (+ 27), 3. Zarica 8 (+ 14), 4. Gorenja vas 8 (+ 14), 5. Kres Železniki 8 (+ 3), 6. Borec Kranj 6 (+ 12), 7. Rogovila 6 (- 14), 8. Žiri 4 (- 13), 9. Kres Javornik 4 (- 26), 10. Ravne 2 (- 18) in 11. Alpetour 0 (- 27).

V II. gorenjski ligi pa so bili v zadnjem kolu doseženi naslednji izidi: Planina : Senčur 2 : 9, Vodovodni stolp : Bohinj 11 : 0, Bistrica : Žirovnica 4 : 7, Invalid : Predosje 4 : 7 in Bratov Smuk : DRŠI Borec 10 : 1. Vrstni red: 1. Planina 12 (+ 29), 2. Bratov Smuk 10 (+ 23), 3. Senčur 10 (+ 27), 4. Žirovnica 10 (+ 17), 5. Bistrica 6 (+ 5), 6. Borec 6 (- 9), 7. Vodovodni stolp 6 (- 11), 8. Invalid 4 (- 15), 9. DRŠI Borec 4 (- 33) in 10. Predosje 2 (- 23).

J. Košnjek

Zmaga Marka Dovjaka v Italiji

Kranj, 12. julija - Tekaci maratona iz Kranja so bili najboljši na maratonskem teku v Italiji. Na 53 kilometrov dolgi proggi je kljub visoki vročini zmagal Kranjčan Marko Dovjak, ki je bil prvi na cilju v Abetoni. Za zmago je potreboval 3 ure, 44 minut in 22 sekund. Izreden uspeh je z drugim mestom dosegel drugi Kranjčan Dušan Hribnik, ki je za Dovjakom zaostal štiri minute. Tretji je bil Madžar Zsoltan Negvari s časom 3:56.53, četrti pa tretji Kranjčan Dušan Mravlje, ki je tekel za Donit Medvode.

Med najboljšimi je nastopal tudi Kranjčan Pavel Močnik, ki je bil šesti, osmo mesto pa si je pritekel Janez Umek Donit Medvode. Nasprosto so bili Kranjčani med najboljšimi in tudi ekipna zmaga je pripadla njim.

D. H.

Zmagali neoženjeni — Ob koncu nogometne sezone je ŠD Kondor / Godešči organiziralo tradicionalno nogometno tekmovanje med oženjenimi in neoženjenimi. Zmagali so drugi z 2 : 0. Godešči nogometniki so očitno prebrodili krizo, kar kažejo tudi rezultati v spomladanskem delu druge gorenjske lige. Razen nogometnega dosegajo dobre rezultate igralci namiznega tenisa. Bili so drugi v gorenjski ligi, v moštveni in posamični konkurenči pa so bili pri vrhu tudi v občinski ligi. Moštvo malega nogometa je bilo najboljše v tekmovanju krajevnih skupnosti v Škofjelški občini. Uspehi so še več vredni, ker je klub skupaj blagajna skoraj prazna, zunanja pomoč pa je minimalna — J. Starman

Balinarski troboj upokojencev — Društvo upokojencev iz Kranjske gore je priredilo balinarski troboj upokojencev Gozd Martuljka. Podkorenina in Kranjska gore. Troboj je uspel in je potekal tri sobote na balinističnih v teh krajih. Tekmovanje je denarno podprtlo Društvo upokojencev Kranjska gora, dogovorili pa so se tudi, da se bo občinskega balinarskega tekmovanja udeležila kombinirana ekipa Kranjske gore. Zmagala je prva ekipa Podkorenina, za katere so igrali Janez Podlipnik, Tone Mertelj, Jože Girandon, Janez Dremelj in Andrej Mertelj. Drugo je bilo moštvo Gozd Martuljka v postavi Slavko in Ciril Urbanc, Matija Zupančič, Stanko Štefančič in Karlo Okrešič, ki je bil 90 let najstarejši tekmovalec, vendar je klub letom že vedno vedno balinjan. Tretja pa je bila ekipa Kranjske gore v postavi Edo Korošec, Franc Doles, Cvetko Magušar, Miha Smolej in Boris Radivojević. L. Keršan

Zanimiva pobuda z Bavarske — Ivan Martelanc s Turistične zveze Slovenije nas je obvestil o zanimivi, za Slovenijo koristni in poučni akciji, ki jo je skupaj s prijatelji uresničil Thomas Mueller iz Muenechena, ter s tem dokazal, da imamo v Sloveniji dobre možnosti za aktualno in popularno vrz počitnikovanja - kolesarjenje. Thomasova skupina je izdelala šestdesetniki načrt počitnikovanja, zdržana s kolesarjenjem, na relaciji Preddvor - Gornji Grad - Nazarje - Dobrna - Laško - Moravče - Radomlje - Vodice - Cerknica in Preddvor, dolgi skupno 281 kilometrov. Bavarski kolesarji so v svojih vtiških, ki so jih posredovali Turistični zvezi Slovenije, posebej hvalili ljubezništvo ljudi, obenem pa povedali, da že pripravljajo podobno kolesarsko počitnikovanje med Postojno in Novim mestom. Tudi ta, čeprav navidezno skromna akcija, potrjuje naše možnosti za razvoj celinskega turizma, obenem pa širi dober glas o

Čebelica znova preurejena

Slaščice naj diše po slaščicah

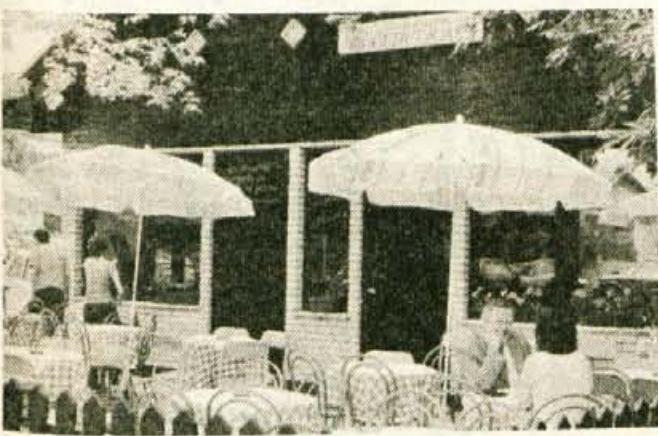
Kranj, julija - Pasje vroči dnevi zahtevajo, da se hladimo zunaj in znotraj. Nič čudnega, da je mala slaščarna Isaaca Ramadanija na oni strani Kokrškega mostu na Hujah v Kranju vedno polna. Malo posetiti v senci na terasi, se ohladiti z res dobrim sladkedom in pošteno ohlajeno pijačo, pa je dan lepši. Vendar pri Čebelici je polno tudi, če dežuje, kajti znano je, da so tu kljub kvaliteti cene zmerne. No, zdaj bodo gostje v lokalu še raje posedeli, saj je znova ves preurejen.

Ko je Isaac Ramadani pred enaindvajsetimi leti odpril to malo slaščarno pri mostu, je pri-

segal, da se v njegovem lokalu ne bo kadilo, kajti tobak in slaščice ne gredo skupaj. Kakšna

tri leta je zdržalo, potem pa ne več. Koliko je gostov, ki prisejajo, da jim kavica ne pomeni nič, če ni venčan cigarete. Pustil je in reševal slaščice, kar kjer je pač le mogel. Ojačal je zračenje, svojim slaščičarjem pa je naročal, da smejo imeti v pulih le po nekaj kosov tort, skorajda le za vzorec, ostale naj drže zadaj, v delavnici, kjer jih tobačni dim ne bo dosegel. Sproti naj jih prinašajo od tam. Tobaka res skorajda ni bilo čutljiv.

A vseeno ga je še vedno motilo. Nekajkrat je že dodobra preuredil svoj lokal, letošnjo pomlad pa se ga je znova temeljito lotil in uresničil svoje načrte: kavarniški del je s steno ločil od prodajnega pulta. Udobno se sedi v mehkih usnjnih sedežih, v steno diskretno vdelana ogledala dajejo občutek prostornosti. Zares lepo in prijetno urejen lokal. A najbolj pomembno je, se je oddahnilo lastniku, da kremne rezine diše spet le po vaniliji in vsem dobrem in ničemer drugem.

PRODAJALNA GROBOVŠEK
ZA KRAJEVNI PRAZNIK
KOKRE 23. 7.
ODPIRAMO NOVO
ZASEBNO TRGOVINO
GROBOVŠEK Z
MEŠANIM BLAGOM
OTVORITEV BO OB
11. URI
ZA OBISK SE
PRIPOROČAMO

MARIJA PRIMC

Cesta na Klanec 3, Kranj
(v bližini gostilne Blažun)

Vam nudi kvalitetno in hitro izdelavo vseh vrst očal. Se priporoča.

Od 17. 7. do 18. 8.
1989 zaradi
dopusta zaprto.

STUDIO
CAROLINE

AVUDIO-VIDEO STORITVE
SNEMANJE S KAMERO NA
VHS KASETO VSEH VRST
DOGORODKOV!

DOLINAR-KENDA,
OPREŠNIKOVA 31, 64000
KRAJ, TEL. 33-059

SE PRIPOROČA
MLIN
V PREDOSLJAH
JOZE DOLHAR

GORENJSKA LEKARNA p.o.
64000 KRAJ

Komisija za delovna razmerja razpisuje dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let:

ORGANIZIRANJE IN VODENJE DELA V LEKARNI TRŽIČ

Poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima VII/1 zahtevnostno stopnjo VIP farmacie - dipl. ing. farmacie
- opravljen strokovni izpit
- najmanj 5 let delovnih izkušenj

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev razpisa naj kandidati pošljajo v zaprti kuverti v roku 15 dni na naslov: GZC Gorenjska lekarna p.o. Kranj, 64000 Kranj, Gospovskega 12 - za razpisno komisijo.

O izidu razpisa bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izbiri.

SGP GRADBINEC KRAJ
KRAJ, Nazorjeva 1

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja objavljamo proste naloge in opravila in sicer za:

TOZD Strojno kovinski obrati Kokrica

1. MATERIALNI KNJIGOVODJA

2. VK KLJUČAVNIČAR SKUPINOVODJA

TOZD DS Skupne službe Kranj

3. STENODAKTILOGRAF

POGOJI:

1. Srednja ekonomska šola ter 2 leti delovnih izkušenj
2. Poklicna šola in tečaj za VK ter 3 leta delovnih izkušenj
3. Poklicna administrativna šola ter 1 leto delovnih izkušenj

Prošnje z dokazili o izobrazbi vložite v roku 8 dni po objavi v kadrovski službi, Nazorjeva 1, Kranj.

KOVIN TEHNA

blagovnica FUŽINAR Jesenice

AKCIJSKA PRODAJA V MESECU JULIJU

Bela tehnika GORENJE, RADE KONČAR

Nerjaveča italijanska posoda

Kotli za centralno ogrevanje FEROTERM

6 mesečno odpalčilo brez obresti
30 % popust ob gotovinskem plačilu

NEMOGOČE JE MOGOČE

GORENJSKA KMETIJSKA ZADRUGA n.sub.o.

KMETOVALCI!

POSEBNO OBVESTILO:

V NAŠI PRODAJALNI KMETIJSKE MEHANIZACIJE V KRAJU NA CESTI 1. MAJA 65 SMO ZAČELI POSREDOVATI RABLJENO KMETIJSKO MEHANIZACIJO. VSE, KI IMATE NAPRODAJ RABLJENO KMETIJSKO MEHANIZACIJO, VABIMO, DA JO DOSTAVITE V NAŠO KOMISIJSKO PRODAJALNO - PRAV TAKO PA VABIMO ZAINTERESIRANE KUPCE RABLJENE KMETIJSKE MEHANIZACIJE NA OGLED ZANIMIVE PONUDBE.

TZO SLOGA Kranj

NAŠA TRGOVINA JE VEDNO ZALOŽENA Z REZERVNIMI DELI IN REPRODUKCIJSKIM MATERIALOM

OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO KMETIJSKE MEHANIZACIJE V KRAJU (blizu mestnega središča) NA CESTI 1. MAJA 65 (pred mlekarno Čirče) ali pa nas za vse informacije pokličite po tel.: (064) 35 032, 35 750

Obrtno proizvodna in uslužnostna delovna organizacija, p.o.

tapetništvo radovljica

64240 RADOVLJICA

Delavski svet delovne organizacije TAPETNIŠTVO RADOVLJICA, Gorenjska cesta 41, razpisuje dražbo za prodajo naslednjega osnovnega sredstva:

1. osebni avto ZASTAVA JUGO 101 SKALA E 55, letnik 1989 IZKLICNA CENA 35.000.000 din karamboliran, nevozen

Javna dražba bo izvedena 21. 7. 1989 ob 13.00 uri v podjetju. Ogled je možen eno uro pred izvedbo javne dražbe.

Osnovno sredstvo se prodaja v stanju v kakršnem je, po principu video-kupljeno. Varščino v višini 10 % od izključne cene je potrebno plačati v blagajni podjetja. Kupec je dolžan plačati pristojni prometni davek. Pravico sodelovanja na dražbi imajo fizične in pravne osebe.

bombažna predilnica in tkalnica Tržič

64290 TRŽIČ
Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, p.o., Cesta JLA 14 objavlja po sklepu ZKPO

JAVNO DRAŽBO

za prodajo

1. avtobusa TAM, tip 190 A 11, leto izdelave 1981, prevožnih kilometrov 460.000 izključna cena 226.720.000 din

Javna dražba bo 19. 7. 1989 ob 10. uri na parkirnem prostoru BPT pri glavnem vhodu v BPT (zgornja vratarnica).

Ogled vozila je možen uro pred pričetkom dražbe. Predpisani prometni davek plača kupec. Kupec mora plačati in prevzeti kupljeno vozilo ob podpisu prodajne pogodbe. Informacije na telefon 50-571 int. 339.

CESTNO PODJETJE KRAJ p.o.
64000 KRAJ

CESTNO PODJETJE KRAJ obvešča, da bo cesta KRAJ-BESNICA na odseku RAKOVICA-PEŠNICA zaprta za ves promet tri delovne dni med 18.7.1989 in 25.7.1989 od 7.30 do 18.00 ure. Avtobusni promet bo urejen s prestopanjem. Obvoz za osebni in tovorni promet pa je določen na relaciji KRAJ-KROPA-JAMNIK-BESNICA in obratno.

Popolna zapora ceste je potrebna zaradi polaganja asfalta v vsej širini vozišča naenkrat. Udeležence v prometu opozarjam, da se ravna po cestno prometni signalizaciji, da ne zaparkirajo z osebnimi avtomobili avtobusnih obračališč na obeh straneh zapore ter z razumevanjem upoštevajo, da navedenih del CESTNO PODJETJE KRAJ iz tehničnih in varnostnih razlogov ne more izvajati med prometom.

Ijubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kraj

od 1. 7. 1989 dalje obrestuje:

- vpogledna sredstva občanov po 70 % Rm (mesečne stopnje revalorizacije) - tako kot doslej,
- vpogledna sredstva gospodarstva po 50 % Rm - tako kot doslej,
- vpogledna sredstva negospodarstva po 30 % Rm - ta sredstva banka do sedaj ni obrestovala

Revalorizacijska stopnja za julij 1989 znaša 29,8 %.

Organizacija za strokovno vodstvo
pri graditvi objektov p.o.
ŠKOFJA LOKA, Titov trg 3/a

Razpisna komisija po sklepu Zbora delavcev delovne organizacije razpisuje prosta dela in naloge

DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidat mora poleg splošnih pogojev določenih z Zakonom o podjetjih izpoljevati še naslednje:

- da ima višjo ali visokošolsko izobrazbo ustrezone tehnične ali družboslovne smeri,
- da ima najmanj pet let uspešnih delovnih izkušenj v enaki ali sorodni dejavnosti,
- da ima organizacijske sposobnosti.

Mandat imenovanja za opravljanje razpisnih del in nalog traja štiri leta.

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe z dokazili na gornji naslov z oznako »ZA RAZPISNO KOMISIJO« v roku 15 dni po objavi. O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni najkasneje v 30 dneh po izteku razpisnega roka.

URAR

Cenjene stranke obveščam, da sem se z dnem 5. 7. 1989 preselil v nove poslovne prostore na Koroški 29, 80 m od sedanje lokacije.

Se priporočam!
URARSTVO
Drago Šegregur

RAZPIS

SGP GRADBINEC v Kranju vabi k sodelovanju

DIPLOMIRANE GRADBENE INŽENIRJE

DIPLOMIRANE EKONOMISTE

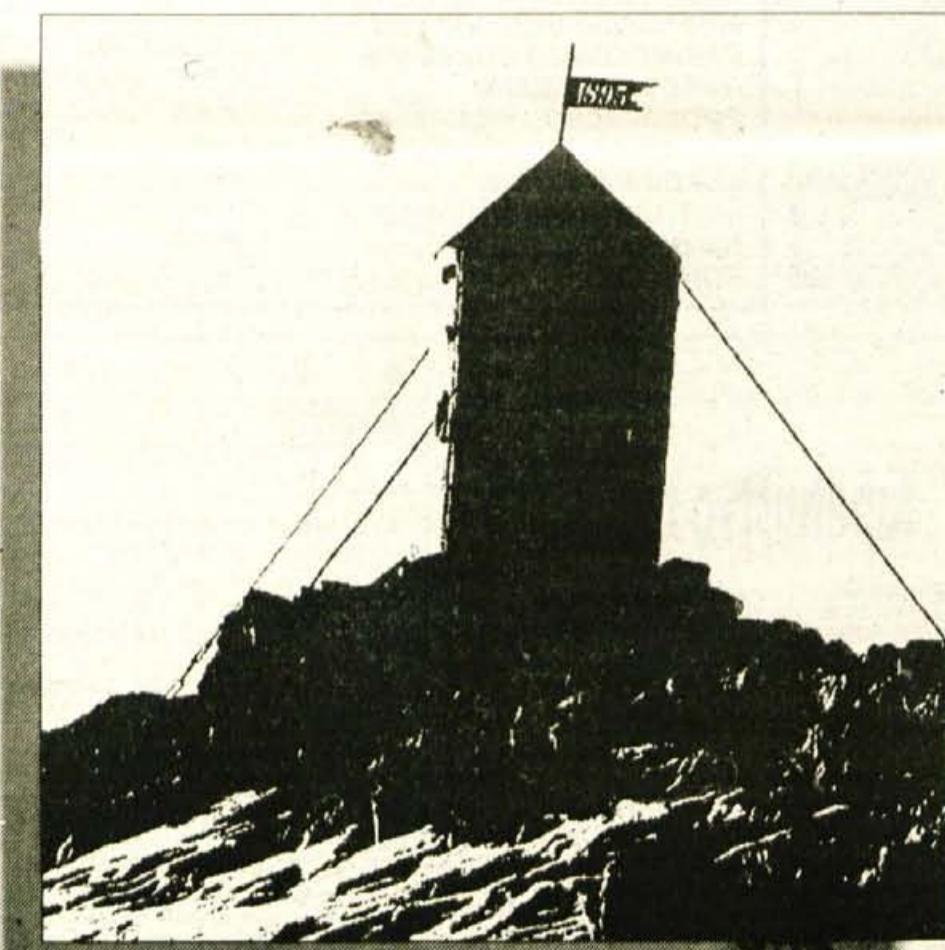
GRADBENE INŽENIRJE

za zanimiva dela v gradbeni operativi, razvoju in komerciali, zlasti za inženiring posle doma in v inozemstvu.

Zelimo mlade, iniciativne in prodorne sodelavce.

Prijave zbira kadrovska služba SGP Gradbinec v Kranju, Nazorjeva 1, tel.: 064/26-361, ki daje vse potrebne informacije v zvezi s tem razpisom.

NIČ NI TAKO VISOKO, DA NE BI POTREBOVALO ZAVAROVANJA

Najvišjo in najbolj izpostavljeno nepremičnino v Sloveniji smo zavarovali pred krajom, požarom, strelo, potresom, eksplozijo, viharjem in obrabo. Zavarujemo pa tudi vse ostale nepremičnine ali premičnine, ne glede na to, kje stojijo ali se premikajo.

zavarovalna skupnost triglav

KER ZIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

OSNOVNA ŠOLA LUCIJAN SELJAK 64000 KRAJN

Komisija za delovna razmerja Osnovne šole Lucijan Seljak Kranj razpisuje prosta dela in naloge

1 UČITELJA MATEMATIKE IN FIZIKE ZA DOLOČEN ČAS

(od 1. 9. 1989 do 31. 8. 1990)

Kandidati morajo imeti visoko ali višjo izobrazbo ustrezone pedagoške smeri.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: OŠ Lucijan Seljak, Šolska 3, z oznako: »za razpis«.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

TEKSTILINDUS KRAJN

Gorenjska c. 12
64001 Kranj
Poštni predal

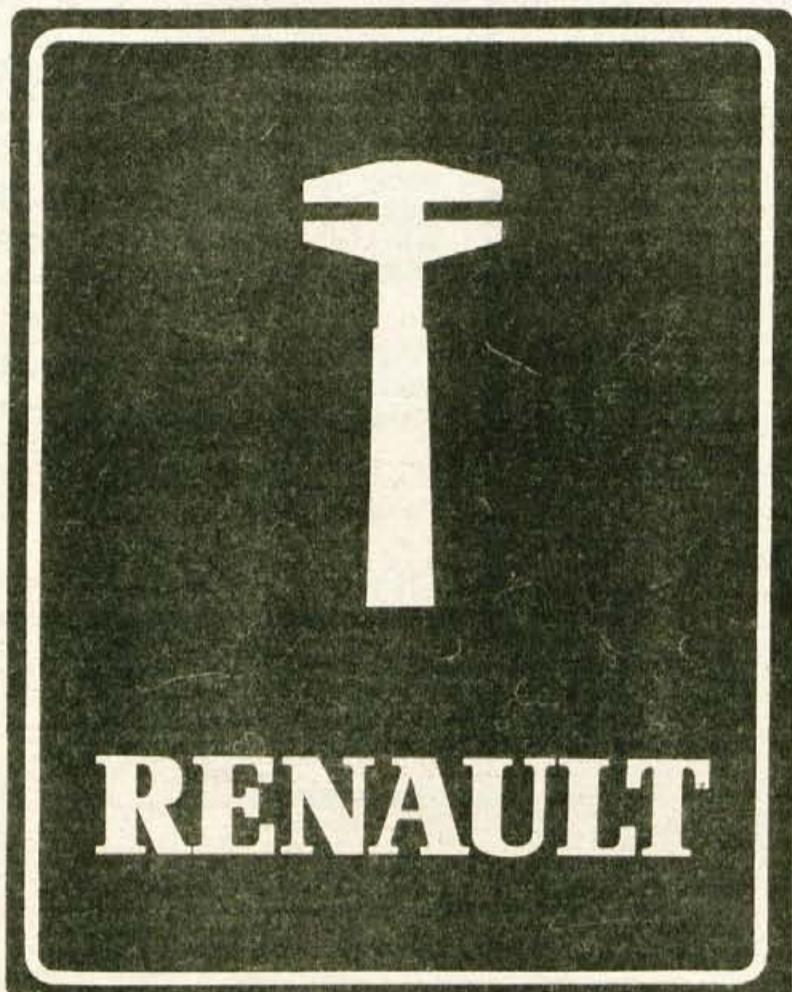
Na osnovi sklepa odbora za delovna razmerja objavlja mo prosta dela in naloge v KOMERCIALNEM SEKTORU

PRODAJANJE BLAGA NA DOMAČEM TRGU

Pogoji: VI. stopnja zahtevnosti (ing. tek. tehnologije, ekonomist, organizator dela)
štiri leta delovnih izkušenj na strokovnih delih v proizvodnji tkanin ali na področju prodaje trimesečno poskusno delo

Kandidati, ki izpoljujejo navedene pogoje, naj oddajo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v kadrovski sektor delovne organizacije najkasneje v 8 dneh po objavi. Informacije na štev. 26-864.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

NOVA EKIPA DELA ZA VAS!

od 1. 7. 1989

SERVIS

VINKO MAGISTER
64240 RADOVLJICA
Prešernova 21
tel.: (064) 75 — 256

RENAULT

MERKUR

- UGODNI POGOJI NAKUPA
VECINE BLAGA
PRODAJNEGA PROGRAMA
- 15 % - 30 %
POPUSTA OB
GOTOVINSKEM PLACILU
- V SKUPNI
VREDNOSTI NAD
2.000.000 DIN
- 4 ALI 5
ČEKOV
V MES.
ZAPOREDJU
- 10 %
POPUSTA
ČLANOM ST.
ZADRUG
- 4 ALI 5
OBROKOV
BREZ
OBRESTI
- VSA NATANČNA
POJASNILA DOBITE
V NAŠIH
PRODAJALNAH

alples
industrija
pohištva

IZRABITE
UGODNOSTI
NAKUPA
PO
TOVARNIŠKIH
CENAH
V NAŠEM
SALONU POHIŠTVA
V ŽELEZNIKIH
TEL. 064-67-121
66-155

MALI OGLASI

27-960
cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam 1-osni TRAKTOR specijal, s kosičniko. Ogled vsak dan po poletne. Anton Pretnar, Zatrnik 88, Zg. Gorje 10556

Prodam črno-beli TV gorenje, star 5 let. 70-075 10565

Ugodno prodam 80-litrski BOJLER. 28-974 10573

Prodam OBRAČALNIK pajek VO 4. Žontar, Sv. Duh 27, Škofja Loka 10602

Prodam termoakumulacijsko PEĆ 3 kW. 22-057 10605

Prodam HIDRAVLIČNO DVIGALO "krokodil", primeren tudi za tovorna vozila, nosilnost do 10 ton in PLINSKO NAPRAVO za osebni avto. 25-125, v soboto 10609

Prodam TRAKTOR TV 732. Ogled po 19. ur. Zg. Sorica 15 10626

LESNO STRUŽNICO, dolžinsko struženje, dolžine 90 cm, hidraulični polavtomatski pomik, prodam. Prodam tudi ORODJA in POLIZDELKE za zelo lep lesni artikel. Zjac, Forme 12, Žabnica 10632

Poceni prodam ŠTEDILNIK na trda goriva. Peternej, Kopališka 15, Škofja Loka 10636

PC - AT, 1 MB, 6 - 12 MHZ, Herkules kartica, 10 kartica, 1,2 in 360 disketni enoti ter 40 MB, trdi disk, deklarirano, ugodno prodam. 48-511 10643

Prodam barvni TV gorenje kerting. 65-163 10651

Ugodno prodam 2 nova KOLEKTORJA znamke imp. 30 odstotkov cene. 80-594 10659

Prodam novo KOTNO BRUSILKO Blac Decker, še v garanciji. Trnj 9, Škofja Loka 10662

Prodam STROJ za brizganje plastike BYO, 40 gramski, v odličnem stanju, letnik 1975. Prodam tudi COLN GT 495, novejši, z motorjem ali brez. 74-037 10663

ELEKTROMOTOR 9 kW, 1.445 obratov na minuto, primeren za puhalnik ali žago, ugodno prodam. 75-722 10664

Prodam namizni nerjavčev ŠTEDILNIK, nov in rabljen, ali zamenjan za govedo. Fujan, Hraše 5, Smednik 10669

Prodam TUNER jvc, analogni. 66-678 10673

Prodam kombiniran ŠTEDILNIK (4 + 2). 28-114 10678

Prodam barvni TV philips. 26-996 10680

Barvni TV iskra 8156, z daljinskim upravljanjem, prodam. 37-395 10690

Prodam dobro ohranjeno 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO. 82-056, po 19. ur. 10698

OTROŠKA TRGOVINA

"ZAJČEK"

na trgu RIVOLI na Planini v Kranju (za »Boltezom«) vas obvešča, da prodaja vse za otroke do 10 let: oblaciča, kozmetiko, igrače, avtosedeže, stajice, zibke, vozičke

POSEBNA PONUDBA:

ovitki za zvezke, vrečke za risalni blok, vrečke za copate in podobno za šolarja še po lanskih cenah. Vrtni ležalni stol — otroški za samo 128.000 din. Na zalogi kombinirani in športni otroški vozički uvoz iz Italije. Se priporočamo!

Prodam rabljen HEUBLIC s spojko za TV. Prosen, Šmartno 6, Cerknje 10715

VIDEOREKORDER blaupunkt z digitalnim skanerjem in ZVOČNIKE fischer, poceni prodam. 22-586 10716

Prodam rabljen barvni TV ITT shub Lorenz, z daljinskim upravljanjem. 28-809 10729

Prodam barvni TV iskra azur, brezhiben, star 3 leta. 632-520 10742

Prodam SLAMOREZNICO epple 800. Sajovic, Sr. vas 55, Šenčur 10744

AVTOMATIK A 3 S, nov, prodam. 40-347 10746

Rodeo
Jeans Co.

Škofja Loka

POLETNE SRAJCE

STARA CENA
129.000 dinČe ste za jeans,
prosim poskusite
RODEO.

Prodam STROJ za izdelovanje betonskih kvadrov. 67-052 10766

AVTORADIO MTC, 4 x 25 W, avto-reverse, nočni dizajn, 6 spominov, prodam. 51-427 10791

Prodam HIDRAVLIČNO DVIGALO "krokodil", primeren tudi za tovorna vozila, nosilnost do 10 ton in PLINSKO NAPRAVO za osebni avto. 25-125, v soboto 10609

Prodam TRAKTOR TV 732. Ogled po 19. ur. Zg. Sorica 15 10626

LESNO STRUŽNICO, dolžinsko struženje, dolžine 90 cm, hidraulični polavtomatski pomik, prodam.

Prodam tudi ORODJA in POLIZDELKE za zelo lep lesni artikel. Zjac, Forme 12, Žabnica 10632

Poceni prodam ŠTEDILNIK na trda goriva. Peternej, Kopališka 15, Škofja Loka 10636

PC - AT, 1 MB, 6 - 12 MHZ, Herkules kartica, 10 kartica, 1,2 in 360 disketni enoti ter 40 MB, trdi disk, deklarirano, ugodno prodam. 48-511 10643

Prodam barvni TV gorenje kerting. 65-163 10651

Ugodno prodam 2 nova KOLEKTORJA znamke imp. 30 odstotkov cene. 80-594 10659

Prodam novo KOTNO BRUSILKO Blac Decker, še v garanciji. Trnj 9, Škofja Loka 10662

Prodam STROJ za brizganje plastike BYO, 40 gramski, v odličnem stanju, letnik 1975. Prodam tudi COLN GT 495, novejši, z motorjem ali brez. 74-037 10663

ELEKTROMOTOR 9 kW, 1.445 obratov na minuto, primeren za puhalnik ali žago, ugodno prodam. 75-722 10664

Prodam namizni nerjavčev ŠTEDILNIK, nov in rabljen, ali zamenjan za govedo. Fujan, Hraše 5, Smednik 10669

Prodam TUNER jvc, analogni. 66-678 10673

Prodam kombiniran ŠTEDILNIK (4 + 2). 28-114 10678

Prodam barvni TV philips. 26-996 10680

Barvni TV iskra 8156, z daljinskim upravljanjem, prodam. 37-395 10690

Prodam dobro ohranjeno 380-litrsko zamrzovalno SKRINJO. 82-056, po 19. ur. 10698

GRADBENI MATERIAL

Prodam smrekov OPAŽ - OBLOGE, različnih širin in dolžin. IZDELUJEM tudi PARKET - novo: smrekova, bor, macesen. Informacije na 64-103 10180

9 kosov plošč jeklene PLOČEVINE 2 x 1 m, 4 mm, ugodno prodam. 34-658 10591

Prodam staro trodelna OKNA. Grašči, Zadraga 19, Duplje 58-404 10595

Prodam betonske ROBNIKE. Breg 8, Komenda 10597

Novograditelji pozor! Prodam konzolno DVIGALO. Cena po dogovoru. Informacije na 68-506 10618

Ugodno prodam OKNO termoton 120 x 140 cm, komplet z roleto. 631-624 10622

Prodam 1.500 kosov betonske OPEKE. 34-662 10624

Prodam suhe bukove PLOHE in DRVA. Lotrič, Dražgoše 60, Železniki 10635

V Radovljici prodam novo PEČ za centralno kurjavo TVT Stadler, 30 kW. Klíčita na 061/332-019, dolžne 10639

Prodam 40 m električnega zemeljskega KABLA 4 x 16 kvad. mm. 64-232, popolne 10648

Prodam novolesovo SVETLOBNO KUPOLO, dim. 80 x 110 cm. 69-229 10660

Prodam 70 kvad. m. LADIJSKEGA PODA. 64-218 10665

Prodam novo OKNO izolir. 120 x 140 cm. Hrastje 129, Kranj. 33-127 10666

Po ugodni nizki ceni prodam rabljeno strešno OPEKO. 23-627 10685

Hrastove PLOHE in DESKE, 2 leti sušene, prodam. 45-677 10712

Strešno OPEKO elternit, rjava, 20 odstotkov cene. 45-677 10713

Prodam rabljeno strešno OPEKO. Tenetišče 66, Golnik 10721

Prodam cementno OPEKO - špičak. 73-176, od 16. do 18. ure 10740

Gradbeno BARAKO prodam. 37-270 10748

Prodam 2.000 kosov rabljene strešne OPEKE - špičak in rabljeno motorno ŽAGO stihl 041. 74-842 10760

Prodam MEŠALEC za beton. Štefetova 35, Šenčur 10785

IZOTEKT ugodno prodam. 26-315 10788

Prodam rabljeno strešno OPEKO - folc. 25-053 10797

Prodam 1 kub. m. smrekovih DESK, deb. 50 mm, 4 kose ŠPIROVCEV, dolž. 10 m in 500 kosov rabljenih SALONITK. Kokškega odr. 7, Križe. 57-488 10809

Prodam 40 odstotkov cene. 22-586 10820

Prodam rabljen HEUBLIC s spojko za TV. Prosen, Šmartno 6, Cerknje 10715

VIDEOREKORDER blaupunkt z digitalnim skanerjem in ZVOČNIKE fischer, poceni prodam. 22-586 10729

Prodam rabljen barvni TV ITT shub Lorenz, z daljinskim upravljanjem. 28-809 10729

Prodam barvni TV iskra azur, brezhiben, star 3 leta. 632-520 10742

Prodam SLAMOREZNICO epple 800. Sajovic, Sr. vas 55, Šenčur 10744

AVTOMATIK A 3 S, nov, prodam. 40-347 10746

Prodam tomos AVTOMATIK in ŠOTOR za 3 osebe, nemški. 44-541 10576

Prodam OSLA, KOMAT in VOZ, za 2,5 mio. Zlatka Podgoršek, Savska 42, Kranj 10580

Prodam CEMENT, suha DRVA, pož. Štefetova 24, Cerknje 10750

Prodam RAZNO PRODAM

Prodam ŠOTOR za 4 osebe za 70 SM. 39-175

Prodam tovorno PRIKOLICO za osebni avto, električno gradbeno OMARICO in SURF. 74-671, int. 305, dopoldne 10610

Prodam OKNA: 2 kosa 120 x 120 cm, 2 kosa 80 x 140 cm, 1 kos 120 x 140 cm, dirkalno KOLO in narmizni VRTALNI STROJ. 633-710 10615

Prodam betonsko ŽELEZO premera 6 in 10 mm ali zamenjam za modelaricem KOSILNICO figaro. 45-350 10617

Ugodno prodam ali zamenjam ne-rabiljeni trofazni HIDROFOR za enofaznega, deško KOLO, ŠOTOR z dvema spalnicama in JADRALNO DESKO tornado D 2, z jadrom. Predosje 87/a, Kranj 10650

Prodam nov SILOKOMBAJN in ČELADO nolan. 39-345 10671

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-769 10708

Prodam AVTOMATIK A 3 ML, letnik 1988 in hladilno OMARO miele, 280-litrska. Alidžanovič, Zg. Bitje 123/a, Žabnica 10714

Prodam nov sirov SILOKOMBAJN in ČELADO nolan. 39-345 10671

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-769 10708

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-769 10708

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-769 10708

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-769 10708

Prodam nov ŠTEDILNIK iskra kora-2 + 2 in 2.000 kosov strešne OPEKE kikinda, model 272. 631-76

Prodam Z 101, letnik 1978, registrirana do 17. 6. 1990. Ogled popoldne. Perhavec, Ljubljanska 2, Kranj 10778

FIAT 850, šport coupe, obnovljen, prodam. 50-006 10778

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1985. Vodir, Sp. Besnica 136 10784

Prodam tomos AVTOMATIK, letnik 1986. 38-928, popoldne 10786

Prodam GOLF diesel, letnik 1984. Zg. Brnik 146, Cerkle 10793

Prodam KADETT, letnik 1968, registriran celo leto. Posavec 115, Podnart 10794

Ugodno prodam Z 101 GTL, letnik 1983. Bavdkova 4, Kranj - Stražišče 10796

Prodam FIAT 127, letnik 1978. Informacije na 83-727, od 19. do 21. ure 10801

Prodam GOLF JGL, letnik 1981. Ogled po 14. uri. Marič, Planina 70, Kranj 10802

Z 101, letnik 1986, PRALNI in SIVALNI STROJ, nova, prodam. Škof, Breg ob Savi 52, Mavčice 10804

Prodam Z 750, letnik 1980 in črno TV. Beton, Staretova 14, Kranj - Črče 10805

Prodam Z 750 LE, letnik 1984. Čebašek, Voklo 31, Šenčur 10806

Prodam 126 P, letnik 1982. 73-193 10807

Prodam DIANO, letnik 1977/1979 ali zamenjam za nov barvni TV. Ogleđ v soboto od 10. do 18. ure. Solska 10, Škofja Loka 10808

Prodam Z 126, letnik 1979, karambolirana. 68-608 10811

Prodam dirkalno KOLO puch, štev. 57, Kovor 74, Tržič 10812

Prodam Z 750 za dele. Trboje 75, Kranj 10816

Prodam JUGO 45, letnik 1983, karoserija letnik 1987. 40-309 10818

Prodam dirkalno KOLO junior na 5 prestav. 28-649 10819

GOLF JX diesel, letnik julij 1987, prodam. Ivan Ropret, Hotemaže 47, Preddvor, 45-352 10822

Ugodno prodam Z 101 GT, letnik 1985. Luže 63, Šenčur. 10823

Prodam MERCEDES 508, letnik 1972, vozen z B kategorijo ali menjam za osebni avto. 27-203 10828

BMW 1602, letnik 1975/76, obnovljen, prodam. 49-281 10829

ZAPOSLITVE

Isčem mlajšo upokojenko - KUHARICO za gostišče Na hribu. Kličite na 20-704 10566

Razpisujem ŠTIPENDIJO za 1. letnik gostinske šole - smer tehnik strežbe. Šifra: POD KRVAVCEM 10630

V delovno razmerje za nedoločen čas sprejememo KV ali PKV NATAKARICO. Stanovanje in hrana v hiši. Plača po pogodbi. Interesentke naj se zglašajo v Gostilni Turk, Černivec 25/a, Brezje 10638

Zaposlim FRIZERKO za moške. Po potrebi nudim tudi stanovanje. Vse informacije na 57-340, vsak večer po 20. uri ali v Moškem salónu Mirjana Dobravčič, Trg svobode 21, Tržič 10675

KUHARJA ali fanta z veseljem do gostinske dejavnosti, takoj sprejmemo. Bistro "L", Pizzerija, Kanjarjeva 74, Radovljica 10741

Sposobnega in odgovornega NATAKARJA zaposlimo. Gostilna Okarina, Riklijeva 9, Bled 10758

Sprejemam kakršnokoli DELO na dom. Lahko tudi sprejemanje na ročil po telefonu. 36-701 10780

Kocka bar v Radovljici zaposli NATAKARICO, redno ali honorarno v dopoldanskem času. 78-413 10783

Honorarno zaposlim DELAVCA za expres popravilo čevljev. 24-765 10790

Taverna "Pri Štefanu" Ribno, Bled, takoj zaposli dekle za POMOČ V KUHINJI. 78-343 10826

ŽIVALI

Prodam KOZLIČKA, starega 11 tednov. Ahačič, Sr. Bitnje 57

Prodam PERZIJSKE MUCKE z rovnikom, Radovljica, Gregoričeva 15, 75-908

Prodam PAVE (samce), star 1 - 2 leti. Kadivec, Pipanova 46, Šenčur 10579

Prodam BIKCA simentalca, starega 7 tednov. Zg. Brnik 73, Cerkle 10581

Prodam nemške OVČARJE, stare 6 tednov. Anton Arnež, Pipanova 12, Šenčur 10590

Prodam KRAVE in TELICE po izbi. 75-981 10607

Prodam več plemenskih OVCAC 620-956 10646

Oddam mlado črno MUCO. Hrastje 2, Kranj. 38-074 10654

Prodam 2 in 3 leta stari KOZI z mlekom ter 6 mesecev staro KOZICO za nadaljnjo rejo. Poljšica 49, Zg. Gorje 10657

Prodam 10 dni starega BIKCA simentalca. Jeglič, Podbrezje 220 10676

Prodam 1 teden starega TELETAA simentalca. Lahovče 61, Cerkle 10679

Prodam 10 dni in 8 mesecev stare TELIČKE Britof 338, Kranj 10684

Prodam TELICE frizijke, pred telitijo, A kontrola. Hafner, Žabnica 14 10710

Prodam BIKCA simentalca, starega 8 tednov. Britof 314, Kranj 10720

Prodam KRAVO s teličkom. Planina po Golico 48, Jesenice, 83-520 10734

Prodam KRAVO po teletu. Lajše 19, Selca, 66-257 10736

Prodam KRAVO križanko, tretje tele, brejje 9 mesecev. Pavel Zupan, Smokuč 5, Žirovnica 10757

Prodam TELICO, čistokrvno, frizijke 41/a, pri Tržiču 10769

Prijazno PSIČKO, mešanko, navezana na otroke, oddamo zaradi seilitve. 33-801 10771

Prodam TELIČKO, staro 3 mesece. 51-756, zvečer 10774

Prodam 2 BIKCA za nadaljnjo rejo. Jože Bešter, Ovišje 20, Podnart 10789

Prodam pripršeno KOBILO haflinger z rovnikom, stara 8 let. Bašelj 52, Preddvor 10795

Prodam PRAŠIČKE, zelo dobre pamsme, za nadaljnjo rejo ali odojka in 7 tednov starega BIKCA frizijke. Sr. Dobrava 14, Kropa 10800

Prodam PUJSKE, težke 40 kg in manjše. Sp. Brnik 60, Cerkle 10814

Prodam 2 leti staro KRAVO simentalko, ki bo avgusta 1. tellila. Korošec, Brod 14, Boh. Bistrica 10827

PRIREDITVE

GLASBO za očeteti in zabave nudita HARMONIKAR in KLARINETIST - BOBNAR. 42-827 ali 47-122, int. 304, Prosenec 10189

Gasilsko društvo Breg ob Savi praznuje 16. 7. 60-letnico obstoja. Praznovanje ob 15. uri. Prebrana bo kronika društva in podeljevalne priznanje. Povabiljena so vsa Gasilska društva občine Kranj. Na paradi bo igrala godba iz Mengša. Povabiljel je Zavarovalna skupnost Triglav Kranj. Po praznovanju je gasilska veselica z bogatim srečelovom. Igral bo ansambel Danila Poljanška. 15. 7. bo sektorska vaja ob 18. uri v Drulovki. Vabijo gasilce! 10445

Ugodno in kvalitetno IZDELAM novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezre 22, Podnart, 70-482 10418

Cenje goste obveščamo, da bo gostilna v Čepubljah zaradi rednega letnega dopusta ZAPRTA od 17. julija do 10. avgusta. Se priporočamo za obisk! 10725

TV mehanička Porenta vam v najkrajšem času POPRAVI vaš TV aparat. 40-347 10745

Ugodno PREKRIVANJE, POPRAVILA strel, takoj. 34-688 10782

OSTALO

Klub Osminka - NOTE domače in tudi zabavne glasbe. Ugodnost meseca julija: če naročite 20 ali več skladb, jih dobite po polovični ceni. 69-051 10296

Prodam drugo košnjo SENA na 1 ha travnika. Bistrica 13, Naklo 10571

Prodam brako PRIKOLICO. Bibirovič, Koroška 10, Tržič 10578

KUPIM

Tako kupim GARAŽO na Planini, 37-241 10568

Kupim okrogel LES za bankine, dolžine 5 in 6 m. 41-100 10589

Kupim lepe suhe hrastove PLOHE, deb. 5 cm. 48-028 10653

Kupim R 12. 78-693 10681

Kupim SENO in stoječo OTAVO. Zadraga 15, Duplje 10707

Kupim 60 kvad. m. hrastove PARKETA. 36-565, popoldne 10798

LOKALI

Iščem PROSTOR, primeren za predstavništvo tuje firme, v Kranju ali Ljubljani, 20 do 30 kvad. m. Šifra: OKTOBER 1989 10687

Kooperanta - kooperantka iščem za dograditev bifeja. 48-636 10762

V centru Jesenic oddam v najem KAVA BAR, z odkupom inventarja. 37-825 ali 83-619 10763

NAJDENO

Moška OČALA z etuijem, najdena na relaciji Voklo - Šenčur dobitve Voglie 104

OBVESTILA

POPRAVLJAMO TV sprejemnike. Informacije na 39-886, od 9. do 16. ure. Se priporočamo! 10308

Priključite se ŠOLI TENISA v Predvoru. Organizamo začetne, nadaljevalne in izpopolnitvene tečaje za otroke, mladino in odrasel. Po želji v dopoldanskem ali popolanskem času. Organizamo tečaje za manjše skupine, nudimo tudi individualne ure. Informacije in prijave na 45-080 10321

Ugodno in kvalitetno IZDELAM novo ali obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezre 22, Podnart, 70-482 10418

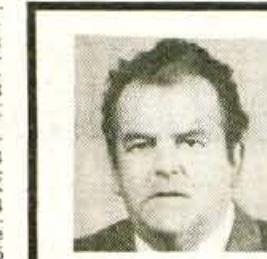
TV mehanička Porenta vam v najkrajšem času POPRAVI vaš TV aparat. 40-347 10745

Ugodno PREKRIVANJE, POPRAVILA strel, takoj. 34-688 10782

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame

ANE SVOLJŠAK

V SPOMIN

Solze, žalost, bolečina te zbudila ni. Ze leto dni Te zemlja krije, v gomili tihom mirno spiš. srce ljubeče več ne bije in Ti se več ne prebudiš.

13. julija je minilo leto dni žalosti, odkar ni med nami našega dragega moža, očeta in starega očeta

JERNEJA KOZJEKA

Hvala vsem, ki se ga spominjate!

VSI NJEGOVI

Prebačevo, 1989

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža

IGNACIJA LEGATA

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste v težkih dneh sočutovali z menoj, darovali cvetje, izrekli sožalje in ga tako številno pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala vsem sosedom za trud in požrtvovalnost, g. župniku, gasilcem in pevcom za lepo opravljen obred, kakor tudi zdravstvenemu osebu Splošne bolnice na Jesenicah in dr. Rojsovi za zdravljenje na domu.

Nenavadna zgodba z meje

Fant je odšel po svoje, starši pa tudi

Ime in priimek nista pomembna; 21-letni fant, ki je nekoliko zaostal v duševnem razvoju in je prejšnjo sredo popoldne na mejnem prehodu Ljubljelj pobegnil iz avtomobila svojih staršev, recimo Joško. Zdomska družina je namreč tega dne potovala iz Zvezne republike Nemčije domov v hravsko Zagorje. Ker je bila na mejnem prehodu Ljubljelj za polletni čas običajna gneča, so se vozila počasi premikala po cesti skozi predor. Joško je izstopil iz avta in se peš napotil na našo stran, kjer naj bi počakal starše. Ko sta oče in mama privozila na mejo in opravila carinske in druge obveznosti, sta se začela ozirati za sinom. Zaman! Joško že ni bilo več. Obvestila sta miličnike in nadaljevala pot proti domu. Kot se je izkazalo kasneje, je fant tavjal na območju od Ljubljelja do Tržiča, spal na senikih in v navi. Ko so ga v soboto, 8. julija, končno izsledili, je bil preej izčrpan, lačen in želen. Miličniki so mu najprej kupili malico, nato pa zateli spraševati, kje bi mu dali varno zavetje.

Najprej so - razumljivo - poklicali v hravsko Zagorje in poskušali navezati stike s starši, z njihovimi sorodniki in priatelji ali s tamkajšnjo socialno službo, vendar so dobili odgovor, da staršev ni doma in da so že odpotovali nazaj v Zvezno republiko Nemčijo. Ker tudi niso zvedeli za naslov njihovega začasnega prebivališča v Frankfurtu, so poskusili za fanto poskrbeti drugače. V centru za mladoletnike v Jaršah so pojasnili, da mu ne morejo dati zavjetja; pri vzpostavljanju stikov s tržiško socialno službo niso imeli sreče, nazadnje so ga vzel pod streho v begunjski psihiatrični bolnišnici.

Ko smo v sredo zjutraj poklicali v Begunje, smo izvedeli, da je fant še zmeraj tam in da ga starši še niso prišli iskat. Podobno so nam povedali tudi na tržiški postaji milici: pričakujejo klic staršev ali koga drugega, vendar telefon ostaja gluhi!

C. Zaplotnik

Tatovi na delu

Noč ima svojo moč

Kranj, 13. julija - Tatovi vedo, da so ljudje poleti zaradi dopustov na morju in potovanj več zdoma kot pozimi, zato izrabljajo redke priložnosti, ko so stanovanja in stanovanjske hiše zaklenjene in ko je tudi na vlakih, avtobusih in v javnih prostorih večja gneča.

To je, denimo, dobro občutila tudi upokojena, nemška turistična Margarete Maimers, ki je prejšnji petek potovala z mednarodnim potniškim vlakom od Sofije (Bolgarija) proti Kölnu (ZRN). Ko so mejni miličniki zahtevali na Jesenicah od nje potni list, je presenečeno ugotovila, da ga nima. Pa ne le potnega lista. Ponoči, ko je sama spala v spalniku, ji je nekdo ukradel torbico, v katerem je imela tudi povratno vozno karto pa 300 ameriških dolarjev, 600 mark in par zlatih uhanov. Kot so izračunali, je tata na hitro "zaslužil" približno 25 milijonov dinarjev.

V minulih dneh je bilo tudi več tativ v stanovanjih in stanovanjskih hišah. V Bistrici pri Tržiču je tat izkoristil priložnost in sredi sobotnega popoldneva vstopil v nezakljenjeno stanovanje. V kuhinji je vzel le 40 dekadogramov volne, v spalnici pa še poldruži milijon dinarjev gotovine ter zlato verižico, vse skupaj vredno okrog štiri milijone dinarjev. Še z manjšim plenom se je moral zadovoljiti tat, ki je prejšnji četrtek v zgodnjih jutranjih urah kradel v stanovanjski hiši v Spodnjih Dupljah. V hišo je prišel tako, da je na silo odpri kletno okno. V garaži je iz odklenjenega golfa vzel moško torbico z nekaj denarjem, v kuhinji pa še denarnico. Nemalo presenečen je bil tudi škofjeloški avtoprevoznik Brane K., ko je ugotovil, da je nekdo med 2. in 6. julijem na parkirišču v bližini Dolenčeve domačije ukradel z njegovega tovornjaka kolenski obroč s pnevmatiko in nosilec za kolo, vse skupaj vredno 60 milijonov dinarjev.

Les je predrag, si je verjetno mislil tat, ki je ob koncu minulega ali v začetku tega meseca na Rovtarici, v gozdnem revirju GG Bled - toz Gozdarsvo Bohinj posekal pet smrek oziroma več kot štirinajst kubičnih metrov lesa, ki je vreden okrog 13 milijonov dinarjev. Za tatičem so ostale le sledi tovornjaka, s katerim je les odpeljal iz gozda.

C. Zaplotnik

NESREČE

Nenadoma na nasprotni vojni pas

Zirovnica, 10. julija - 46-letni Edham Zahirovič, ki je na zanesnem delu v ZRN, je v ponedeljek nekaj pred peto zjutraj med vožnjo po magistralni cesti od Lese proti Jesenicam verjetno zaradi utrujenosti nenašoma zavil z osebnim avtom na nasprotni vojni pas, na katerem je najprej opazil avto nemškega državljanja Bernharda Hessja, nato pa je še silovito čelno trčil v avto Bernhardovega brata Roberta, ki je vozil takoj za njim. V nesreči sta se voznika Zahirovič in Robert Hess hudo ranila, sopotnika

Said Horoovič in Sabine Eger pa lažje. Škode je bilo za 260 milijonov dinarjev, cesta pa je bila zaradi nesreče zaprta dve uri in pol.

S ceste v kup zemlje

Soteska, 12. julija - 32-letni Ivan Močnik iz Kranja je v sredo ob sedmih zjutraj vozil tovornjak, last Gozdnega gospodarstva Kranj, po cesti od Železnikov proti Škofji Loki. Ko je pripeljal v blagi levi ovinek v kraju Soteska, je zapeljal s ceste na bankino in na travnik in se nato zaletel v kup zemlje. Po nezgodi je prisedel v avto, ki je tedaj pripeljal mimo, in se odpeljal na upravo GG Kranj, kjer so ga našli miličniki in, zanj odredili odvzem krvi.

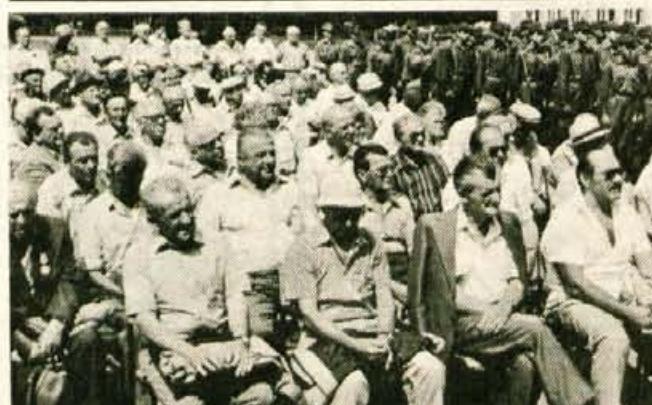
Nevarna otroška igra

V kanalu vdihovali hlapa razredčila

Voglie, 12. julija - Čas brezkrbnih šolskih počitnic skriva tudi pasti, na katere morajo biti starši vsaj malo pozorni. Kaj bi se, denimo, lahko zgodilo v sredo v Vogljah, če mama enega od treh otrok, ki so se nič hudega sluteč igrali v garaži, ne bi še pravočasno posredovala. Tриje otroci, starci od deset do dvanaest let, so namreč tega dne proti večeru odšli v garažo, odstranili desko s kanala za popravljanje avtomobilov in na dno kanala razlili liter razredčila, ki so ga dobili na polici v garaži. Nato so - le kdo bi vedel, zakaj in kje so to videli - zlezli v kanal in vdihovali hlapa. Ko jih je mama enega od otrok okrog pol devetih zvečer našla v kanalu, so vsi trije ležali nezavestni, ker so se zastrupili s hlapni nitrorazredčila. Prvo pomoč jim je dal dežurni zdravnik, nato pa so jih odpeljali v bolnišnico v Ljubljano.

Eksplozija metana

Kokrica, 8. julija - V čistilni napravi kokriške osnovne šole, ki stoji dvesto metrov proč od šolskega poslopja in kamor se steka vsa kanalizacija s šole, je prejšnjo soboto zvečer eksplodiral metan. V napravi se je zaradi razkrjanja organskih odpadkov sproščal plin metan in se mešal z zrakom. Ko je nastala ustrezna zmes, se je avtomatsko vklopil elektromotor, vendar je zmes zradi iskre eksplodirala. Eksplozija je poškodovala električno napeljavko, sicer pa so posredovali kranjski poklicni gasilci, ki so odklopili električni vod, da ne bi morda prišlo do novih eksplizij.

Proslava ob obletnici 7. SNOUB France Prešeren - V vojašnici Staneta Žagarja v Kranju je bila v sredo dopoldne svečanost ob 46-letnici 7. SNOUB France Prešeren, enota, ki nosi njeni ime, pa je jubilej proslavila tudi s svečano zaobljubo mladih vojakov. Ob tej priložnosti so v muzeju vojašnice pripravili tudi razstavo slikarja Toneta Tomazina. Po slovesnosti pa je bilo na sejmišču v Kranju družabno srečanje borcev in vojakov enote Staneta Žagarja. - A. Z. - Foto: F. Perdan

C. Z.

GLASOVA ANKETA

Varčujemo že tudi pri hrani

Kranj, 13. julija - Kriza je postala tako globoka in vseobsežna, da so ljudje primorani varčevati že tudi pri hrani. Kako izgleda takšno varčevanje, smo včeraj zjutraj vprašali pet naključno izbranih obiskovalcev Kranja.

Viktor Uranič s Panteric: "Pri hrani sicer ni mogoče veliko privarčevati, nekaj pa se vendarle da. Meso je zdaj na krožniku le trikrat na teden, medtem ko je bilo v "zlatih časih" domala vsak dan. Več pojemo testenin in izdelkov, ki so cenejši. Ena plača družinskega proračuna gre za hrano, pa tudi s preostankom moramo dokaj pametno ravnati. Več smo doma kot nekaj, večerje v gostilnah so postale bolj redke."

Marjan Šiling iz Kraja: "Moja pokojnina je tri milijone dinarjev na mesec, ženina pa je še precej manjša. O tem, ali varčujeva pri hrani, ne moreva samo razmišljati, ampak so najti razmere v družbi primordale, da varčujeva in gledava na vsak dinar. Kosiva v porodnišnici, večerje pripravljava doma. Mesa je manj, pri mleku ne varčujeva, sicer pa ljudje takšne starosti, kot sva midva, ne rabijo prav veliko. Kavo še vedno pijeve, saj se človek vsemu le ne more odreči."

Mira Vasiljević iz Škofje Loke: "Jedilnik ni več tako pester, kot je bil še pred desetimi leti, ko ni bilo treba gledati na vsak dinar. Pri kuhi pazimo, da ni velikega ostanka. Meso je še vedno na jedilniku, vendar v manjših količinah. Pri mleku ne varčujemo, nad mlečnimi izdelki pa se že prej nismo posebej navduševali. Za hrano gre približno tretjina mesečnega družinskega začinka."

Angela Pajk iz Kraja: "Moram priznati, da bi brez borčevske pokojnine le težko shajala. Za hrano zapravim na mesec okrog 600 tisoč dinarjev. Meso kupujem v glavnem zaradi juhe, pri mleku ne varčujem, jogurt pa so postali tako dragi, da jih skorajda ne kupujem več."

Mojca Luskovec iz Senčurja: "Pri hrani gledamo, da je čim manj ostane in da jo čim bolj koristno porabimo. Meso je zdaj redkeje na krožniku kot pred leti, sicer pa smo se med mlečnimi izdelki najprej odrekli sirom, ki so postali zelo dragi."

C. Zaplotnik, slike: G. Šink

Za Kranjčani tudi Škofjeločani

Bo odlok pretrgal prekupčevanje z zemljo?

Škofja Loka, 12. julija - Po zgledu sosednje občine nameravajo tudi v Skofji Loki sprejeti poseben odlok o ravnanju s plodno zemljo.

Pobudo zanj je dala kmetijsko zemljiška skupnost, gre pa za zemljo, s katero so doslej ob različnih večjih družbenih gradbenih posegih menda na veliko prekupčevali predvsem vozniki tovornjakov. Takšno meštarjenje je sicer imelo tudi dobre učinke, saj zemlja ni bila vrzrena proč, ampak so jo ljudje uporabili za ureditev svojih vrtov.

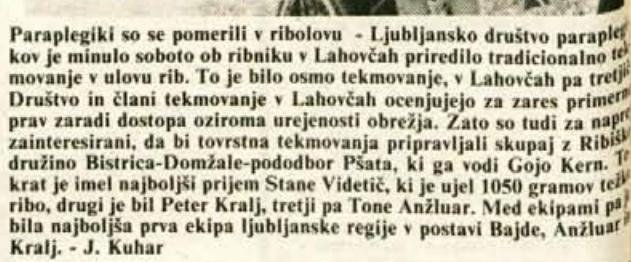
Vendar pa plodno zemljo potrebujejo tudi drugje, predvsem za usposabljanje novih in izboljšanje obstoječih kmetij-

skih zemljišč ter neplodnih površin.

Ob oblikovanju osnutka odloka se je v občinskem izvršil

nem svetu nekajkrat zataknilo. Osnovno vprašanje je bilo, ali je odlok, ki ga spričo piše, nadzora in nizkih kazni za kršitele bržas nične ne bo spodbudil, sploh potreben.

H.

Paraplegiki so se pomerili v ribolovu - Ljubljansko društvo paraplegikov je minulo soboto ob ribniku v Lahovčah priredilo tradicionalno tekmovanje v ulovu rib. To je bilo osmo tekmovanje, v Lahovčah pa tretji. Društvo in članji tekmovanje v Lahovčah ocenjujejo za zares primerni prav zaradi dostopa oziroma urejenosti obrežja. Zato so tudi za napreza zainteresirani, da bi tovrstna tekmovanja pripravljali skupaj z Ribščino Bistrica-Domžale-podobor Pšata, ki ga vodi Gojo Kern. Tukrat je imel najboljši prijem Stane Videtič, ki je ujel 1050 gramov teži ribe, drugi je bil Peter Kralj, tretji pa Tome Anžljar. Med ekipami pa bila najboljša prva ekipa ljubljanske regije v postavi Bajde, Anžljar, Kralj. - J. Kuhar

Nova številka Demokracije

Neodvisni časopis

Pred dvema dnevoma je izšla nova, druga samostojna številka prvega slovenskega neodvisnega časopisa, ki ga je formalno ustanovila skupina občanov, izdaja pa kranjsko Časopisno podjetje Glas.

Po treh posebnih prilogah, ko je Demokracija izšla v okviru Gorenjskega glasa, je pred dvema dnevoma prišla med ulične kolporterje in v vse slovenske kioske druga samostojna številka prvega takoj imenovanega neodvisnega časopisa. Druga številka, ki je izšla, kot prebiramo iz kolofona, v 15.000 izvodih ponuja bralcem obilico različnega branja na dvanajstih straneh. Med avtorji posameznih prispevkov lahko razberemo zelo različna imena - Milovana Djilas, Ljuba Sirca, Franceta Bučarja, Janeza Janšo, Dimitrija Rupla... Podobno je tudi s prispevki - med drugim gorovijo o ravnanju s kmeti po vojni, ozadju pridobivanja zemlje za Titovo rezidenco, o možnostih Jugoslavije kot konfederacije, predstavlja se aktualna hrvaška alternativna politična scena in poskuša razlagati razlike med Majniško deklaracijo in Temeljno listino Slovenije.